

***ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА
ОБЩИНА ВИДИН
ЗА ПЕРИОДА
2007-2013 ГОДИНА***

февруари, 2006 година

Въведение	5
АНАЛИЗ НА ПРИРОДНИТЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВИДИН	6
1. <i>Оценка на природните потенциали и фактори за развитие.</i>	6
Географското положение	6
Природни условия и ресурси	6
Поземлени ресурси	6
Климат	7
Водни ресурси	7
Горски ресурси	8
Полезни изкопаеми	8
2. <i>Анализ на тенденциите и процесите в икономиката на община Видин</i>	8
2.1. <i>Ръст на икономическото развитие</i>	8
Обща динамика	8
Отраслова структура. Основни икономически показатели	9
а) Брутна продукция	10
б) Нетни приходи от продажби	12
Растеж и равнище на развитие	12
а) Брутен вътрешен продукт на човек от населението	12
б) Оперативна рентабилност	13
Инвестиции, дълготрайни материални активи	14
а) Чуждестранни инвестиции в Община Видин	14
б) Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи	14
в) Придобити дълготрайни материални активи	16
Брой на заетите лица и средна годишна работна заплата	16
Анализ на МСП /малки и средни предприятия/	19
2.2. <i>Промисленост</i>	20
Основни икономически показатели и структура	20
2.3. <i>Търговия и услуги</i>	22
Брой и видове фирми в сферата на търговията и услугите	22
Нетни приходи от продажби в сектор търговия и услуги	22
Брой на заетите лица и средна годишна работна заплата в сектор търговия и услуги.	23
2.4. <i>Селско стопанство</i>	24
Растениевъдство	28
Животновъдство	28
2.5. <i>Финансов сектор</i>	30
2.6. <i>Общински бюджет</i>	31
Приходна част	31
Данъчни и неданъчни приходи	31
Взаимоотношения с централния бюджет	32
Трансфери	32
Други	33
Разходна част	33
Разходи за държавни дейности; дофинансиране на държавните дейности със средства от местни приходи и дарения; местни дейности.	33

Разходи по функции	34
Разходи по параграфи	35
Извънбюджетни сметки и фондове	37
2.7. Туризъм	37
Туристически ресурси	38
Туристическа инфраструктура	39
Основни икономически показатели в отрасъл туризъм	40
Информационно обслужване на туризма, реклама на туристическия продукт	41
Човешки ресурси	41
Заинтересовани страни	41
3. Анализ на тенденциите и процесите в социалната сфера	42
3.1. Демографска характеристика	42
3.2 Безработица	50
3.3. Здравеопазване	52
3.4. Социални услуги	54
3.5. Образование	56
Детски градини	56
Училища	57
Материална база	59
Държавни училища	59
3.6. Култура	61
3.7. Младежки дейности и спорт	62
Спортна база	62
Спортни клубове на територията на Община Видин.	63
4. Околна среда	64
4.1. Въздух	64
4.2. Води	69
Повърхностни води	69
Подземни води	70
4.3. Почви	72
4.4. Биоразнообразие	73
Флора и растителност	73
Фауна	74
Лечебни растения, гъби, горски плодове	75
4.5. Зелени площи в населените места	76
4.6. Отпадъци	78
Битови отпадъци	78
Строителни отпадъци	79
Производствени отпадъци	79
Опасни отпадъци	79
4.7. Шум	83
5. Анализ на инфраструктурата на Община Видин	84
5.1. Водоснабдяване и канализация	85
Водоснабдяване	85
Канализация и пречистване на отпадните води	86

5.2. Транспортна инфраструктура. Пътища	87
Пътна мрежа	88
Съществуващо положение	89
Проектно решение за усъвършенстване на пътната мрежа	90
Улична мрежа. Съществуващо положение	91
Проектно решение	91
Транспортни услуги	92
Автобусен транспорт	92
Таксиметров превоз	93
Железопътен превоз	93
Въздушен транспорт	94
5.3. Съобщителна инфраструктура	94
5.4. Електроснабдяване	95
6. <i>Обобщен SWOT анализ на Община Видин</i>	96
7. <i>Стратегия за развитие на община Видин</i>	99
7.1. <i>Визия за развитие на община Видин</i>	99
7.2. <i>Приоритети и цели на Общински план за развитие на Община Видин за периода 2007-2013 г.</i>	99
8. <i>Индикативна финансова таблица</i>	101
9. <i>Ред и начин за осигуряване на информация и публичност на плана.</i>	115
<i>Индикатори за наблюдение и оценка</i>	
Наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за развитие	115
Индикатори за наблюдение и оценка	116
Качествени индикатори	116
Количествени индикатори	118

Въведение

Планът за развитие на Община Видин за периода 2007 – 2013 г. е разработен на основание чл.14 от Закона за регионалното развитие, обн. ДВ. бр.14 от 20 февруари 2004 г. и в съответствие с методическите указания за разработване на общинските планове за развитие на Министерство на регионалното развитие и благоустройството от месец юли 2004 г.

Планът за развитие на Община Видин е съобразен с всички национални стратегически планови разработки имащи отношение към развитието на плановия район както и с регламентите на ЕС относно Структурните фондове и Кохезионния фонд. В процеса на разработване на плана на Община Видин бяха проведени редица консултации със заинтересованите страни – общински съветници, представители на бизнеса, неправителствени организации. Бяха проведени работни срещи за идентифициране на външните и вътрешните фактори за нуждите на SWOT анализа, както и за уточняване на визията и приоритетите за развитие с цел отчитането на обществения интерес в плана и осигуряване на обществена подкрепа при неговата реализация.

Настоящия план за развитие на Община Видин се намира в преки отношения на координация и субординация с останалите планови и програмни документи за регионално развитие. Връзката на плана с Националната стратегия за регионално развитие (2005-2015 г.) е осигурено чрез съобразяване на плана с предвижданията на Националната стратегия, а с Областната стратегия за развитие на Видинска област - чрез съгласуване на приоритетите на плана с тези на посочения стратегически документ.

Индикативната финансова таблица на плана за развитие на Община Видин е изготвена на базата на мерките заложи в общинския план и програмата за реализация.

Изработването на плана премина през няколко етапа:

- Предварителни проучвания – беше събрана актуална статистическа информация, разработени и попълнени в различните сектори от икономиката на общината
- Консултации – с кметове и кметски наместници, специалисти от различни направления в общинска администрация, специалисти от местните институции и организации.
- Съгласуване – създадени бяха работни групи, които анализираха събраната информация по отрасли.
- Обществено обсъждане – с участието на различни социално-икономически групи и приемане на плана.

Общинският план за развитие на Община Видин за периода 2007-2013 г. е приет от Общински съвет – Видин с Решение № 28, взето с Протокол № 2 от 28.02.2006 г. на основание чл. 14, ал.4 от Закона за регионалното развитие.

АНАЛИЗ НА ПРИРОДНИТЕ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ФАКТОРИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ВИДИН

1. Оценка на природните потенциали и фактори за развитие.

Географското положение на Община Видин е един от съществените фактори, определящи нейното развитие.

Община Видин е разположена в северозападната част на Дунавската равнина. Цялата и територия се заема от Видинската низина, която се простира между завоя на р. Дунав при град Видин и отстъпващите далеч на югозапад планински хълмове. Общината включва обширни площи – полета, хълмове и малки горски масиви. Център на общината е град Видин, разположен на брега на р. Дунав, на най-ниската тераса на Видинската низина с надморска височина 30-35 метра и топографска повърхност с лек наклон (0,5 до 3-4 %) в посока север и североизток.

Град Видин представлява полукръг с ориентация на улици и сгради към реката. По продължение на реката е разположен голям парк с места за отдих и плажове.

Разполагането на Видин на това място на брега на р. Дунав е особено благоприятно за развитието му. Не случайно сравняват Видин с входната врата на България. Наличието на фериботна връзка по реката, преминаването през територията на общината на двата трансевропейски коридори № 4 и № 7 и общите граници с две съседни държави спомагат за създаването на възможности за износ на изделия от местната икономика и на цяла Северозападна България.

От друга страна местоположението на града създава предпоставки и за развитието на вътрешния и международен туризъм, използвайки богатото културно и историческо наследство, с което е известен Видин.

Благоприятното географско положение на общината и добрият транспортен достъп са едни от важните стратегически предимства и конкурентноспособност на региона като цяло. Това може да бъде основа за засилващ си инвестиционен интерес. Общината може и трябва да се намесва активно в инвестиционните инициативи. Намирането на решения по този въпрос може да осигури силен потенциал за развитие.

Природни условия и ресурси

От всички елементи на природната среда най-осезателно въздействие върху Община Видин имат поземлените и водните ресурси и полезните изкопаеми, а най-слабо горските ресурси.

Поземлени ресурси - Общата площ на територията на Община Видин е 496 729,1 дка, включваща:

- земеделски територии с обща площ 361 937 дка;
- фонд "Горски територии" – 55 161,1 дка;
- територията на водните течения и водни площи от 34 507 дка;
- фонд "Населени места", възлизащ на 40 780 дка;
- "Инфраструктура и транспорт" – 4 344 дка

Поливните площи са 53 620 дка

По територията общината е на първо място в областта. Тя е по-голяма от територията за средния показател за площта на българската община – 424 км².

От посочените данни се вижда, че основната част от територията на общината е заета от земеделски земи.

От земеделските земи прави впечатление, че намалява обработваемата земя и нарастват пустеещите земи, което при качеството на ресурсите е недопустимо.

За развитието на земеделието от особено голямо значение е почвеното богатство. В геоложко отношение територията е изградена от алувиални чакълесто - пясъчливи и пясъчливо-глинести отложения на квартернера, които лежат върху плиоценски глини. Общо почвите в района са със запазена структура и почвено плодородие.

Освен почвеното богатство за развитието на селското стопанство от значение са климатичните и водните ресурси.

Климат - Дунавската равнина е открита на север и североизток, което допринася за безпрепятствено нахлуване на студени континентални въздушни маси. Климатичните елементи имат ясно изразен умерено континентален характер.

Водното пространство на р. Дунав играе значителна роля при формирането на микроклимата. Преобладаващи за района са западните и северозападните ветрове.

Водни ресурси – Водният потенциал на Община Видин е значителен. Подземните води са формирани в чакълесто-пясъчливия хоризонт, които са в пряка хидравлична връзка с водите на р. Дунав и тяхното ниво се влияе от водните строежи на реката. Река Дунав е главният източник на тяхното подхранване през м. май и юни, а през месеците от септември до декември ги дренира.

В района на Община Видин в участъка Видин-Сланотрън-Кошава е открито находище на високо минерализирани термални води. Доказала високи стойности на минерални компоненти (йод, бром и др.) в състава си, водата в този участък става ценен природен ресурс и обект за добив на химически компоненти, йод и луга за фармацевтичната промишленост, добив на геотермална енергия и тяхното използване за балнеолечебни нужди. Водата е с доказани изключителни свойства при лечението на болести на опорно-двигателния апарат, периферната нервна система, кожни заболявания и инфекции. Прогнозните експлоатационни ресурси на водоизточника С-3 в близост до с. Сланотрън в категория ЕР1 са 5.00 л/сек. или 158 680 м³/год. при температура 41°С.

Наличието на минерални извори на територията на общината налага необходимостта от допълнителни проучвания.

Горски ресурси – Като последица от природогеографските условия и от активната стопанска дейност на човека в Община Видин се срещат няколко типа растителност. По крайбрежието са разпространени благолюбиви растителни

видове, а в лъсовите ридове и плата – степна и полустепна ливадна и горска растителност.

С най-голямо значение за икономиката са насажденията с канадска топола, която е не само бързорастяща горска култура, но е и с добри технико-икономически показатели. Край р. Дунав и островите се срещат естествени върбови и акациевы гори.

Горските ресурси в общината са сравнително ограничени. Горските територии са – 11.10 % от общата площ на общината или 55 161,1 дка. Горските масиви са обособени в северозападната част на територията на общината с по-хълмист характер. Средната възраст на горите е 39 г., с преобладание на широколистните - 97%.

Основен проблем при ползването и стопанисването на горите в Община-Видин и не само в нея, е свързан със тяхната собственост. Към 2004 г. около 52 % от площта на горския фонд се заема от недържавни гори, имотите в повечето случаи са разпокъсани и малки като площ, с много голям брой собственици и наследници.

В перспектива залесяването трябва да продължи, което ще доведе до запазването на склоновете към реката от бързо растящата ерозия. Това ще доведе и до култивиране на терена.

Полезни изкопаеми - На територията на Община Видин се намира и единственото в страната находище на гипс в с. Кошава и единствената мина за добив и преработка на гипс.

2. Анализ на тенденциите и процесите в икономиката на Община Видин

2.1. Ръст на икономическото развитие

Обща динамика

Община Видин е основен промишлен и аграрен център във Видинска област. Комбинацията на наличната материална база, квалифицирана работна ръка, традиции в производството на някои продукти и плодородна земя са предпоставки за развитието на местната икономика.

През последните години общинската икономика следва тенденциите валидни на макроикономическо равнище, които бележат значително нарастване дела на частния сектор спрямо обществения като брой предприятия и фирми в нефинансовата сфера. Това се дължи до голяма степен на приключващите процеси на приватизация,

Водещо предимство за общината е нейното географско разположение, което осигурява благоприятни възможности за развитие на транспортните услуги.

На територията на общината се развива смесен тип икономика, като главният предмет на дейността на фирмите са търговия, производство, услуги и доставка на хранителни продукти.

Обликът на промишления отрасъл, доскоро определящ се от химическата промишленост; шивашката, представлявана главно от “Вида стил” АД с над 90 % частно участие, експортно ориентирана с добри позиции на западни пазари; машиностроенето от “Випом” АД с утвърдено име на дългогодишен производител на широка гама помпи, с позиции на външните пазари в близкото минало и в критично състояние днес, 60 % приватизирано, притежаващо сертификат ISO 9001.

На територията на общината се намира единствената мина в страната за добив и преработка на гипс с. Кошава и “Кнауф – Гипсфазер” АД, единствен производител на гипсови строителни плоскости на Балканите, с 100 % чуждестранно участие.

През последните години се забелязва положителна тенденция за въвеждане на нови технологии, реструктуриране на производството и осъществяване на ново такова.

Ниската инвестиционна активност в областта очевидно е причина за нейното изоставане в икономическото развитие. Обнадеждаващ е фактът, че през 2003 г. по данни на статистиката именно показателите свързани с инвестициите бележат нарастване.

В икономическата структура на областта доминиращо място заема секторът на услугите.

Отраслова структура. Основни икономически показатели

По основни икономически дейности, структурата на общинската икономика по брой фирми и предприятия (нефинансов сектор) може да бъде представена по следния начин:

Таблица № 1

Отрасъл	1999г.	2000г.	2001	2002г.	2003г.
Селско ловно и горско стопанство	29	44	39	39	44
Добивна промишленост			3	3	3
Преработваща промишленост	198	223	216	191	202
строителство	53	57	51	57	71
Търговия, ремонт и техническо обслужване	1298	1249	1229	1070	1112
Хотели и ресторанти	236	252	256	199	196
Траспорт, складиране и съобщения	200	181	163	132	132
Операции с недвижими имоти, наемодателство	119	115	121	112	152
Образование	12	10	13	7	9
Здравеопазване и социални дейност	5	32	31	30	113
Други дейности, обслужващи обществото	40	51	48	49	46
Производство и разпределение на топлинна енергия, газообразни горива и вода	3	3			
Общо	2194	2218	2170	1889	2081

Като цяло секторът на “търговия, ремонт на автомобили и битова техника” по брой единици на територията на общината заема най-голям дял от общинската икономика въпреки лекия си спад - през 2000 г. (56,34%), а през 2003 г. (53,45%).

Запазва се и относителния дял на отрасъл “преработваща промишленост” (9,71%), следван от “хотели и ресторанти” (9,42%) през 2003 г. /вж. Таблица № 2/

Структура на общинската икономика в относителен дял

Таблица № 2

Отрасъл	1999г.	2000г.	2001	2002г.	2003г.
Селско ловно и горско стопанство	1,32%	1,98%	1,80%	2,06%	2,16%
Добивна промишленост			0,14%	0,16%	0,14%
Преработваща промишленост	9,03%	10,06%	9,95%	10,11%	9,71%
Строителство	2,42%	2,57%	2,35%	3,02%	3,41%
Търговия, ремонт и техническо обслужване	59,19%	56,34%	56,64%	56,64%	53,45%
Хотели и ресторанти	10,76%	11,37%	11,80%	10,53%	9,42%
Транспорт, складиране и съобщения	9,12%	8,16%	7,51%	6,99%	6,34%
Операции с недвижими имоти, наемодателство	5,43%	5,19%	5,58%	5,93%	7,31%
Образование	0,55%	0,45%	0,60%	0,37%	0,42%
Здравеопазване и социални дейности	0,23%	1,44%	1,43%	1,59%	5,43%
Други дейности, обслужващи обществото	1,82%	2,30%	2,21%	2,60%	2,21%
Производство и разпределение на топлинна енергия, газообразни горива и вода	0,14%	0,14%			
Общо	2194	2218	2170	1889	2081

Най-голям ръст на нарастване в общинската икономика за посочения период (1999 г. - 2003 г.) има отрасъл “здравеопазване и социални дейности” от 0,23 % през 1999 г. на 5,43 % през 2003 г., следван от отрасли “недвижими имоти, наемодателство” (през 1999 г. 5,43 % - през 2003 г. 7,31 %) и отрасъл “строителство” (през 1999 г. 2,42 %, а през 2003 г. 3,41 %).

Въпреки, че най-висок относителен дял в общинската икономика заема отрасъл “търговия, ремонт и техническо обслужване” 53,45 % за 2003 г. трябва да отбележим, че за изследвания период точно в този отрасъл се наблюдава и най-голям спад следван от “транспорт, складиране и съобщения”, “хотели и ресторанти” и “образование”.

Общо за общинската икономика за посочения период се бележи лек спад на стопанските единици на територията на общината, но обнадеждаващ е фактът, че почти всички отрасли запазват относителния си дял и няма драстични промени.

а) Брутна продукция

По **бруто продукция** (хил. левове) най-голям относителен дял заема отрасъл “Преработваща промишленост” от 46,60 % за 2003 г. в общинската икономика, като бележи трайна тенденция за растеж в реални стойности. Търговията и услугите въпреки високия дял като брой единици в структурата на общинската икономика формират 12,72 % от показателя за 2003 г. с почти незначителен растеж. /вж. Таблица № 3/

В разглеждания период 2001-2003 г. най-голям относителен дял брутна продукция в отраслов сектор “преработваща промишленост” има подотрасъл

“производство на продукти от други неметални минерални суровини” - 35,7 % за 2003 г., но и тук се запазва тенденция към намаляване.

Бруто продукция в отраслов сектор “Преработваща промишленост” на Община Видин

Таблица №3

Преработваща промишленост	2001г.		2002г.		2003г.	
	Бруто продукция Относителен дял %		Бруто продукция Относителен дял %		Бруто продукция Относителен дял%	
Общо	хил.лв. 48895	% 100	хил.лв. 47515	% 100	хил.лв. 67669	% 100
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	8384	17,1	10190	21,4	9256	13,7
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло					11192	16,5
Производство на лицеви кожи и изделия от тях	0		166	0,3	0	
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	403	0,8				
Производство на дървесна маса, хартия, картон и изделия от тях, издателска и полиграфическа дейност	261	0,5	340	0,7	226	0,3
Производство на изделия от каучук и пластмаси	144	0,3				
Производство на продукти от други неметални минерални суровини	20581	42,1	17893	37,7	24153	35,7
Металургия и производство на метални изделия, без производство на машини и оборудване	736	1,5			632	0,9
Производство на машини и оборудване, без производство на електо -, оптично	5366	11,0				
Производство на електро-, оптично и др. оборудване	187	0,4	177	0,4	432	0,6
Преработваща промишленост, неклаифицирана другаде	300	0,6	306	0,6	235	0,3

б) Нетни приходи от продажби

По показател **нетни приходи от продажби** (хил. левове) най-голям относителен дял – 37,53 % от нетните приходи от продажби за 2003 г. формират “търговията и услугите”. Отрасъл “Преработваща промишленост” бележи

устойчив растеж в реални стойности и формира около 32,94 % от нетните приходи от продажби на Община Видин за 2003 г. Наблюдава се трайна тенденция към намаляване на нетните приходи от продажби в относителни и реални стойности в Отрасъл “Селско, горско и ловно стопанство” за периода 1999 – 2003 г.

Нетни приходи от продажби /хил.лв. и относителен дял/

Таблица №4

Икономическа дейност	1999г.	2000г.	2001г.	2002г.	2003г.
Общо	146365	204342	203829	191476	231562
Селско, ловно и горско стопанство	4199 2,87%	3217 1,57%	2411 1,18%	2541 1,33%	2173 0,94%
Добивна промишленост					2084 0,90%
Преработваща промишленост	48990 33,47%	49894 24,42%	52152 25,52%	52039 27,18%	76285 32,94%
П-во и разпределение на ел. и топлинна енергия, газообразни горива и вода	-	-	-	-	-
Строителство	5692 3,89%	7835 3,83%	11636 5,69%	7416 3,87%	11717 5,06%
Търговия, ремонт и техн.обсл.МПС, лични вещи и стоки за дома	61652 42,12%	108472 53,08%	101390 49,74%	87729 45,82%	86901 37,53%
Хотели и ресторанти	4355 2,98%	5002 2,45%	4962 2,43%	4260 2,22%	4289 1,85%
Транспорт, складиране и съобщения	14308 9,78%	20076 9,82%	19430 9,53%	21876 11,42%	23007 9,94%
Операции с недвижимо, наемодателна дейност и бизнес	2347 1,60%	3116 1,52%	3809 1,87%	6566 3,43%	12933 5,59%
Образование	55 0,03%	123 0,06%	144 0,07%	188 0,06%	141 0,06%
Хуманно здравеопазване и социални дейности; ветеринарна лечебна	-	1319 0,65%	1954 0,96%	2838 1,48%	5209 2,25%
Други дейности, обслужващи обществото и личността	1052 0,72%	1123 0,55%	1311 0,64%	1410 0,74%	2497 1,08%

Растеж и равнище на развитие

а) Брутен вътрешен продукт на човек от населението

По данни на ТСБ-Видин по БВП¹ на човек от населението за 2000-2003 г. областта се нарежда на 2 място между областите в Северозападния регион за планиране. Това се дължи на факта, че темпът на нарастване на БВП за областта е по-висок от този за Северозападния регион за планиране, но изостава от този за страната, което се илюстрира от графика № 1 по-долу.

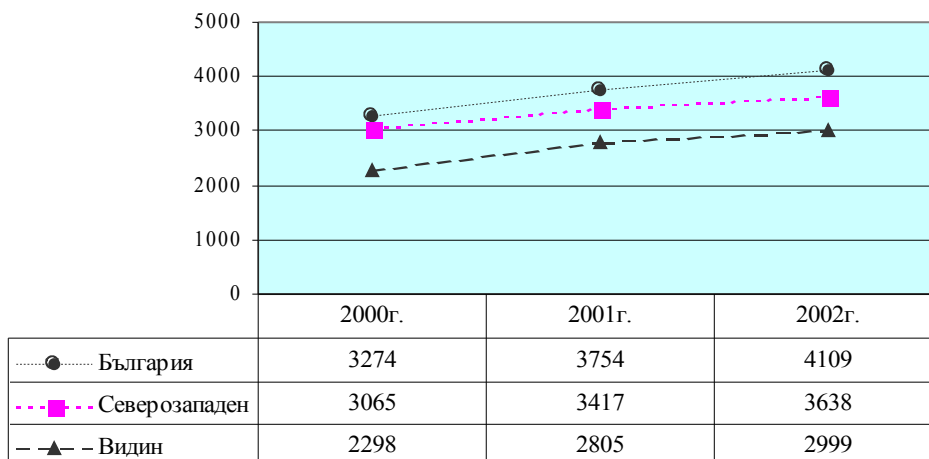
Произведеният БВП в областта през 2002 г., изчислен по текущи цени е 379,341 млн. лв., което представлява 1,17% от БВП на страната и 19,80.% от създадения БВП в Северозападния район за планиране. През 2002 г. на човек от населението се падат 2 999 лв. от БВП, което е с 639 лв. по-малко от равнището

¹ БВП – Брутен вътрешен продукт

му за Северозападния район за планиране и с 1 110 лв. по-малко от стойността му за страната.

Графика №1

Брутен вътрешен продукт на човек от населението в лв.

б) Оперативна рентабилност

Показателят **оперативната рентабилност на стопанската единица** в нефинансовия сектор на икономиката на Община Видин остава положителен за целия период на изследване 1999 – 2003 г., но бележи известен спад за последните три години. Това се дължи на процесите на реструктуриране на икономиката на общината и нейното диверсифициране, както и на значително по-големия брой стопански субекти на територията на Община Видин.

Оперираща ефективност /спрямо нетните приходи от продажби/ на стопанските единици през 2003 г. /нефинансов сектор/

Таблица №5

Община: Видин	Бр. единици	НПП (хил. лв.)	ПД (хил. лв.)	РД (хил. лв.)	ОЕ	КЕП
О Б Щ О	2081	231562	238563	243157	-1.98	98.11
Селско, ловно и горско стопанство	44	2173	2456	2866	-18.87	85.69
Добивна промишленост	3	2084	2096	2416	-15.36	86.75
Преработваща промишленост	202	76285	77901	85932	-10.53	90.65
Строителство	71	11717	11733	11489	2.08	102.12
Търговия, ремонт и технич. обслужване на МПС	1112	86901	87199	84226	3.42	103.53
Хотели и ресторанти	196	4289	4316	4483	-3.89	96.27
Транспорт, складиране и съобщения	132	23007	23112	22845	1.16	101.17
Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	152	12933	13451	13134	2.45	102.41
Образование	9	141	141	128	9.22	110.16

Здравеопазване и социални дейности	113	5209	9300	8902	7.64	104.47
Други дейности	46	2497	2504	2514	-0.40	99.60

Инвестиции, дълготрайни материални активи

а) Чуждестранни инвестиции в Община Видин

През периода 1999 – 2003 г. нараства броят на фирмите и предприятията от нефинансовия сектор с чуждестранни инвестиции, както за Община Видин, така и за Област Видин. Като най-голяма Община Видин формира най-голям дял от броя предприятия с чуждестранни инвестиции в областта.

Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия на област Видин с натрупване към 31.12.2003г. по години /в хил.долари/

Таблица №6

Област	1999г.	2000г.	2001г.	2002г.	2003г.
Видин	7749,7	7309,1	5840,4	-	-

*данните са конфиденциални, според чл.26 от Закона за статистиката
забележка: За Община Видин данните за чуждестранни преки инвестиции са конфиденциални за всички години

Задачата на Община Видин е да реализира Програма за привличане на инвестиции, чрез разработване на пакет от стимули, агресивен маркетинг на атрактивни терени и сгради, както и маркетингане на марката “Видин”. Основните причини за навлизане на чуждестранни инвеститори в общината са конкурентни възнаграждения на работниците и наличието на добре обучена работна ръка в традиционно развитите отрасли на икономиката. Политиката в сферата на инвестициите изисква не само да се създават нови работни места, а да се търсят механизми за повишаване на възнаграждението за заетите в тези фирми и предприятия.

б) Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

По показателя **разходи за придобиване на дълготрайни материални активи** (хил. левове), който отразява потенциала на фирмите и предприятията за обновяване на основните фондове и средствата за иновационна дейност, в частния сектор се наблюдава ясно изразена тенденция към увеличаване на размера на реалните инвестиции за придобиване на ДМА в пъти повече за периода 2001–2003г.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи в Община Видин по форма на собственост и години /в хил.лв. и относителен дял/

Таблица №7

Община Видин	2000г.	2001г.	2002г.	2003г.
--------------	--------	--------	--------	--------

Обществен сектор	1481 19,35%	3367 29,06%	2805 14,91%	3333 17,64%
Частен сектор	6171 80,65%	8220 70,94%	16007 85,09%	15560 82,36%

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи на стопанските единици /нефинансов сектор/ в Община Видин по отраслови сектори и години /в хил. лв. и относителен дял/

Таблица №8

	2001 г.		2002 г.		2003 г.	
	Хил.лв.	%	Хил.лв.	%	Хил.лв.	%
Община: Видин						
О Б Щ О	11587	100	18812	100	18893	100
Селско, ловно и горско стопанство	331	2,9	226	1,2	382	2,0
Добивна промишленост	-	-	-	-	188	-
Преработваща промишленост	26,90	23,2	6087	32,4	52,18	27,6
Снабдяване с електроенергия, газ и вода	-	-	-	-	-	-
Строителство	905	7,8	634	3,4	396	2,1
Търговия; ремонт и техн.обсл. МПС, лични вещи и стоки за дома	3000	25,9	3268	17,4	3868	20,5
Хотели и ресторанти	564	4,9	720	3,8	509	2,7
Транспорт, складиране и съобщения	1122	9,7	5378	28,6	6587	34,9
Операции с недвижимо имущество, наемодателна дейн. и бизнес	260	2,2	341	1,8	485	2,6
Държавно управление, задължително обществено осигуряване	22	0,2	187	1,0	102	0,5
Образование	0		226	1,2	155	0,8
Хуманно здравеопазване и социални дейности; ветеринарна лечебна	392	3,4	361	1,9	232	1,2
Други дейности обслужващи обществото и личността	120	1,0	109	0,6	288	1,5

Както е видно от таблица № 8 за изследвания период 2001 г.–2003 г. най – големи са разходите за придобиване на материални дълготрайни активи в отрасъл “транспорт и съобщения” (34,9% за 2003 г.), като в този сектор е ясно изразена тенденция към увеличаване на относителния дял в сравнение с 1999 г. където е 9,7%.

Съществува ясно изразена тенденцията към намаляване на разходите (обема на инвестициите) в отрасъл “строителство” и отрасъл “търговия и ремонт” в Община Видин.

в) Придобити дълготрайни материални активи

По придобити дълготрайни материални активи (хил. левове), които могат да бъдат показателни по отношение на създадената материална база в съответния отрасъл и ръста на направени инвестиции, най-голям относителен дял

от около 68,76 % през 2003 г. (НСИ) има “Преработващата промишленост”. За периода 2001 – 2003 г. в този отрасъл се наблюдава тенденция към увеличаване размера на придобитите ДМА в реални стойности и същевременно лек спад и стабилизиране на показателя в относителен дял, което се дължи преди всичко на приключването на процесите на приватизация и реструктуриране на общинската икономика. В отрасъл “Строителство”, който формира 2,71 % от общите придобити ДМА в относителен дял за 2003 г. (НСИ), също се наблюдава тенденция към стабилизиране.

Таблица №9

Община: Видин	2001 г.		2002 г.		2003 г.	
	Хил.лв.	%	Хил.лв.	%	Хил.лв.	%
ДМА	ДМА	ДМА	ДМА	ДМА	ДМА	ДМА
О Б Щ О	83620	100	155264	100	178845	100
Селско, ловно и горско стопанство	2046	2,45	2009	1,29	1779	0,99
Добивна промишленост	-	-	-	-	6038	3,38
Преработваща промишленост	41245	49,32	110806	71,37	122971	68,76
Снабдяване с електроенергия, газ и вода	-	-	-	-	-	-
Строителство	3367	4,03	2317	1,49	4850	2,71
Търговия; ремонт и техн.обсл. МПС, лични вещи и стоки за дом	12634	15,10	10659	6,87	9735	5,44
Хотели и ресторанти	2182	2,61	2687	1,73	3097	1,73
Транспорт, складиране и съобщения	9651	11,54	13253	8,54	17866	9,99
Операции с недвижимо имущество, наемодателна дейност и бизнес	4099	4,90	5471	3,52	5923	3,31
Образование	-	-	-	-	-	-
Хуманно здравеопазване и социални дейн.; ветеринарна лечебна	2065	2,47	2097	1,35	2243	1,25
Други дейности обслужващи обществото и личността	436	0,52	372	0,24	716	0,40

Брой на заетите лица и средна годишна работна заплата

Като един от важните индустриални центрове в България най-голям е **броят на заетите лица** в отрасъл “Производство” – 38,5% относителен дял от всички заети лица в икономиката на общината през 2003 г. по данни на НСИ. Бележи относителна стабилност за периода 2001–2003г., след лек спад през 2002г. и лек спад през изследваният период за отрасли “Търговия и ремонт”, “други дейности”.

Това се дължи на настъпилото реструктуриране на общинската икономика и повишаване броя на заетите в сектор “Строителство”, който от 3,8% относителен дял през 2001 г. трайно нараства, за да достигне 4,2% от общия брой заети лица през 2003 г.

Относителен дял на заетите лица в стопанските единици /нефинансов сектор/ в Община Видин по отрасли и години

Таблица № 10

Община: Видин	2001г. заети лица в %	2002г. заети лица в %	2003г. заети лица в %
О Б Щ О	100	100	100
Селско, ловно и горско стопанство	2,4	2,5	2,2
Добивна промишленост	-	-	-
Производство	38,6	39,1	38,5
Производство и разпределение на електр. и топлинна енергия, газообразни горива и вода	-	-	-
Строителство	3,8	3,6	4,2
Търговия, рем., и техн.обслужване на МПС, лични вещи и стоки за дома	24,5	24,3	24,3
Хотели и ресторанти	5,5	5,5	5,3
Транспорт, складиране и съобщения	7,2	7,2	6,8
Операции с недвижимо имущество, наемодат.дейност и бизнес	3,7	3,7	3,5
Образование	0,3	0,2	0,2
Хуманно здравеопазване и социални дейности, ветеринарна лечебна	8,3	7,9	8,2
Други дейности обслужващи обществото и личността	2,1	2,6	3,6

Забележка : Данните са конфиденциални според чл.26 от Закона за статистиката.

Вследствие на демографския срив, характерен за цялата страна, намалява броя на населението в трудоспособна възраст общо (мъже и жени). Отнесен към броя заети в икономиката на общината за същия период, броят на населението в трудоспособна възраст е почти два пъти по-голям.

По показател **средна годишна работна заплата на наетите лица** въпреки най-големия си дял по нетни приходи от продажби търговията и услугите се характеризират с най-ниски нива на средната годишна работна заплата. Подобен извод може да се направи и за отрасъл “Преработваща промишленост”, в който наблюдаваме слаб темп на нарастване на средната годишна работна заплата.

Въпреки ниските стойности на показателя в посочените приоритетни отрасли можем да считаме, че съществува известно разминаване на данните от НСИ с реалната картина, тъй като е известен факта, че голяма част от работодателите в частния сектор, все още не декларират реалната работна заплата на своите работници и служители поради високата ставка на осигуровките, които трябва да внасят.

Разпределение на стопанските единици /нефинансов сектор/ в Община Видин по броя на заетите по години

Таблица №11

Община: 0509 Видин	1999	2000	2001	2002	2003
	Брой единици				
Всички единици	2194	2218	2170	1889	2081
Микро до 10 заети	2073	2086	2041	1755	1932
Малки от 11 до 50 заети	96	107	108	110	125
Средни от 51 до 100 заети	9	13	8	11	11
Междинна гр.от 101 до 250	10	6	7	6	5
Големи с над 250 заети	6	6	6	7	8

Средната годишна работна заплата за община Видин е в размер на 2 904 лв. за 2003 г. За последните шест години показва тенденция на трайно нарастване, която тенденция се наблюдава във всички отрасли на икономиката на общината /вж. Таблица № 12/.

Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение в община Видин по отраслови сектори и години

Таблица №12

Община Видин	1999	2000	2001	2002	2003
	Средна годишна работна заплата - лева				
Отраслови сектори					
Общо	2153	2435	2576	2756	2904
Селско, ловно и горско стопанство	1953	1810	2178	2066	2224
Добивна промишленост	2654	2217	1826	2159	2777
Преработваща промишленост	2147	2327	2570	2655	2835
Снабдяване с електроенергия, газ и вода	4006	3920	4430	4471	5268
Строителство	1745	1443	2013	1980	2084
Търговия; ремонт и техн.обсл. МПС, лични вещи и стоки за дома	1451	1405	1468	1542	1597
Хотели и ресторанти	1157	1177	1136	1211	1380
Транспорт, складиране и съобщения	2984	3173	3078	3071	3339
Финансово посредничество	3860	4484	5317	5669	5417
Операции с недвижимо имущество, наемодателна дейн. и бизнес	1690	1997	2094	2100	2383
Държавно управление, задължително обществено осигуряване	2477	3380	3729	4349	4975
Образование	1873	2190	2283	2735	3107
Хуманно здравеопазване и социални дейност, ветеринарна лечебна	1706	2605	2505	2802	3087
Други дейности, обслужващи обществото и личността	1637	1778	1977	2003	1823

Анализ на МСП /малки и средни предприятия/

За анализирания период 1999–2003 г. броят на фирмите и предприятията в нефинансовия сектор, класифицирани по големина според броя заети е отразен в

таблицата по-долу. В структурата на общинската икономика като брой единици, преобладаващ е дялът на микро-, малките и средни фирми, които формират 92,8 % относителен дял за 2003 г. Като за последните шест години този дял е сравнително стабилен и варира между 94,5 % и 92,8 %. Наблюдава се ясно изразена тенденция към увеличаване броя на малките и средни предприятия и фирми за сметка на микропредприятията и големите фирми.

Основната нагласа е създаването на малки фирми, насочени към дейност в областта на услугите – търговия, ресторантьорство, ремонтна дейност, битови услуги. Факторите за подобен подход и структура на пазара са обясними: малки инвестиции, безработица, бърза обръщаемост и печалби, липса на платежоспособно търсене, липса на рискована инициативност при търговията, където не е необходим висок първоначален капитал и е по-висок оборотът на капитала.

При междинната група средни предприятия (от 101 до 250 заети лица) се вижда тенденция на намаляване на броя, т.е. тази група фирми са относително нестабилни, докато се увеличава броя на големите фирми. Това се дължи на процесите на реструктуриране на икономиката, както и недостатъчната гъвкавост на големите фирми в условията на пазарна икономика.

Разпределение на стопанските единици /нефинансов сектор/ в община Видин по броя на заетите по отраслови сектори и години

Таблица №13

Община Видин	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.
Икономическа дейност	Брой единици	Брой единици	Брой единици	Брой единици	Брой единици
О Б Щ О					
Всички единици	2194	2218	2170	1889	2081
Микро до 10 заети	2073	2086	2041	1755	1932
Малки от 11 до 50 заети	96	107	108	110	125
Средни от 51 до 100 заети	9	13	8	11	11
Междинна гр.от 101 до 250	10	6	7	6	5
Големи с над 250 заети	6	6	6	7	8
Селско, ловно и горско стопанство					
Всички единици	29	44	39	39	44
Микро до 10 заети	17	32	30	30	40
Малки от 11 до 50 заети	11	10	9	9	3
Добивна промишленост					
Всички единици	-----	-----	-----	-----	3
Преработваща промишленост					
Всички единици	198	223	216	191	202
Микро до 10 заети	161	182	178	148	151
Малки от 11 до 50 заети	24	30	29	33	39
Средни от 51 до 100 заети	5	5	3	3	4
Междинна гр.от 101 до 250	3			3	3
Големи с над 250 заети	5	4	4	4	5
Производство и разпределение на ел. и топлинна енергия, газообразни горива и вода					
Всички единици	3	3			
Строителство					

Всички единици	53	57	51	57	71
Микро до 10 заети	44	47	41	48	60
Малки от 11 до 50 заети	7	8	9	6	9
Средни от 51 до 100 заети				3	
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мот					
Всички единици	1298	1249	1229	1070	1112
Микро до 10 заети	1263	1218	1193	1038	1069
Малки от 11 до 50 заети	32	30	33	31	42
Средни от 51 до 100 заети			3		
Хотели и ресторанти					
Всички единици	236	252	256	199	196
Микро до 10 заети	233	247	253	191	188
Малки от 11 до 50 заети		4		6	6
Транспорт, складиране и съобщения					
Всички единици	200	181	163	132	132
Микро до 10 заети	190	171	149	118	118
Малки от 11 до 50 заети	8	8	12	12	12
Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги					
Всички единици	119	115	121	112	152
Микро до 10 заети	111	103	112	102	147
Малки от 11 до 50 заети	8	12	9	9	5
Образование					
Всички единици	12	10	13	7	9
Микро до 10 заети	12	10	12	7	8
Здравеопазване и социални дейности					
Всички единици	5	32	31	30	113
Микро до 10 заети	4	28	26	26	106
Малки от 11 до 50 заети			3		5
Други дейности, обслужващи обществото и личността					
Всички единици	40	51	48	49	46
Микро до 10 заети	36	46	46	46	44
Малки от 11 до 50 заети	3	4			

2.2. Промисленост

Основни икономически показатели и структура

На база на направения анализ по-горе стана ясно, че периода 1999 – 2003 г. се характеризира с тенденция на устойчиво нарастване на броя предприятия в отрасъл “преработваща промишленост”. Значително нараства и делът на частния сектор спрямо обществения. Основна част от фирмите и предприятията в този отрасъл са частни. Изразена е тенденцията към увеличаване броя на малките и средни предприятия при стабилизиране на междинната група средни фирми (от

101 до 250 заети), както и постигнатата относителна устойчивост след настъпилия спад след 1999 г. при големите фирми.

За целия анализиран период отрасъл ”преработваща промишленост” има най-голям относителен дял в брутната продукция на община Видин, като през 2003 г. формира около 46,60 % от показателя. Това го превръща в един от приоритетните отрасли в икономиката на общината.

По отношение на нетните приходи от продажби се наблюдава устойчив растеж в реални стойности и за 2003 г. формира 37,53 % относителен дял от този показател за Видин.

Във връзка с придобитите ДМА в този отрасъл на икономиката, той формира отново най-голям относителен дял от около 68,76 % от общо придобитите ДМА в Община Видин. Показателят нараства в реална стойност въпреки лекия спад в относителен дял спрямо 1999 г. Това се дължи до голяма степен на приключващите процеси на приватизация и реструктуриране на икономиката, като за последните 3 години показва стабилност. Значително нарастват разходите за придобиване на ДМА, което показва увеличаване на инвестиционни потенциал на фирмите в отрасъла.

В промишлеността са заети най-голям брой лица–38,50 % за 2003 г. Забелязва се лек спад. Това се дължи от една страна на реструктурирането на икономиката и пренасочване на част от заетите в сферата на търговията и услугите, а от друга страна на технологичното обновяване на някои производства, което води до съкращаване на работна ръка и повишаване на производителността.

В същото време отрасълът се характеризира със сравнително ниски стойности на средната годишна работна заплата, която въпреки явната тенденция на нарастване за 2003 г. по данни на НСИ е 2 835 лв. и е по-ниска от средната годишна работна заплата за общината. Разбира се реална картина в отрасъла по отношение на трудовите възнаграждения би била възможна само след пълното излизане на предприятията от “сивата” икономика, както и след деклариране на реалните възнаграждения, които работодателите изплащат на работниците си. От друга страна ниското заплащане е факт и прави България (в частност Община Видин) атрактивна за външните инвеститори.

Аналогични изводи могат да бъдат направени, ако се анализира показателя нетни приходи от продажби (хил.левове).

По показател **придобити ДМА** (хил.левове), който отразява инвестиционния потенциал на производствените фирми, в “производство на текстил и изделия от текстил” се наблюдава трайно нарастване на придобитите ДМА в реални и относителни стойности, което се дължи на разширяване и развитие на вече утвърдили се фирми.

2.3. Търговия и услуги

Брой и видове фирми в сферата на търговията и услугите

В макроикономически аспект се наблюдава тенденция към нарастване дела на търговията и услугите в икономиката на България, която се наблюдава и в община Видин. Икономическото реструктуриране допринесе за интензивно развитие на институциите за подпомагане развитието на бизнеса. Това са фирми и организации, предлагащи финансови, застрахователни, консултативни, информационни услуги и услуги за търговия с недвижими имоти.

В края на 2003 г. общият брой на фирмите в сферата на търговията и услугите е бил 1 750.

Поради липсата на достатъчно средства повечето от предприемачите, които започват свой самостоятелен бизнес, се насочват предимно към търговски и ремонтни дейности. Не малък е също делът на хотелите и ресторантите, както и на фирмите, които се занимават с бизнес услуги и транспортно-съобщителна дейност. Следващата таблица илюстрира горепосоченото:

Таблица № 14

ОТРАСЛИ	2001	2002	2003
Търговия и ремонт	1229	1070	1112
Хотели и ресторанти	256	199	196
Транспорт и съобщения	163	132	132
Операции с имущество и бизнес услуги	121	112	152
Здравеопазване и социални дейности	31	30	113
Други дейности	48	49	46

Нетни приходи от продажби в сектор търговия и услуги

Както в предходния раздел и тук преобладаващ е делът на приходите от продажби в отрасъл “Търговия и ремонт” – 64,45 % от приходите са в този сектор. Следващият отрасъл “Транспорт и съобщения” има едва 17,06 %-ен дял.

(хил.лева)

Таблица №15

ОТРАСЛИ	1999	2000	2001	2002	2003
Търговия и ремонт	61652	108472	101390	87729	86901
Транспорт и съобщения	14308	20076	19430	21876	23007
Операции с имущество и бизнес услуги	2347	3116	3809	6566	12933
Хотели и ресторанти	4355	5002	4962	4260	4289
Снабдяване с електроенергия, газ и вода	-	-	-	-	-
Здравеопазване и социални дейности	-	1319	1954	2838	5209
Други дейности	1052	1123	1311	1410	2497

Като цяло се забелязва устойчив растеж на нетните приходи от продажби през разглеждания 5-годишен период.

Брой на заетите лица и средна годишна работна заплата в сектор търговия и услуги.

Като цяло се забелязва устойчив тренд на увеличаване на заетостта във всички отрасли от сектора. През 2003 г. 24,46% от заетите лица са работили в

отрасъл “Транспорт и съобщения”, а броят им в сравнение с 1999 г. се е намалил драстично. Почти подобен е и относителният дял на “Търговия и ремонт” 23,42%, но в сравнение с предходния той е със значителен темп на нарастване в последните години.

Таблица №16

ОТРАСЛИ	1999	2000	2001	2002	2003
Търговия и ремонт	1444	1565	1674	1692	2024
Здравеопазване и социални дейности	2140	1682	1707	1687	1795
Операции с имущество и бизнес услуги	370	395	346	360	364
Хотели и ресторанти	300	344	372	426	507
Транспорт и съобщения	2592	2407	2223	2283	2114
Снабдяване с електроенергия, газ и вода	406	484	429	450	443
Други дейности	676	521	552	628	1395

Най-голяма е средната годишна заплата в отрасъл “Снабдяване с електроенергия, газ и вода”, която е почти 2.8 пъти по-голяма от средната годишна заплата в най-големия отрасъл “Търговия и ремонт” /в същото време нетните приходи от продажби са 30 пъти по-малки!/. Вероятно част от доходите на заетите с търговия и ремонтни дейности лица не се декларират и по тази причина не са отразени от данните събрани от НСИ в лева.

Таблица №17

ОТРАСЛИ	2001	2002	2003
Снабдяване с електроенергия, газ и вода	4430	4471	5268
Здравеопазване и социални дейности	2505	2802	3087
Транспорт и съобщения	3078	3071	3339
Операции с имущество и бизнес услуги	2094	2100	2383
Търговия и ремонт	1468	1542	1597
Хотели и ресторанти	1136	1211	1380
Други дейности	1977	2003	1823

Изводи: В общината е съсредоточен значителен индустриален и човешки потенциал, който понастоящем с ликвидацията на “Видахим” АД – Видин, с неработещите приватизирани структуроопределящи доскоро държавни предприятия, се използва неефективно и непълноценно.

Наблюдава се тенденция и нестабилност в производството, както в стойностно изражение така и по натурални показатели, със спад в производството на основни за Община Видин промишлени изделия.

Наличие на недостатъчно диверсифицирано промишлено развитие и липса на достатъчно съвременни производства, които се адаптират добре към промяната и ще реализират значителни резултати в бъдеще.

Териториалната концентрация на предприятията на промишлеността е основно в общинския център, което е сериозен проблем за заетостта и задържането на селското население. Промишлената дейност в останалите населени места на общината е практически ликвидирана /с изключение на “Гипс Кошава” ЕАД/

Несигурната икономическа среда, оценена като такава от над 59 % от съществуващите в общината предприятия и стопански субекти, недостатъчното търсене, свития пазар, влошената платежоспособност, финансовата неосигуреност и липсата на свежи финансови и инвестиционни ресурси са основните фактори, определящи облика на икономиката в Община Видин. Всичко това рефлектира и оказва силно въздействие върху финансовите ресурси на общината и социално - икономическо развитие на същата, върху доходите и платежоспособността на населението върху цялостния просперитет на общината, върху динамиката и структурата на заетостта.

2.4. Селско стопанство

В контекста на процесите в страната икономическият ръст в Община Видин ще се дължи главно на съживяване и развитие на ефективно селско стопанство, както и на произведената селскостопанска продукция, разширяване на частния сектор, увеличаване на вътрешното потребление и експорт. Климатичните и почвени условия благоприятстват развитието на селското стопанство, отглеждането на редица култури и получаване на високи добиви от тях. Общината има традиции в преработката на селскостопанска продукция и в производството на хранителни изделия, като разполага и със съответната промишлена инфраструктура. Това са частни предприятия като: мелница “Дунав” АД-гр.Видин; (мелница); “Елби Булгарикум” АД - гр.Видин с научен институт (производство на млечни продукти); “Новоселска гъмза” АД - гр.Видин (производство на спиртни напитки и вино); “Манолов” ООД - гр.Видин (производство на месо и месни продукти); “Хана” ООД-гр.Дунавци (производство на фуражни смеси).

В общината има частни производствени цехове за мляко и млечни продукти – 7, за месо и месни продукти – 7, за хлебопроизводство – 40, за безалкохолни напитки – 9, 22 кооперации и 8 сдружения ориентирани в селскостопанска дейност.

През последните две години в общината успешно се развива и рибовъдството.

Община Видин е аграрно-промишлен район с потенциал и традиции в зеленчукопроизводството, лозарството и зърнопроизводството с общо 361 937 дка земеделска земя, съставляващи около 72,9% от цялата територия на общината, 91,31% от която общо обработваема, но обработвана днес едва около 60 %.

Разпределение на земята на територията на Община Видин по фондове за периода 2004-2005 г.

Таблица № 18

ФОНДОВЕ	ДКА	ОТН. ДЯЛ
Земеделски територии	361 937	72,86 %
Горски територии	55 161,1	11,10 %
Населени места	40 780	8,21 %
Водни територии	34 507	6,95 %

Инфраструктура и транспорт	4 344	0,87 %
Всичко:	496 729,1	100 %

От обработваемата земя около 16,22 % са поливни площи, годни за напояване след възстановяване на поливните и хидромелиоративни съоръжения и системи.

**Отчет на поливните площи
към 31.12.2005 г.**

Таблица № 19

Техническо състояние	Ш И Ф Ъ Р	ОБЩО Изградени поливни площи на държ. водозточници	ПОЛИВНИ ПЛОЩИ - ДКА									
			ПО ВОДОИЗТОЧНИЦИ			По начин на подаване на водата от водозточника		ПО НАЧИН НА НАПОЯВАНЕ				
			язовири	нерегули- рани води /реки/	подпочве- ни води	грави точно	помпено	грави точно	ДЪЖДУВАНЕ			Други начини на напояване
									с подв. тех-ка в гравит. с-ми	стациона- рно	полуста- ционарно	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Налични поливни площи /ш.02+03/	01	53 620	4 910	48 710	-	1 429	52 191	48 332	-	-	5 288	-
в т.ч. годни за напояване поливни площи /ш.10+11/	02	32 909	2 700	30 209	-	1 429	31 480	27 621	-	-	5 288	-
Негодни за напояване поливни площи /ш. 04+05+06+07+08 +09/ = /ш. 10+11/	03	20 711	2 210	18 501	-	-	20 711	20 711	-	-	-	-
Напълно разрушени и амортизирани хидротехн. съоръжения и напоителни с-ми	07	20 711	2 210	18 501	-	-	20 711	20 711	-	-	-	-
- от тях /отнася се за шифър 03/ - за възстановяване на полвни площи	10	20 711	2 210	18 501	-	-	20 711	20 711	-	-	-	-

Селскостопанската земя в Община Видин има следната структура към периода 2004-2005 г.

Таблица №20

ТЕРИТОРИИ	ОБЩО ДКА	ОБРАБОТВАЕМИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА ОБРАБОТВАЕМИТЕ ЗЕМИ
Ниви	325982	162658	49,9
Трайни насаждения	13578	7076	52,11
Естествени ливади	22377		
Разсадници	14		
Земи по §4 от ЗСПЗЗ	59		
Мери и пасища	-		
Гори и полезащитни пояси	49645		
Полски пътища	11753		
Непригодни земи	-		
Всичко :	423408	169734	

Основната част (50 %) от селскостопанската земя се заема от ниви. По-малка част са трайните насаждения, а останалата част са естествени ливади

Добрият потенциал в земеделието, в съчетание с благоприятните климатични и почвени условия и наличието на научни институти – по млечна промишленост и КОС, са една добра предпоставка и възможност за инвестиране и развитие на ефективно селско стопанство, за повишаване на конкурентноспособността на земеделската продукция, нейното експортно ориентиране.

За повишаване на конкурентноспособността на земеделието и преработвателната промишленост е целесъобразно на територията на Общината да се изградят по-големи частни или публично-частни (т.е. с участието на Общината чрез апорт на общински земи и други активи) сдружения. Тези сдружения могат да разработят проекти за развитието на различни аспекти на земеделието и преработвателната промишленост, с които да кандидатстват пред предприєдинителни фондове като САПАРД и др. за получаване на финансова подкрепа.

По линията на САПАРД и на други програми може да се съдейства също за изграждане на модерен селскостопански пазар, евентуално заедно с други заинтересовани съседни общини, за развитие на преработвателната промишленост и др, с цел повишаване ефективността на селскостопанското производство и промишлеността за преработка на селскостопанска продукция.

За възстановяване на земеделието в общината са необходими подходящи стимули, да се осигурят възможности за прилагане в практиката на модерните методи на работа и управление на земеделието, да се разреши проблема със субсидиране и кредитиране на земеделските производители при изгодни за тях условия, защото достъпът до кредитиране за преобладаващата част от земеделските стопани е много труден, а за останалата част почти невъзможен. Въпреки че голяма част от стопаните имат информация за програма “САПАРД” и програмите към ДФ “Земеделие”, много малко от тях кандидатстват за финансиране по тези програми. Основните причини за това са високите

изисквания за кандидатстване по програмите и усложнената процедура по одобряване на проектите. Друго условие е изискване за съфинансиране – това предполага наличие на собствен капитал. Не трябва да се пренебрегва и задължението на кандидатите за разработване на висококачествен бизнес план. Задължително условие е да бъдат регистрирани като земеделски производители. Все още занимаващите се със земеделие в общината не отчитат важноста на регистрацията като земеделски стопанин и възможностите, които предлагат европейските фондове за развитие на алтернативно земеделие.

Растениевъдство

В общината съществуват традиции в отглеждането на трайни насаждения. При създаване на добри условия има възможност за създаване на нови насаждения в следните земеделски подотрасли: зеленчукопроизводство, лозарство, зърнопроизводство и овощарство. Така ще бъде разрешен проблема с трудовата заетост и осигуряване доходи на населението.

Изводи: Основните тенденции в развитието на растениевъдството в общината показват:

Намаление на площите, производството и добивите на всички структуроопределящи култури.

Преструктуриране на производството към култури с ниска трудоемкост и интензивност. Промените на производствената специализация към култури като пшеница, царевица, слънчоглед и силно свиване на зеленчуците е в резултат на тяхното лесно отглеждане и реализация.

Въпреки намалението на площите на трайните насаждения в Община Видин през 2003 г. са създадени нови ябълкови насаждения в с. Кутово – 52 дка и с.Буковец – 13 дка, вишневи насаждения в с.Рупци – 200 дка и 440 дка лозови масиви от сортовете “каберне совиньон” и “мерло”.

Снижаване ролята на първичния сектор за развитието на следващите ешалони на преработващата промишленост в областта.

Поради липса на пазари за селскостопанска продукция, както и предприятия за преработка, земеделските производители и кооперации са ориентирани към свиване на производството и персонала.

Животновъдство

Природните условия в Видинския край са благоприятни за развитието на животновъдството. То дава 90 % от общата селско стопанска продукция. В района на общината има естествени ливади пасища и води, които са предпоставка за използването на екстензивни методи на отглеждане.

В Община Видин се отглеждат предимно кози, овце, свине, говеда и птици. През последните години се наблюдава негативна тенденция както за намаляване поголовието на селскостопанските животни, така и за количеството и качеството на тяхната продукция. Основни причини за това са от една страна - ниските изкупни цени и висока себестойност на животинската продукция, а от друга

страна – високи цени на комбинираните фуражи, горива, консумативи и услуги; разпокъсаността на земята затруднява фермерите при производството на собствен фураж и те са принудени да го купуват на високи пазарни цени; липсата на съвременна техника за хранене, поене, почистване, прибиране и преработка на фуражите води до висок процент на използване на ръчния труд и влошаване качеството на продукцията; с намаляването на контрола върху развъдната дейност се забелязва и намаляване на генетичния потенциал за продуктивни качества на отделните видове и породи животни.

В следващата таблица № 21 е показана **структурата на отглежданите селскостопански животни и на животинската продукция за 2004 г.**

Таблица №21

ЖИВОТНИ В БР.	ОБЛАСТ ВИДИН	ОБЩИНА ВИДИН	ОТН. ДЯЛ
Говеда	7 252	2 406	33,18 %
В т.ч.крави	5 496	1 714	31,19 %
Свине	19 690	9 149	46,46 %
В т.ч.свине майки	2 155	1 263	58,61 %
Овце	32 287	6 673	20,67 %
В т.ч.овце майки	28 129	5 899	20,97 %
Кози	25 261	5 956	23,58 %
Птици	190 274	57 670	30,31 %

От отглежданите животни най–голям дял имат птиците, свинете и козите. Значително е намалял броят на отглежданите говеда и овце. Наблюдава се негативна тенденция за отглеждане на неплеменни животни, което води до намаляване на добиваната от тях продукция. В Община Видин се отглеждат повече от 58,61 % от свинете – майки в областта. Овцете и овцете-майки са около 42 % от отглежданите в цялата област. За това благоприятстват наличните естествени пасища, в които се отглеждат животните. Пасищното животновъдство е екологично чисто и добиваната продукция е с ниска себестойност, което я прави много търсена особено на международните пазари.

В таблица № 22 е направен анализ на средната продуктивност на основните типове домашни животни за Община Видин и Областта през 2004 г. Видно е, че относителният дял на отглежданите животни не съответства на относителния дял на добиваната продукция, което е в ущърб на Общината.

Средна продуктивност на основни типове домашни животни за 2004 г.

Таблица № 22

	МЯРКА	ОБЛАСТ ВИДИН	ОБЩИНА ВИДИН	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
Мляко-всичко	хил.л.	35011	10955,24	31,3%
В т.ч.краве	хил.л.	24614	7598,124	30,9%
В т.ч.овче	хил.л.	3239,3	589,347	18,2%
Непрана вълна	тона	84,3	28,77	33,4%
Яйца	хил.бр.	20100	10289,212	51,2%

Информацията за град Видин в горните таблици се основава предимно на официални публикации на Териториалното статистическо бюро- Видин и Общинска служба “Земеделие и гори”.

В малките и средните ферми, каквито са болшинството на територията на общината, проблем се явява съхраняването и обработката на оборския тор. Липсата на изградени торохранилища, води до влошаване хигиенното състояние на стопанствата и замърсяване на околната среда и водите в района.

Проблемите в развитието на аграрния сектор водят до западане на селските територии. Изчерпването на вътрешния им потенциал за развитие налага получаване на външна подкрепа чрез реализиране на действия, които да изиграят ролята на импулси за тяхното възстановяване.

Перспективите за развитие на животновъдното производство са свързани със стартирането на предприсъединителната програма на Европейския съюз – САПАРД, по която фермерите имат възможност да кандидатстват за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за инвестиции в земеделските стопанства.

Търсенето на екологични продукти на външния пазар и природните условия на района са предпоставки за преминаване към екологичен начин на производство и увеличаване доходите на фермерите.

Изводи: Проблемите, с които се сблъсква развитието на животновъдството в общината произтичат преди всичко от:

Наличие на затруднения при намиране на пазари за реализация на продукцията. Липсата на селскостопанска борса и тържища не създава сигурност в производителите за ефективна реализация на тяхната продукция.

Липса на средства за нови инвестиции в животновъдството, за закупуване на ефективна и съвременна селскостопанска техника.

Занемарено медицинско и зооинженерно обслужване на животните, като отговорността сега се носи предимно от стопаните, които не винаги са добре подготвени за ефективно провеждане на рационално хранене и грижи за животните.

Ниски изкопни цени на селскостопанските продукти и високи цени на фуражите и услугите

Застаряващо и намаляващо население в селата.

2.5. Финансов сектор

Финансовият сектор има традиции и запомнящо се присъствие в икономиката на Община Видин. Свои клонове във Видин имат почти всички големи банкови и застрахователни институции. Голяма част от тях са собственост на външни инвеститори, което стана причина за изострената конкуренция в сектора и за големия избор на финансови услуги за потребителите – граждани и фирми. Наличието на широко представителство във финансовия сектор е доказателство за високата оценка на потенциала на местната икономика от страна на финансовите институции.

2.6. Общински бюджет

Общинският бюджет за 2005 г. е разработен в съответствие с действащите закони и подзаконни нормативни актове. При изготвянето на бюджета на общината са отразени процесът на финансова децентрализация и поетите ангажименти за финансова стабилизация и ефективно управление на ресурсите.

В Закона за държавния бюджет на Република България за 2005 г. са определени размерите на взаимоотношенията на Централния бюджет с бюджетите на общината под формата на обща допълваща субсидия, изравнителна субсидия, трансфер от преотстъпен данък по ЗОДФЛ и трансфер за капиталови разходи.

С общинския бюджет се определят и осигуряват парични средства, с които се финансират дейности държавна отговорност, дофинансиране на държавни дейности с приходи с местен характер, местни дейности.

От общинския бюджет се финансират и важни дейности в областта на жилищното строителство, благоустройството и комуналното стопанство, като сметосъбиране, сметоизвозване, почистване, осветление, инфраструктура, съфинансиране на програми и проекти и др. Стратегията за икономическо развитие на Община Видин следва да прекъсне процесите на свиване на производството, да ускори привличането и усвояването на инвестиции, да създаде условия за по-добра социална и професионална реализация на местните хора.

Бюджетите на Община Видин за периода 2000 - 2005 г. възлизат на обща сума, както следва:

Обща сума на бюджета

Таблица №23

Приходи	Приходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Общо:	18271756	16689625	20500090	18629448	20807376	22448411

В състава на приходната част влизат:

1. Данъчни и неданъчни приходи
2. Взаимоотношения с централния бюджет
3. Трансфери
4. Други

Приходна част

- Данъчни и неданъчни приходи

Тези приходи се формират от два основни източника: данъчни приходи /имуществени данъци и други данъци/ и неданъчни приходи /приходи и доходи от собственост; общински такси; глоби, санкции и наказателни лихви; други неданъчни приходи; внесени ДДС и други данъци върху продажбите; приходи от продажба на държавно и общинско имущество; помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми. Структурата на имуществените данъци и неданъчните приходи за периода 2000-2005 година по бюджета на Община Видин е представена в таблица №24

Структура на данъчните и неданъчни приходи

Таблица №24

Видове приходи	Приходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Данъчни приходи	5316037	5918450	6169870	1448000	1705549	1825300
Неданъчни приходи	2103065	2298207	2370660	3270366	4309734	6010836

Налице е тенденция на нарастване на данъчните приходи. През първите три години освен имуществените данъци в приход на общинския бюджет са внасяни от ТДД – Видин и данъците върху доходите на физическите лица. След стартиране на финансовата децентрализация данъците по ЗОДФЛ се възстановяват на общината от централния бюджет и влизат в състава на приходите за финансиране на дейности държавна отговорност.

Неданъчните приходи също бележат тенденция на нарастване. През първите години тя е по-слаба, но от 2004 до 2005 г. е 39,47 % .

- Взаимоотношения с централния бюджет

Структура на взаимоотношенията с централния бюджет

Таблица №25

Видове приходи	Приходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Обща допълваща субсидия	7838405	4499055	6424397	3280157	4363802	4057847
Обща изравнителна субсидия	0	0	0	57906	778348	998000
Целева субсидия за социални помощи	1576723	1344762	2941024	0	0	0
Целева субсидия за капиталови разходи	450000	300000	929000	627808	442072	516500
Държавен трансфер по ЗОДФЛ	0	0	0	6570883	6703909	6923748

Вариането в размера на различните видове субсидии от централния бюджет по бюджета на общината е в зависимост от провежданата политика на държавно ниво. Както е видно от таблицата през 2001 и 2002 г. са отделени повече държавни средства за стимулиране на капиталовите разходи, а през 2004 и 2005 г. – за текущите разходи /увеличена обща изравнителна субсидия/.

Сборът от обща допълваща субсидия и държавния трансфер по ЗОДФЛ служи за финансиране на дейности държавна отговорност.

- Трансфери

В трансферните приходи основно място заемат трансферите от МТСП по фонд “Рехабилитация и социална интеграция” и НП ”От социални помощи към осигуряване на заетост”, от ИА ”Пътища”, от Министерство на културата, от ПУДООС и др.

Структура на трансферите

Таблица №26

Видове приходи	Приходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Трансфери между бюджетни сметки	967430	1527728	1730712	1799303	2248811	1740906
Трансфери между бюджетни и ИБСФ сметки	98801	719718	27283	42135	0	78170
Трансфери от ПУДООС	0	0	0	0	0	30378

□ Други

Структура на други

Таблица №27

Видове приходи	Приходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Заеми	0	0	-232000	0	138889	-266667
Други	-81705	81705	-92856	1532890	116262	533393

Община Видин е получила заеми от банки в страната за изплащане на неразплатени социални помощи и за подобряване на инфраструктурата. През различните години общинта е прехвърляла различен по обем средства от една бюджетна година в друга, както и пари на път от ТДД-Видин.

Разходна част

Обща сума на бюджета

Таблица №28

Разходи	Разходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Общо:	18271756	16689625	20500090	18629448	20807376	22448411

Разходната част на бюджета може да се анализира в следните разрези:

1. Деление на разходите на държавни; дофинансиране на държавните дейности със средства от местни приходи и дарения; местни дейности.
2. Деление на разходите по функции.
3. Деление по параграфи.

□ разходи за държавни дейности; дофинансиране на държавните дейности със средства от местни приходи и дарения; местни дейности.

Със стартиране на финансовата децентрализация се извърши деление на разходите на държавни; дофинансиране на държавните дейности със средства от

местни приходи и дарения; местни дейности. Министерски съвет ежегодно определя стандарти за издръжка на дейностите държавна отговорност.

Структура по видове разходи

Таблица №29

Разходи	Разходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Държавни	0	0	0	11544578	13412219	12688168
Дофинансиране	0	0	0	276589	197304	298708
Местни	18271756	16689625	20500090	6808281	7197853	9461535

От 2000 до 2002 год. дейностите в общинския бюджет не са подлежали на деление на държавни и местни. Реалното стартиране на финансовата децентрализация е извършено от 2003 г. Недостигът на средства в дейности държавна отговорност рефлектира върху увеличаване на дофинансирането им с местни приходи и обратно. Стандартите за издръжка в държавните дейности не са променени за 2005 г. в сравнение с 2004 г. Това наложи увеличаване на сумата за дофинансиране. Увеличаването на местните приходи води до увеличаване и на разходите за местни дейности.

□ Разходи по функции

Структура на разходите по функции

Таблица №30

Разходи	Разходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Общи държавни служби	1278837	1667295	2323682	2844635	2653032	2877144
Отбрана и сигурност	0	24731	52217	84476	98581	115955
Образование	5905635	6171407	7569732	8423856	9689776	9698782
Здравеопазване	4697499	253829	320168	396411	517596	637241
Социално осигуряване и грижи	4683539	5460638	6679074	2547198	3159905	2440919
Жилищно строителство БКС и опазване на околната среда	995043	2051612	1863193	2892955	3123311	4391568
Култура	503102	700984	760472	881698	1030381	1217698
Други дейности по икономиката	208101	359129	930698	504886	411827	964584
Други неклассифицирани в други функции	0	0	854	53333	122967	104520

Най-много средства от общинския бюджет се отделят за функция “Образование”. В тази сфера са заети и най-много от служителите на бюджетна издръжка.

През годините в зависимост от провежданите организационни и структурни промени се е изменял и относителния дял на различните функции в общата сума на бюджета.

За 2005 г. във функция “Общи държавни служби” са планирани средства за възнаграждения, осигуровки, издръжка на общинските служители и общинските съветници за провеждане на избори.

Във функция “Отбрана и сигурност” са планирани средства за денонощните дежурни и охранителите на обекти на пунктове за управление и СПХЗ, за издръжка на военните отдели, за Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, на Детска педагогическа стая, на районните инспектори и др.

Във функция “Образование” са планирани средства за заплати и осигуровки на педагогическия и непедagogически персонал, допълнително трудово възнаграждение по Наредба №3/1999 г., осигурителни вноски, текуща издръжка на детските градини, училищата и общежитието, за стипендии.

Във функция ”Здравеопазване” са планирани средства за заплати и осигурителни вноски на медицинския персонал в здравните кабинети към детските заведения и училищата. Издръжка на тези кабинети. Пълна издръжка на “Диетична кухня” и “Детска млечна кухня”.

Чрез функция “Социално осигуряване и грижи” се издържат социалните домове на територията на общината, а именно Дом за деца и младежи с умствена изостаналост, Дом за временно настаняване, Дневни центрове за деца и младежи с увреждания, Дневни центрове за възрастни с увреждания, Защитени жилища. Поддържа се дейността на домашните социални патронажи и се осигурява материалната издръжка на НП”От социални помощи към осигуряване на заетост”.

Функция “Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда” отразява средствата необходими за строителната програма на общината, за поддържане на зелените площи и градинки, за осигуряване на честотата в града и други.

Във функция “Култура” са заложили средства за пълна издръжка на Регионална библиотека ”Михалаки Георгиев”, за музеите на територията на общината, художествената галерия, духовия оркестър, ансамбъла за народни песни и танци, обредните домове, общинския театър.

Във функция ”Икономически дейности и услуги” се съдържат средства за поддържане на общинската пътна мрежа, за ОП ”Пазари”, ОП “Спортни имоти”, клубовете на пенсионера.

Функцията “Други дейности неklasифицирани в “другите функции” се съдържат средствата за текущите лихви по получените заеми.

□ Разходи по параграфи

Заплатите на персонала назначен по трудови и служебни правоотношения отразява средствата за щатната численост по средните месечни брутни работни заплати за съответните отрасли. Общата численост за 2005 година на Община Видин е 1922 щатни бройки /вж. Таблица № 31/

Като други плащания и възнаграждения са планирани средствата за възнагражденията на наетите по НП ”От социални помощи към осигуряване на заетост”, за нещатния персонал по ПМС №66/1999 г., за обезщетения по Кодекса на труда, обезщетения за временна нетрудоспособност, СБКО и др.

Структура на разходите по параграфи

Таблица №31

Разходи	Разходи по години в лева					
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.
Заплати по трудови и служебни правоотношения	6287860	4615357	5713975	6175604	6720295	702702 3
Други възнаграждения и плащания	380237	223620	394604	1831927	2134665	168038 1
ДОО от работодател	2215202	1612006	1915156	2266829	2399111	212140 1
УПФ от работодател	0	0	0	0	162579	177621
ЗОВ от работодател	439327	369304	441084	393489	405974	380566
ДЗПО от работодател	0	0	44716	58845	92878	98134
Издръжка	4323987	4097241	5061937	6315217	7309684	885290 6
Стипендии	93795	150775	120193	140682	123736	138159
Помощи и обезщетения	3992187	4672426	5715781	10014	10000	46700
Субсидии за нефинансови предприятия	44000	36800	5950	25500	25000	41200
Субсидии за организации с нестопанска цел	45161	55508	58496	122791	132457	160903
Разходи за членски внос	0	6888	2187	11153	10000	15000
Разходи за лихви	0	0	854	53333	122967	104520
Основен ремонт на ДМА	0	0	366720	552838	298272	327740
Придобиване на ДМА	450000	846863	634959	621678	740258	118252 7
Придобиване на НДА	0	2837	23478	49548	119500	93630

Средствата за фонд ”Държавно обществено осигуряване”, за “Учителски пенсионен фонд”, за здравно-осигурителни вноски и ДЗПО от работодател са планирани съобразно действащото законодателство.

Планирани са средства за текуща издръжка, осигуряваща нормално функциониране на бюджетните звена, по сключени договори за външни услуги и др.

Средствата за стипендии са за учащи се за отличен успех и по социални причини.

Планираните суми за помощи и обезщетения през 2000 до 2002 г. са по-големи, поради изплащане от общината на социалните помощи по Закона за социалното подпомагане. От 2003 г. същите се изплащат от Регионална дирекция

“Социално подпомагане”. Община Видин планира помощи само по решения на Общински съвет.

Под формата на субсидии за нефинансови предприятия са планирани средствата за подпомагане дейността на спортните клубове на територията на общината.

Субсидии за организации с нестопанска цел са предвидени за 19 броя читалища.

Община Видин планира средства за членски внос в Национално сдружение на общините в Република България /НСОРБ/, Асоциация на дунавските общини “Дунав” /АДО/ и др.

Разходите за лихви са за обслужване на такива плащания към банките, отпуснали заеми на общината.

Община Видин планира средства за изпълнение на инвестиционната програма – за основен ремонт, за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи. Размерът на тези средства е различен, защото върху него оказват влияние одобрените субсидии за капиталови разходи със закона за държавния бюджет за съответната година, възможността общината да задели общински приходи за финансирането им и привлечените средства под формата на получени заеми, трансфери и др.

Извънбюджетни сметки и фондове

Таблица №32

Извънбюджетни сметки	Салдо 01.01.2005 г.	Приходи	Разходи
Фонд за покриване на разходи по приватизация	13600	124400	138000
Специален фонд за инвестиции и ДА	5477	1070457	1075934
ИБСФ по чл.42, ал.1, т.2 от ЗОБ	193	6	199

Приходите от приватизация оказват пряко влияние върху възможността на общината да инвестира средства за обновяване и разширяване на инфраструктурата. От съществено значение е съдействието на Общински съвет за утвърждаване на обектите за приватизация. През последните години със средства от приватизация се финансират редица обекти, за които не достигат средства в общинския бюджет.

2.7. Туризм

Туризмът представлява печеливша дейност, с важно положително въздействие върху местната икономика.

Едно от приоритетните направления, по които би следвало да се развива в бъдеще община Видин е туризма. Наличието на р.Дунав е предпоставка за развитие на воден туризм, който от своя страна разкрива максимални възможности за възстановяване и активен отдих с упражняване на различни спортове. Красивите местности в покрайнините на града притежават значителни ресурси за развитието на алтернативен туризм. Активизирането на маршрутно-познавателния, селския и еко-туризма биха ги утвърдили като територии,

привлекателни за възстановяване, отдих и туризъм както за наши, така и за чуждестранни туристи. Ако бъде доизградена необходимата материално-техническа база, отговаряща на съвременните изисквания, насочващите се към България туристически потоци от Централна и Източна Европа, освен към Черноморското крайбрежие ще се отправят и към Северозападна България, в това число и към Видин, който притежават голям рекреационен (възстановителен) потенциал и атрактивност.

Туризмът е важен фактор за социално-икономическото развитие на Община Видин. Затова, отбелязвайки положителните страни в досегашното усвояване и използване на природните дадености за туризъм и отдих следва да обърнем внимание на отстраняване на някои недостатъци, задържащи развитието ни като рекреационна територия. Такива са отсъствие на туристическа база в привлекателни местности с качествени ресурси, недостатъчна адаптация на отделни туристически обекти за нуждите на познавателния и спортния туризъм и др. Разрешаването на тези проблеми ще позволи в бъдеще Видин да се обособи като туристическа дестинация с висока атрактивна стойност в европейски мащаб.

Един от най-големите проблеми, които стоят пред общината за развитието на нейната туристическа индустрия е неконкурентноспособността ѝ в сравнение с други европейски туристически дестинации. За да бъде преодолян този проблем е необходимо усилията на планирането за развитие в тази област да се насочат към възможностите, които реално съществуват в момента и към тези, които биха могли да се развиват в бъдеще.

Туристически ресурси

Община Видин притежава богата гама от природни и антропогенни рекреационни ресурси и днес е един от предпочитаните туристически градове в Северозападна България. На сравнително неголямата му територия се намират множество паметници на културата, от които 40-исторически, 2-археологически, 68-архитектурно-строителни и 6 архитектурно-художествени.

Обекти за развитие на културно-историческия туризъм

- Старинна крепост и замък “Баба Вида” - гр. Видин;
- Кръстата казарма - гр. Видин;
- Турски конак “Колука” - гр. Видин;
- Турска поща - гр. Видин;
- Останки от Римска крепостна стена и кула в квартал “Калето” - гр. Видин
- Капии–“Видболска”, “Еничар”, “Флорентин”, “Телеграф”, “Пазар”, “Стамбол” - гр. Видин;
- Катедрален храм “Свети Димитър” - гр. Видин;
- Църква “Света Петка” - гр. Видин;
- Църква “Свети Панталеймон” - гр. Видин;
- Църква “Св. Николай” - гр. Видин;
- Палата на Видинската митрополия - гр. Видин;

- Джамия и библиотека на Осман Пазвантоглу - гр. Видин;
- Еврейска Синагога - гр. Видин;
- Скален манастир в местността “Албутин” -с. Градец, общ. Видин.

Туристическа инфраструктура

Общината разполага с добра хотелска база и с легла за нощувки в тризвездни, двузвездни, еднозвездни хотели, почивни домове, къщи за гости, разположени в града и около културните забележителности.

Средства за подслон в област Видин по години

Таблица №33

Година	община Видин	Средства за подслон	Легла	Легло-деноно-ция	Реализирани нощувки		Пренощували лица	
					Общо	в т.ч. от чужденци	Общо	в т.ч. чужденци
1999	Област Видин	5	335	122091	30502	3308	18983	2248
2000	Област Видин	5	336	119296	26963	2646	19404	1849
2001	Област Видин	5	316	115140	24611	3295	16960	1686
	Община Видин	4	223	81395	22118	3244	15257	1644
2002	Област Видин	5	316	115340	24055	3416	16082	1572
	Община Видин	4	223	81395	23182	3415	15359	1571
2003	Област Видин	5	324	118260	28980	4253	16316	2206
	Община Видин	4	231	84315	27791	4114	15163	2063

Привлекателността на Видинския край става все по-популярна през последните години както на българския, така и на международния туристически пазар.

Свидетелство за това е наблюдаваната положителна тенденция за увеличаване броя на туристите посетили Видин. През 2000 г. – 9 000 туристи /в т.ч. 303 чужденци/, 2001 г. 15 257 /в т.ч. 1 644 чужденци/, 2002 г. – 19 000 /в т.ч. 1 800 чужденци/, 2003 г. – 41 000 /в т.ч. 5 600 чужденци/ и към м.07.2004 г. – над 24 000 /в т.ч. 6 000 чужденци/.

Предпочитани обекти са крепостта “Баба Вида” и музей “Кръстата казарма”. Турският конак “Колука” е посещаван най-много от ученици. Повишеният интерес към града се дължи на това, че туристите пътуват все по-организирано и се стремят да проследят цялостната история на България. В това отношение във Видин има исторически паметници от различни епохи, които са част от туристическите маршрути, предлагани от български и чуждестранни туроператори.

От регистрираните нощувки и посещения през периода се наблюдава значително повишаване броя на чуждестранните туристи. Чуждите гости са предимно от Великобритания, Германия, Холандия, Белгия и Италия.

Община Видин разполага с леглова база от 231 легла /към 2003 г./, от тях 22,46 % в семейни хотели, 62,57 % в хотели и 14,97 % в хижи разположени в местността “Божурица”.

През последните години се наблюдава тенденция към увеличаване броя на средствата за подслон и предлагането на допълнителни съоръжения и услуги. С най-висок дял във Видин са 2 звездите хотели – 42,86 %, следвани от 3 звездите хотели с 28,57 %. На територията на града не функционира четиризвезден хотел. Тази незаета ниша в туристическото предлагане ограничава възможностите за привличане на по-платежоспособни туристи.

В последно време е налице спад в дяла на разходите на домакинствата от Община Видин за свободно време, развлечения и културен отдих.

През 1999 г. – 76 лв./домакинство и 29 лв./човек;
 2000 г. – 96 лв./домакинство и 36 лв./човек;
 2001 г. – 107 лв./домакинство и 40 лв./човек.

От посочените данни следва, че през 2000 г. дела на разходите се е увеличил с 20,83 %/домакинство и 19,44 %/човек спрямо 1999 г., докато през 2001 г. дела на разходите спрямо предходната година се е увеличил само с 10,28 % /домакинства и 10 % /човек. Според направени оценки от експерти отрицателната тенденция се дължи на високата безработица в общината и ниското трудово възнаграждение на работещите.

В тази връзка политиката на Община Видин е насочена към разширяване на възможностите за заетост, като един от главните механизми се изразява в разкриването на нови работни места в сферата на туристическата индустрия. За целта през последните години местната власт в партньорство с браншови организации създадоха благоприятни условия за разработване и предлагане на нови туристически продукти и услуги. В резултат на това на гостите и туристите на гр. Видин се предлагат дегустации на вино- местно производство, традиционна местна кухня, организирани круизи по р. Дунав, предлагане на кратки пешеходни маршрути сред природата, производство на сувенири и продукти на местни занаятчий и други.

Основни икономически показатели в отрасъл туризъм

Нетните приходи от отрасъла показват неустойчивост, която е следствие на липсата на ясна стратегия и последователна политика за развитие на отрасъла. Въпреки това броят на заетите в отрасъла лица се увеличава. Туристическата база постепенно се обновява, което се вижда от направените разходи за ДМА. За съжаление равнището на работните заплати като цяло е ниско, което е предпоставка за ниско качество на предлаганите туристически услуги.

Таблица №34

СРЕДСТВА ЗА ПОДСЛОН И ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ХРАНЕНЕ	2001	2002	2003
Нетни приходи от продажби /х. лв/	4962	4260	4289
Брой заети лица /бр./	372	426	507
Средна годишна раб. Заплата /лв/	1136	1211	1380
Разходи за придобиване на ДМА /х. лв/	564	720	509
Дълготрайни материални активи /х. лв/	2182	2687	3097

Без съмнение туризмът се очертава като печеливш и стабилен отрасъл в България. Прогнозите са, че след 2 години броят на курортистите ще достигне 5,5 млн. души. Приходите от туризъм до 2007 г. ще надхвърлят 2,5-2,8 млрд. евро. За сравнение над 3,7 млн. души са посетили България през 2004 г. Приходите за 2004 г. са 1,6 млрд. евро. Това означава, че туризмът ще се нуждае годишно от 20-22 хил. нови кадри.

Информационно обслужване на туризма, реклама на туристическия продукт

Информационното обслужване на туризма в община Видин включва тези източници и форми на реклама, които дават сведения за Видин, неговите забележителности, по-важните обекти на неговата територия, имащи отношение към обслужването на туристопотока. Липсва материално-техническа база, осигуряваща изготвянето на модерен и разнообразен рекламен продукт. На територията на община Видин са регистрирани Туристическо бюро Видин, Регионална туристическа асоциация, Туристическо дружество “Бонония”, “Съвет по туризъм – Видин”, Туристически информационен център – Видин, Сдружение “Екология, спорт, туризъм”, Ловно-рибарско дружество, множество спортни клубове и младежки организации. Туристически услуги предлагат 3 лицензирани туроператорски и турагентски фирми.

Човешки ресурси

Съществува недостиг на квалифицирани кадри в областта на туризма. Липсват обучаващи програми за алтернативните форми на туризъм. Неблагоприятен фактор, който допълнително усложнява съществуващото положение е миграцията на квалифицирани специалисти от областта на туризма към чужбина и към други по-развити в туристическо отношение региони на страната.

Заинтересовани страни

Основните участници в туристическата дейност, развиваща се на територията на общината са: Община Видин, Област Видин. Заинтересовани от развитието на туризма са всички организатори на големи фестивали и прояви, всички неправителствени организации от областта на изкуството и културата и местни културно-образователни центрове, различните формации, занимаващи се с изкуство и отделните творци, както и всички останали представители на местните традиционни занаяти, обичаи и практики, които поради естеството на предлагания от тях продукт дават уникалността на града и региона и по този начин формират идейната представа, с която градът и регионът могат да присъстват в представите на приходящите туристи. Между заинтересованите страни царя добър микроклимат и взаимодействие.

Изводи:

Основните предпоставки за развитието на туризма са благоприятните природни ресурси, допълвани от местните исторически, културни забележителности, традиции и занаяти, както и възможности за спорт и активно прекарване на свободното време.

Остаряла материално-техническа база не съответства на съвременните пазарни изисквания.

Недостатъчно добре развита инфраструктура – пътна и туристическа.

Информацията, рекламата и културата на обслужването не отговарят на съвременните изисквания на туристите и посетителите.

Недостатъчна ефективност на информационните туристически структури.

Липса на кадрова политика по отношение на подбора, обучението и перспективите за развитие на заетите в туризма

Липса на познания за световните тенденции в развитието на туризма

3. Анализ на тенденциите и процесите в социалната сфера

3.1. Демографска характеристика

Общината е с население от 86 249 жители по постоянен адрес и 80 050 жители по настоящ адрес по данни към 08.02.2005 г. с 60,59 % в активна възраст /48 500 жители/, 17,20 % в подтрудопособна възраст /13 769 жители/ и 22,21 % в надтрудопособна възраст /17 781 жители/ и съставлява около 64 % от населението на Област Видин.

80,87 % от населението на Община Видин е с настоящ адрес в градовете, а 19,13 % - в селата.

От градското население 19,04 % е в подтрудопособна възраст, при 9,39 % за селата, 64,69 % в трудопособна възраст за градското население, при 43,24 % за селското такова, и 16,26 % в надтрудопособна възраст за градското при 47,35 % в надтрудопособна възраст за населението в селата, т.е налице е трайна тенденция на застаряване на населението и обезлюдяване на някои селски райони в Общината.

Отчитайки всички фактори – външни и вътрешни, влияещи на демографските процеси, налице е тенденция възрастовата структура на населението на Общината да придобие регресивен характер.

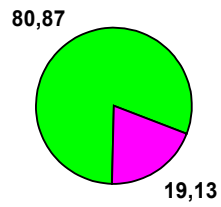
Структурата на населението по пол, възраст, градско, селско и по населени места е следната:

Население под, във и над трудоспособна възраст на Община Видин към 08.02.2005 г.

Таблица № 35

Община Видин	Общо			в градовете			в селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
населението общо	80050	39038	41012	64733	31633	33100	15317	7405	7912
%	100	48,77	51,23	80,87	48,87	51,13	19,13	48,34	51,66
под- трудоспособна	13769			12330			1439		
%	17,20								
%	100			89,55			10,45		
трудоспособна	48 500	25 636	22 864	41 876	21 729	20 147	6 624	3 907	2 717
%	60,59								
%	100	52,86	47,14	86,34	51,89	48,11	13,66	58,98	41,02
над- трудоспособна	17 781	6 339	11 442	10 527	3 585	6 942	7 254	2 754	4 500
%	22,21								
%	100	35,65	64,35	59,20	34,06	65,94	40,80	37,97	62,03

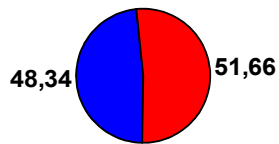
Забележка: Население в подтрудоспособна възраст – до 18 навършени години за мъжете и жените; в трудоспособна възраст – за мъжете от 18 до 63, за жените от 18 до 58 навършени години; в надтрудоспособна възраст – за мъжете над 63, за жените над 58 навършени години.

■ В градове ■ В села

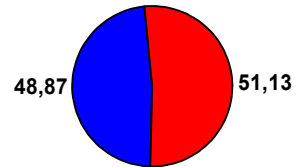
Графика № 2

В села

■ Мъже ■ Жени

В градове

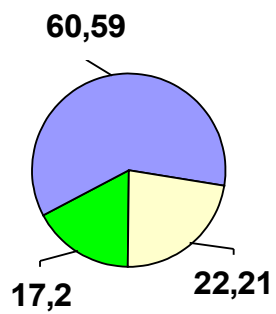

■ Мъже ■ Жени

Графика № 3

Графика № 4

По възраст

■ Под трудоспособна възраст

■ Трудоспособна възраст

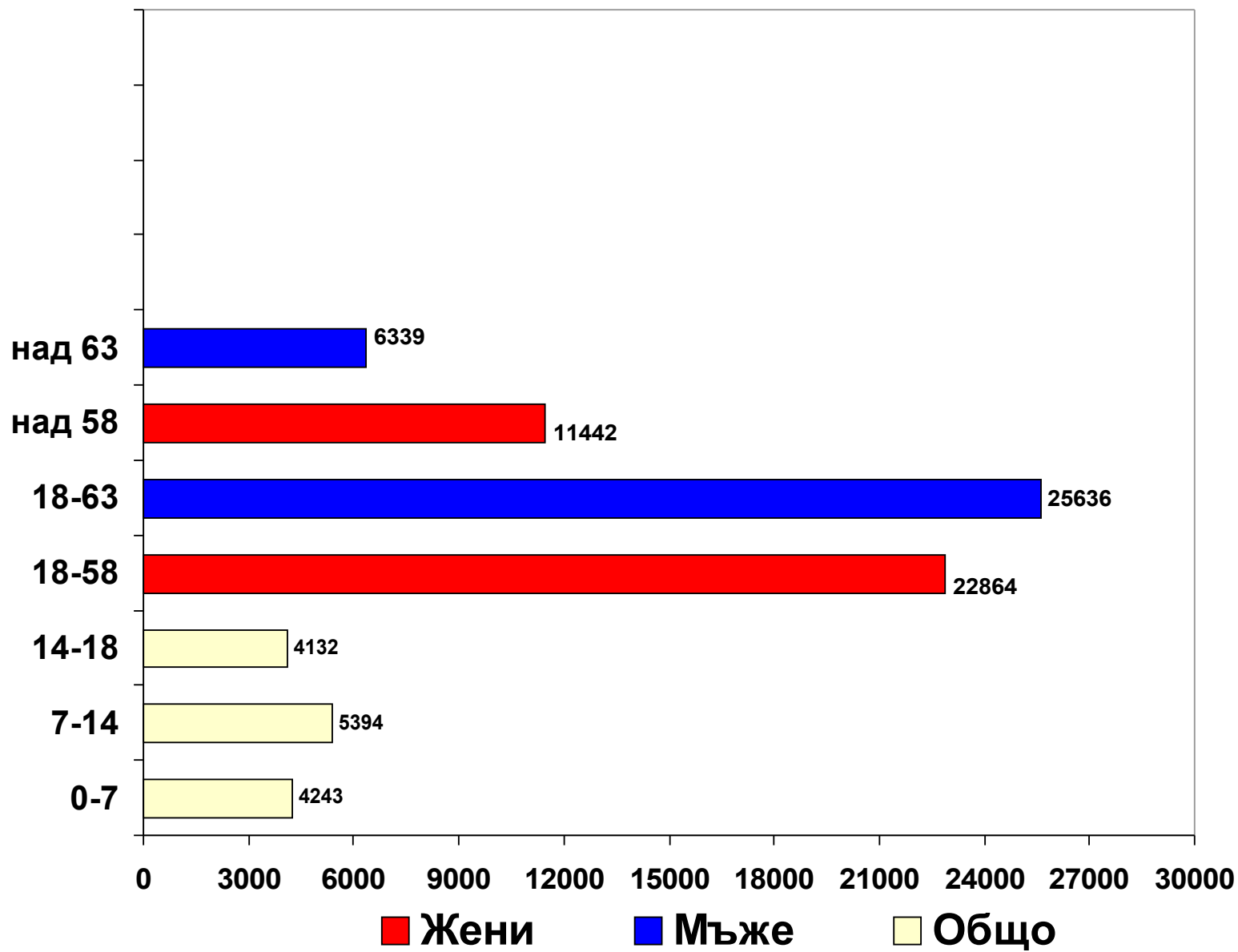
■ Над трудоспособна възраст

Графика № 5

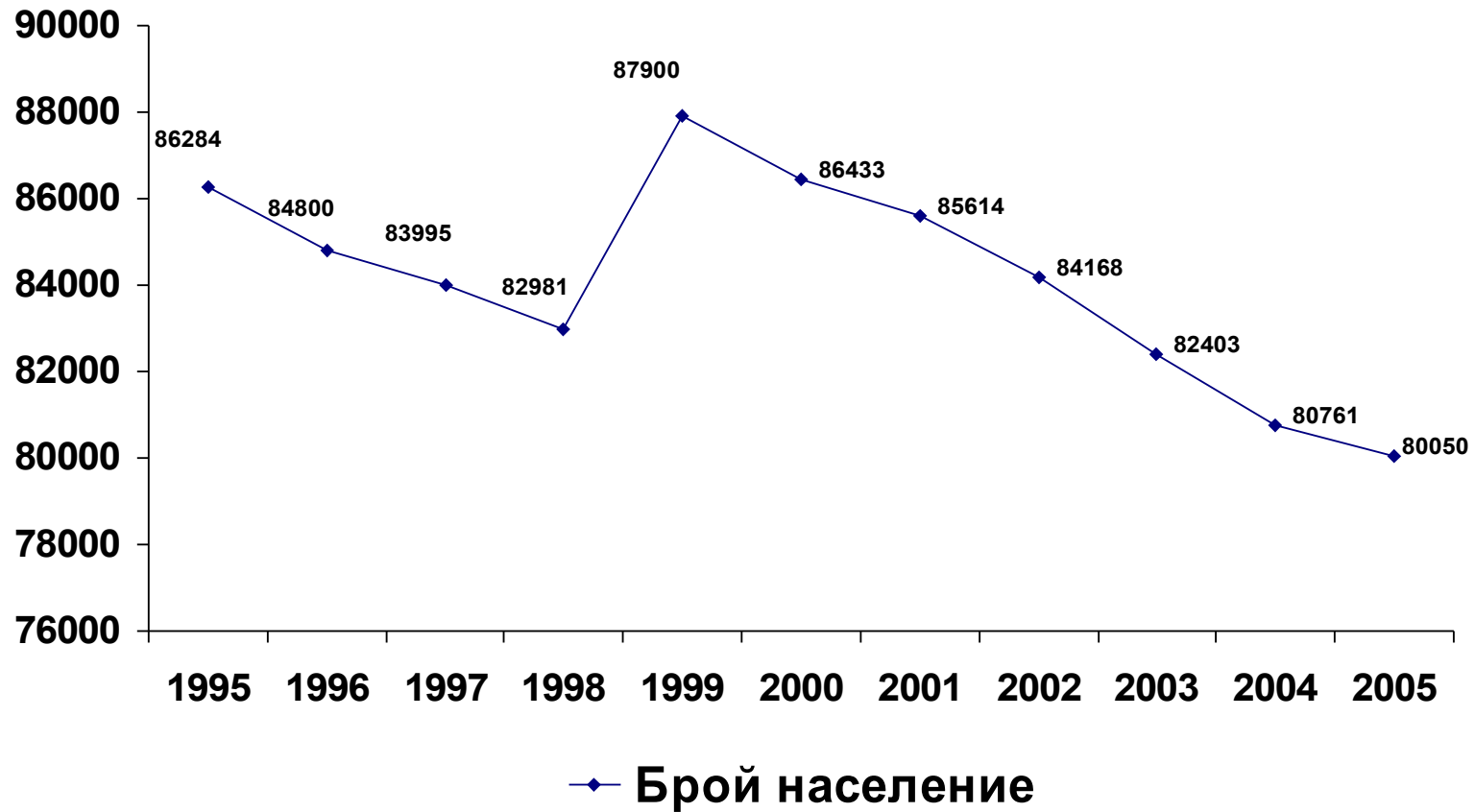
Население към 08.02.2005 г. на Община Видин по възраст, пол и населени места (градове и села).

Таблица № 36

населено място	всичко	мъже	жени	под 7 г.	7-14	14-18	18-58 жени	18-63 мъже	над 58 г. жени	над 63 г. мъже
Акациево	126	61	65	4	3	2	13	26	48	30
Антимово	721	377	344	15	21	16	133	203	193	140
Бела Рада	627	311	316	14	16	15	86	158	208	130
Ботево	68	34	34	0	0	0	8	11	26	23
Буковец	839	394	445	46	43	27	188	234	196	105
гр. Видин	61829	30182	31647	3633	4616	3584	19422	20831	6444	3299
Войница	124	54	70	0	0	0	14	20	56	34
Въртоп	114	55	59	0	0	0	4	16	55	39
Гайтанци	116	51	65	0	0	1	8	21	57	29
Генерал Мариново	169	72	97	8	2	5	29	35	59	31
Гомотарци	926	447	479	23	48	26	165	243	264	157
Градец	1653	787	866	54	56	43	278	400	518	304
Динковица	153	67	86	5	1	4	20	27	60	36
Долни Бошняк	120	58	62	2	4	0	12	25	47	30
Дружба	243	107	136	4	3	1	29	49	102	55
гр. Дунавци	2904	1451	1453	157	199	141	725	898	498	286
Жеглица	216	101	115	3	7	7	28	51	75	45
Ивановци	109	47	62	1	1	1	13	13	48	32
Иново	795	386	409	25	41	22	175	222	191	119
Каленик	353	175	178	3	15	10	40	83	122	79
Капитановци	1296	651	645	35	58	44	271	400	312	176
Кошава	522	251	271	10	9	11	98	125	159	110
Кутово	1030	510	520	29	38	38	209	266	270	180
Майор Узуново	377	179	198	10	10	6	42	82	143	84
Новоселци	800	378	422	46	40	35	168	206	185	120
Пешаково	105	43	62	5	2	1	9	21	46	21
Плакудер	106	51	55	1	2	0	10	21	43	29
Покрайна	1493	730	763	51	94	55	305	414	361	213
Рупци	166	70	96	2	4	4	25	29	67	35
Цар Симеоново	139	61	78	1	0	3	21	28	54	32
Синаговци	417	201	216	16	8	5	74	114	127	73
Слана бара	544	275	269	14	28	6	87	144	159	106
Сланотрън	675	332	343	15	13	15	121	172	205	134
Търняне	175	89	86	11	12	4	34	48	43	23
Общо	80050	39038	41012	4243	5394	4132	22864	25636	11442	6339

Графика № 8

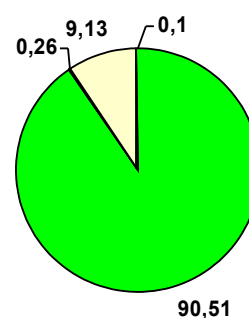
Основни демографски показатели на Община Видин към 08.02.2005 г.

Таблица № 37

Показатели	Мярка	Община Видин			Общо за областта	Общо за страната
		общо	в градове	в села		
Население	бр.	80 050	64 733	15 317	124 822	8 215 142
Дял от населението на областта	%	64,13	51,86	12,27	100	
Гъстота на населението	бр./кв.км	161	689	38	41	74
Полово съотношение жени/1000 мъже	бр.	1051	1046	1069		1060
Структура на населението по местоживеене	%	100	80,87	19,13		
Образователна степен на населението	%	100	100	100	100	
висше		6,5	8,4	1,43	5,11	
полувисше и средно		38,3	44,53	21,81	33,72	
основно		27,9	23,34	40,01	33,39	
начално и незавършено		19,9	15,42	32,03	18,38	
непоказано и деца до 7 год.		7,4	8,31	4,72	9,40	

Населението на Община Видин по етнически групи (по самоопределяне)

българи	– 90,51 %
турци	– 0,26 %
роми	– 9,13 %
други	– 0,10 %

■ българи ■ турци □ цигани □ други

Графика № 9

Етническият състав създава редица етнически и социално-политически предизвикателства за развитието както на страната в цялост, така и на областта и общината. Основният проблем е ниската способност за интегриране на ромската общност, което създава предпоставки за бедност, безработица и престъпност.

Традиционно населението на общината се отличава с родолюбие, активно участие в живота на страната, с гражданска отговорност и историческо съзнание.

Въпреки неблагоприятната в последните години демографска тенденция, която се усложнява непрекъснато, наличния в момента човешки потенциал е в състояние качествено да обслужва икономическата и социална сфера на общината.

Без съмнение добрият човешки потенциал, наред с предимствата на общината, които и дават развитият транспортен възел, географско разположение и

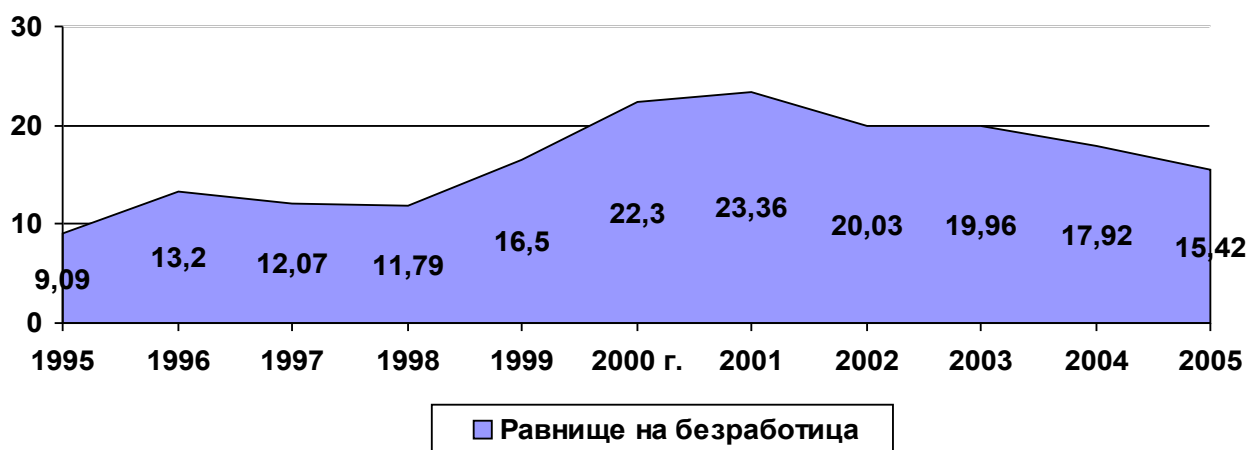
природните дадености създават добри предпоставки за нейното по нататъшно развитие, превръщат я в предпочитано място за живеене, работа и туризъм.

3.2. Безработица

Анализът на икономическото състояние на Община Видин и пазара на труда, динамиката през периода 1995-2005 г. налагат извода за поетапно намаляване на безработицата в Община Видин. От 23,36 % към 31.12.2001 г., когато е бил най-висок ръст на безработицата през годините постепенно се наблюдава лек спад и към 31.10.2005 г. достига 5 872 души или равнището на безработицата за Община Видин е 15,42 %.

Намаляването на безработицата в края на 2002 г. с 3,33 пункта се дължи на стартиращата програма “От социални помощи към осигуряване на заетост” и промяна в данните за активното население от последното преброяване.

Равнище на безработицата в Община Видин за периода 1995 г.-31.10.2005г.

Графика № 10

Въпреки съществуващата положителна тенденция за намаляване на безработицата, нейният ръст е все още висок в сравнение с данните за страната, което потвърждава извода за обществено доказаната необходимост от предприемане на неизбежни мерки за намаляване на безработицата под 10%.

От структурата на безработните по възраст към м. октомври 2005 г. се наблюдава факта, че най-засегнати са лицата над 55 годишна възраст. Продължава и тенденцията за висок дял на безработните лица от 30-34 годишна възраст /вж. Таблица № 38/.

В структурата на безработните по образование и професия към края на 2005г. се наблюдава запазване тенденцията за висок относителен дял сред безработните лица без квалификация /вж. Таблица № 39/.

В условията на всеобщата икономическа стагнация и липсата на достатъчно работещи фирми в общината, все по-голям е интереса на продължително безработните към работата по програмата за временната заетост и програмата “От социални помощи към създаване на заетост”. Налице е тенденция на нарастване на лицата с по-високо образование, средно-общо и средно-специално, ангажирани

в програмите, в сравнение с предходните години, когато по нея работеха предимно лица с основно образование и от ромски произход.

Безработни лица по възраст

Таблица № 38

Показател	По възраст	
	Абсолютен брой	Относителен дял /%/
Регистрирани безработни - общо	5 872	100 %
- до 19 години	179	3,04 %
- от 20 до 24 г.	499	8,49 %
- от 25 до 29 г.	709	12,07 %
- от 30 до 34 г.	737	12,55 %
- от 35 до 39 г.	673	11,46 %
- от 40 до 44 г.	623	10,60 %
- от 45 до 49 г.	571	9,72 %
- от 50 до 54 г.	771	13,13 %
- над 55 години	1 110	18,90 %

Безработни лица по професионален признак

Таблица № 39

Показател	2005 г.	
	Абсолютен брой	Относителен дял /%/
Общо	5872	100
- с работническа професия	1419	24,16
- специалисти	1151	19,60
- без специалност	3302	56,23

Действащите в момента програми за временна заетост и “От социални помощи към създаване на заетост” са почти единствения в момента изход от безработицата за безработните лица, регистрирани в Бюрото по труда-Видин и съществен фактор за намаляване на социалното напрежение в общината.

В бъдеще време е необходимо да се разшири кръга на професии, за които се разкриват субсидирани работни места, както и да се създадат по-добри условия на труд, с цел наемане на работа на повече безработни на младежка възраст и на безработни с по - високо образование.

Изводи:

Намаляване на населението в икономически активна възраст;

Неблагоприятни тенденции във възрастовата и образователна структура на работната сила;

Доминиращ брой регистрирани безработни без специалност и ниско образование;

Висок процент на безработица в селата;

Нарастване рисковата група на безработните младежи;

Нарастване групата на безработните над 50 години;

Циклична безработица – висок процент на регистрираните безработни за втори и трети път;

Прогресивно увеличение и висок процент на продължително безработните;

Активно сътрудничество с работодателите;

Използване на всички възможности за квалификация и преквалификация на безработни и заети;

Трайна диспропорция между търсенето и предлагането на работна сила;

Липса на сезонна заетост.

3.3. Здравеопазване

В Община Видин здравната реформа се проведе успешно. В подготовката за въвеждането ѝ се възстановиха местните подразделения на БЛС и БСС; регистрира се “Обществен съвет за подпомагане на здравеопазването” с участие на Община Видин, който като първа в България неправителствена организация с идеална цел, подпомага здравеопазването в общината. Община Видин участва по програма CINDI в профилактиката на социално значими заболявания – борба с хипертонията; проведеха се множество научно-практически медицински срещи и симпозиуми с регионално и един с международно значение. Извърши се реструктуриране на здравеопазната система, като се раздели на съставните си части-болнична, доболнична и спешна медицинска помощ, стоматологична и медико-техническа лаборатория, от които се формираха и общинските здравни структури със 100 % общинско участие и специален статут:

- “Стоматологичен Център № 1 – Видин” ЕООД
- “Диагностично консултативен център № 1 – Видин” ЕООД
- “Самостоятелна медико-техническа лаборатория I - Видин” ЕООД
/Зъботехническа лаборатория/

Основно звено в здравеопазната система на общината и на областта е МБАЛ "Св.Петка" АД гр.Видин, в което Община Видин има акционерно участие.

През годините преференциално се продадоха сгради – общинско имущество /бункерите/, част от които се превърнаха в здравни кабинети и здравни центрове за нуждите на извънболничната помощ; подпомогнаха се с оборудване и се ремонтираха центрoвете на медицинските практики на личните лекари в населените места, определени за такива, което даде възможност здравното обслужване да е еднакво навсякъде в общината. Аптечната мрежа се приватизира, а общинското предприятие се ликвидира, като на тяхно място се изградиха частни аптеки на принципа на пазарното търсене, което заедно с разкритите представителства на големите фармацевтични фирми осигурява добро лекарство снабдяване. Подпомогна се създаването на хоспис /находящо се в сградата на бивша детска градина/ за нуждите на хората в третата възраст. Оптимизира се и се подобри дейността на Направление “Здравни дейности”, към структурата на което са включени Детска млечна кухня, Диетична кухня, детска ясла № 3, и Превантивно-информационен център по наркомании. Запазиха се кабинетите в училищата, детските градини и детска ясла № 3 с медицински персонал с бакалавърска степен. ДКЦ № 11 предостави на изгодни наемни цени, определени

от Общински съвет–Видин, помещения за оказване на първична и специализирана медицинска помощ, с което се даде и старт на здравната реформа в общината.

Въпреки направените промени и постигнати резултати в сферата на здравеопазването, ситуацията в Община Видин на база статистически данни изглежда по следния начин:

На територията на общината има регистрирани 248 здравни структури /общопрактикуващи лекари, медицински центрове, аптеки, оптики/

По показателят обслужване на населението от един лекар и стоматолог, които за Община Видин са 311/1 лекар и 1239/1 стоматолог при средно ниво за страната от 286/1 лекар и Област Видин 334/1 лекар и 1653/1 стоматолог за страната и 1504/1 за Област Видин, Община Видин се доближава до средните стойности за обслужване на населението от един лекар и значително по-високи стойности за обслужване от един стоматолог, т.е наличният кадрови медицински потенциал е напълно достатъчен за успешното провеждане през годините на здравната реформа и реструктуриране на здравната мрежа, съобразно изискванията на Закона за лечебните заведения и Закона за здравното осигуряване и чиято реализация и резултат е гарантиран само със пълното съдействие на община Видин, Регионалния център за здравеопазване, Регионалната здравноосигурителна каса и съсловните организации на лекарите и стоматолозите, които да насочат тази реформа към хората, към задоволяване на техните потребности в съответствие с изискванията на националната и европейски здравни системи.

Незадоволителното състояние на базата от здравни заведения, тяхното техническо и информационно осигуряване, бюджетната неосигуреност на средства и липсата на средства за ремонт, реконструкция и модернизация на материално-техническата база, налага неотложната необходимост от разработване на програма за развитие на здравеопазването, програма която наред с добрия кадрови потенциал да осигурят необходимите условия за успешна реформа и висококачествено здравно обслужване. Община Видин има разработена стратегия за развитие на здравеопазването за периода 2007-2013 г., според която в дългосрочен план се очаква постигането на следните резултати:

- Утвърждаване на социалната ориентация в здравеопазването като гаранция за общодостъпност и качество на медицинската помощ
- Разпределяне на отговорностите за здравето между Община, медицински специалисти и общество
- Създаване на условия за надеждна профилактика на заболяванията , водещи до най-големи обществени загуби
- Промоция на здраве, превенция на рискови за здравето фактори и поведение и осигуряване на здравословна жизнена среда

Изводи:

Подобряване мениджмънта на общинските здравни заведения, с цел подобряване възможността за рефинансирането им, което ще доведе до подобряване качеството на здравната услуга.

3.4. Социални услуги

Сектора на социалните услуги включва изпълнението на политиките свързани със социалното обслужване и заетостта на населението по програми за временна заетост. Общинското направление “Социални услуги” е създадено във връзка с промяната на Закона за социално подпомагане от м.01.2000 г. с която функциите по социалното обслужване на населението се прехвърлят на Кметовете на Общини. Представява нова структура създадена с Решение №4 взето с Протокол №1/30.01.2003 г. на Общински съвет - Видин, която в средносрочен план трябва да развие достатъчен капацитет, за да работи не само по държавните стандарти в областта на социалните услуги, но и по стандартите на ЕС, тъй като в планирания период се очаква Р.България да стане пълноправен член на ЕС.

На територията на Община Видин има разкрити **шест** заведения за социални услуги, които обслужват 318 деца и лица в неравностойно положение, в следните заведения: Дом за деца с умствена изостаналост с. Гомотарци, Дневен център за деца и лица с увреждания, Дом за временно настаняване, Защитено жилище за жени, Дневен център за мъже с увреждания, Домашен социален патронаж. Може да се твърди, че е сложено началото на мрежа от заведения за социални услуги, но е необходима по-нататъшна работа по осигуряването на информация, консултации и обучение предвид на относително високият брой на стари хора и хора с увреждания и тяхната ниска адаптираност по европейския стандарт за независим живот.

За периода от 2002 до 2006 г. са планирани и реализирани проекти в областта на заетостта, финансирани със средства на държавния и общинския бюджет през които са преминали общо 4 146 лица в т.ч.

Национална програма “От социални помощи към осигуряване на заетост” /ОСПОЗ/, както следва:

2003 г.- 1251 л.,

2004 г. –1 420 л.,

2005 г.- 899 л.,

2006 г.- 422 л.

Програма “Асистенти за хора с увреждания” /АХУ/, както следва:

2005 г.- 32 л.,

2006 г.- 40 л.,

Помощ при пенсиониране, както следва:

2004 г.- 18 л.,

2005 г.- 32 л.,

2006 г.- 32 л. продължават.

Ще се търсят възможности за разширяването на програмата “АХУ” предвид високият брой лица заявили потребност от такава услуга и общата демографска характеристика на региона.

Независимо от високият брой наети лица, процентът на трайно устроените на работа по-късно е толкова нисък, че не може да бъде обект на анализ.

Основната причина за това е ниската квалификация и образование на по-голямата част от продължително безработните лица, липсата на подготовка, особено в групата на тези с по-ниско образование, да търсят и предлагат работа и недостатъчни умения за представяне пред работодатели. Подходът, който използват при търсенето на работа лицата все още е свързан търсенето на помощ за решаването на социални или материални проблеми, без да е налице осъзнаване на проблема с ниската квалификация. Липсват и програми, които да подготвят и развиват умения у тези лица както на местно така и на регионално ниво, а реализираните програми за професионално обучение са недостатъчни или са несъобразени с потребностите на работодателите. В тази връзка са необходими допълнителни програми за посредничество и обучение за представяне пред работодатели, както и програми за повишаване на квалификацията и преквалификация по индивидуална преценка и заявка от самите лица. Общинската политика ще интегрира решения, свързани с насърчаването на тази група да лица да усвоява нови умения за търсене на работа и повишаване на квалификацията особено за тези които са били включени в програми за заетост, за период по- дълъг от 3 год. като ще се търси финансиране не само със средства от държавния бюджет, но и със средства на програмите на ЕС. Важно е да се подчертае, че в периода на планиране се очаква България да стане пълноправен член на ЕС и по- късно да ползва средства от структурния Социален фонд на ЕС, за което ще наблегне в краткосрочен план да изгради необходимия капацитет, чрез обучение на административния персонал и ръководния състав на заведенията за социални услуги .

От друга страна има какво още да се желае в областта на планирането на мерките за професионално обучение на безработните лица във връзка с потребностите на работодателите. Пример в тази посока е трудността на общината да обезпечи с работна ръка дейност “строителство” по НП “ОСПОЗ“ през 2005 г. Във връзка, с това е необходим по-добър анализ и прогноза за социално-икономическото развитие на региона и планирането на програми за професионално обучение, които реално отговарят на необходимостта от работна ръка от страна на работодателите.

Поради високият брой на **хората с увреждания**, по данни на местните клубове на хората с увреждания около 4000 души, се търсят всички възможности за подобряване на условията за достъп до информация, консултации и обучение. Във връзка с това общината ще търси възможности за разкриването на допълнителни звена за услуги, за да успее, в единоредствие с останалите разкрити звена да достигне до всяко едно от тези лица и да отговори на неговите очаквания. По отношение на децата с увреждания ще се търси подобряване на социалната работа в заведенията с непрекъснат режим, намаляването на броя на лицата отглеждани в тях и стимулирането на техният независим живот, което е основно изискване на ЕС. Важен аспект за постигане на тези резултати е **повишаването на квалификацията на персонала**, което ще бъде приоритет на общинската политика за периода на средносрочно планиране, като ще се търсят всички ресурси вкл. и финансиране на дейности по програми на ЕС. Нерешаването на този въпрос може да повлияе неблагоприятно на въвеждането на европейските стандарти в социалната работа с тях.

Друга група, чиито относителен дял от местното население е висок и е обект на специално внимание от страна на общинската политика в областта на социалните услуги е **ромското малцинство**. Тази група от населението на общината все още продължава да се маргинализира и да се характеризира от нисък образователен ценз, ниска трудова мотивация, лоши битови условия и слаб интерес за професионална квалификация.

Независимо от общинските мерки за тяхната социално-икономическата интеграция, положението им продължава да бъде незавидно и произвеждащо риск за европейското членство на страната, което е посочено и в последния доклад на ЕК от м.10.2005 г. Необходима е активната роля на държавата при интегрирането на местни решения, целящи бързото подобряване на условията на живот, образованието и заетостта им. Главните приоритети на общинската политика, са подобряване на възможностите за заетост на ромите, чрез професионално обучение и семейно консултиране.

Предвид тенденцията на застаряване на населението, икономическата емиграция и отрицателен прираст на Община Видин, като приоритетна е определена и групата на хората в **пенсионна възраст**. Освен изграждането на Дом за стари хора, за чието изграждане има решение на Общински съвет - Видин и осигурена издръжка, в средносрочен план ще се търси развитието на дневни форми на социални услуги, за да се преодолее изолацията и подпомагане на социалната им пълноценност.

3.5. Образование

Училищната мрежа на територията на Община Видин включва детски градини, училища и обслужващи звена.

Детски градини

Детските градини реализират успешно социализация и подготовка на децата за училище. На територията на Общината функционират 23 детски заведения, от които 18 ЦДГ с 5 филиала и 5 ОДЗ. /вж. Таблица № 40/

През последните години се забелязва известно намаление броя на децата, което е отражение на демографския срив, както в национален, така и в регионален мащаб.

Въпреки трудностите обаче, в общината няма закрити детски градини и драстични намаления на педагогическия и непедagogическия персонал.

Много деца нередовно посещават детските градини, което затруднява обучението им на по-късен етап. Като причина за това би могло да се посочи безработицата, която е проблем на немалко семейства в региона.

Таблица № 40

№ по ред	Наименование	Населено място	Брой групи	Брой деца
1	ЦДГ №1 “Желязко Попниколов”	Видин	4	90
2	ЦДГ №3 “Детелина”	Видин	4	90
3	ЦДГ №4 “Васил Левски”	Видин	4	54
4	ЦДГ №8 “Здравец”	Видин	4	83
5	ЦДГ №9 “Арабела”	Видин	4	103
6	ОДЗ №10 “Радост”	Видин	7	120
7	ОДЗ №11 “Славейче”	Видин	6	105
8	ОДЗ №13 “Вида”	Видин	7	136
9	ЦДГ №14 “Зорница”	Видин	5	132
10	ЦДГ №15 “Незабравка”	Видин	5	121
11	ОДЗ №16 “Русалка”	Видин	6	112
12	ЦДГ №17 “Синчец”	Видин	6	129
13	ОДЗ №18 “Щастливо детство”	Видин	6	128
14	ЦДГ №19 “Звънче”	Видин	6	102
15	ЦДГ “Мир”	Дунавци	4	76
16	ЦДГ	Кутово	1	16
16.1	Филиал	Сланотрън	1	11
16.2	Филиал	Кошава	1	10
17	ЦДГ	Иново	1	18
17.1	Филиал	Майор Узуново	1	6
18	ЦДГ	Буковец	1	20
18.1	Филиал	Бяла Рада	1	9
18.2	Филиал	Слана Бара	1	9
19	ЦДГ	Синаговци	1	15
20	ЦДГ	Капитановци	2	24
21	ЦДГ	Покрайна	2	27
22	ЦДГ	Градец	2	32
23	ЦДГ	Гомотарци	1	14
		ОБЩО:	94	1792

Училища

Чрез общинския бюджет се финансират 21 училища, от които 12 ОУ, 6 СОУ, 2 Профилирани гимназии и 1 ученическо общежитие. /вж. Таблица № 41/

В СОУ и Профилираните гимназии /ПМГ и ГПЧЕ/ се провежда обучение по профилите: чуждоезиков /ГПЧЕ/, природоматематически /ПМГ/, хуманитарен и технологичен / СОУ “Цар Симеон Велики/, изкуства – музика, хореография, изобразително изкуство /СОУ “Св. Св. Кирил и Методий”/, както непрофилирано обучение /СОУ/. Държавният план-прием е изцяло съобразен с демографските реалности в общината.

От таблица № 41 е видно, че в общинските училища за учебната 2005/2006г. се обучават 7 372 ученика, които са с около 200 по-малко от учениците през учебната 2004/2005 г. Пълняемостта на паралелките в общинските училища е приведена в съответствие с изискванията на Наредба №7 от 29-12.2000 г. на МОН за пълняемост на паралелки и групи. Броят на слетите паралелки е 16 през

учебната 2005/2006 г. и с Решение на ОбС–Видин са сформирани 5 бр. селски училища /Буковец, Дружба, Капитановци, Гомотарци и Иново/

Таблица № 41

№	Име на учебното заведение	Населено място	Бр. паралелки	Бр. ученици
1	СОУ “Цар Симеон Велики”	Видин	50	1251
2	СОУ “Св.Св. Кирил и Методий”	Видин	44	923
3	СОУ “Любен Каравелов”	Видин	38	804
4	СОУ “Христо Ботев”	Видин	18	317
5	СОУ “П. Р. Славейков”	Видин	22	441
6	СОУ “Св.Св. Кирил и Методий”	Кутово	6	69
7	ПМГ “Екзарх Антим I”	Видин	22	579
8	ГПЧЕ “Йордан Радичков”	Видин	20	505
9	ОУ “Еп. Софр. Врачански”	Видин	24	502
10	ОУ “Отец Паисий”	Видин	18	350
11	ОУ “Св. Кл. Охридски”	Видин	11	213
12	ОУ “Иван Вазов”	Видин	34	795
13	ОУ “Христо Ботев”	Дунавци	10	208
14	ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”	Покрайна	7	78
15	ОУ “Васил Априлов”	Дружба	5	56
16	ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”	Капитановци	6	69
17	ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”	Гомотарци	4	47
18	ОУ “Св. Св. Кирил и Методий”	Буковец	4	48
19	ОУ “Христо Ботев”	Градец	7	73
20	ОУ “Михалаки Георгиев”	Иново	4	44
21	Градско ученическо общежитие	Видин	7	171
		ОБЩ		
		О:	354	7372

Въпреки тревожната тенденция към непрекъснато намаляване броя на учениците в училищата в последните години общината успява да запази училищната мрежа непроменена.

Неблагоприятното развитие на демографските процеси продължава да поставя Общински съвет - Видин пред дилемата дали да издържа маломерни и слети паралелки в селските училища, за да запази пълноценното съществуване на малките селища в общината, или да закрие малките училища и да се пренасочат децата към средишни и градски училища. Такова решение води след себе си миграция и опасност от обезлюдяване на селата. Липсата на местни преподавателски кадри в селските училища създава проблем, тъй като изисква допълнителни финансови средства за транспортни разходи.

Продължава да функционира мрежата от логопедични кабинети в детските градини и училищата – обхванати са почти всички учебни заведения. Системата на делегиран бюджет в училищата е въведена през 2000 г. и се прилага успешно, като средствата се разпределят съгласно Наредбата за едногодишна издръжка на брой ученици, както и съобразно спецификата и потребностите на всяко учебно заведение.

На територията на общината живеят около 8 000 роми, чиито деца се обучават, както в училището в кв.”Нов път”, така и в останалите училища. Вече шеста година НПО “Сдружение Организация Дром” осъществява проект за

десеграция на ромското образование. Приет е и общински план по изпълнение на стратегията за образователна интеграцията на децата и учениците от етническите малцинства.

Обучението на ромските деца представлява особена трудност. От една страна причината е бедността на ромското население, а от друга поради затруднения с българския език, учебният материал става почти недостъпен за децата – роми. Налице е тревожно явление – всяка година се увеличава броят на децата от този контингент, които отпадат от училище.

В общината добре функционира местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/. Тя, заедно с детска педагогическа стая осъществява дейности за социализиране на тези деца, развива се добра превантивна дейност, търси начини за настаняване на деца в учебни заведения. Необходимо е обединяването на усилията на всички институции–училище, училищно настоятелство, общинско ръководство, МКБППМН, ромски организации, неправителствени такива за стартиране на програми за работа с родители и деца от ромски етнос.

Материална база

Всички сгради на училищата и детските градини на територията на общината са строени преди повече от двадесет години и времето е оставило своя отпечатък върху тях. Голямото натоварване и недостатъчните средства за ремонт и поддръжка, са довели до сериозната им амортизация. Остаряло и неергономично е обзавеждането, физически и морално остарели са учебно-техническите средства в училищата и детските градини. Като положителен факт може да се посочи, че през последната година във всички училища бяха получени нови компютърни конфигурации по програмата ”i клас” на МТС, с които бяха оборудвани модерни компютърни кабинети. Същевременно Община Видин предостави на учебните заведения 100 броя компютри – дарение от Великобритания.

Изградени са и функционират два кабинета по Безопасност на движението, асансьор и рампи за деца със СОП, чуждоезикови кабинети.

В последните години общината полага немалко усилия за подобряване материалната база на учебните заведения. Приоритетно се ремонтират покриви, отоплителни инсталации, ВиК инсталации, горими ламперии и др.

Почти всички училища и детски заведения намират начин сами да извършват някои частични ремонти със средства от дарения и проекти, но това съвсем не е достатъчно. Необходимо е да се търсят възможности за кандидатстване с проекти пред донорски организации за подобряване и обновяване на материалната база.

Държавни училища

На територията на Община Видин функционират следните държавни училища:

ПТГ “Васил Левски” - предлага обучение в следните специалности:

- Автотранспортна техника
- Електрообзавеждане на производството
- Строителство и архитектура
- Електродомакинска техника
- Машини и съоръжения за обработка на металите
- Автотранспортна техника

ПГОХ – гр. Видин – Предлага обучение по специалностите

- Организация в производството на облекло
- Конструирание, моделиране и технология на облекло от текстил
- Производство на облекло от текстил
- Кетеринг
- Производство на кулинарни изделия и напитки

ПГ “Проф. д-р Асен Златаров” – предлага обучение по следните специалности:

- Икономическа информатика – с прием след VII клас
- Икономика и мениджмънт – с прием след VII клас
- Счетоводна отчетност
- Малък и среден бизнес
- Организация на хотелиерството
- Компютърна техника и технологии
- Производство и преработка на мляко и млечни продукти

ПГ по селско стопанство “Г. М. Димитров” – гр. Дунавци предлага успешен старт в живота, чрез обучение по

- Механизация на селското стопанство
- Производство и обслужване в заведенията за хранене и развлечения

ПОМОЩНО УЧИЛИЩЕ “Д-р Петър Берон” В него се обучават деца със специални образователни потребности.

На територията на града действа център за дистанционно обучение към Нов Български Университет – София и редица частни школи за чуждоезиково обучение.

Изводи:

Материалната база на учебните заведения, особено в селата е доста остаряла, сградите са без отопление и са недостатъчно оборудвани с материали и съвременна техника;

Учениците от селата учат в съседни неселени места, което поражда транспортни проблеми;

Броят на децата в паралелките и детските градини в селата намалява, което застрашава запазването на съществуващите образователни структури;

Структурата на училищната мрежа зависи от неблагоприятните демографски процеси. Тя не е съобразена с изискванията на пазара на работната ръка.

Необходимост от реструктуриране на училищната мрежа.

Необходимост от разкриване на висше учебно заведение, с цел привличане и задържане на младите хора от региона.

3.6. Култура

С географското си разположение, история, култура, природни дадености и административно устройство, град Видин и региона притежават всички дадености за развитието на международния и вътрешен туризъм, селско стопанство, лека промишленост, търговия и услуги.

Град Видин е създаден през III-ти век преди новата ера. Платината на своя блясък е натрупал през векове и изпитания, от античният римски, средновековният български, турският, следосвободенския и се стигне до обновеният Видин – една сложна смесица от епохи, култури, падения и възходи. Старото и новото взаимно се преплитат и обогатяват, и личностите са тези, които оставят своя белег във времето.

Само през последното столетие с град Видин свързват името си редица изтъкнати творци от различни области на Българската и Световна култура.

От тук започва житейския си път световно известният художник Жул Паскин, първия постимпресионист и родоначалник на градския ни пейзаж Никола Петров.

Видинската култура днес е представена от културните институти – Общински драматичен театър “Вида”, Художествена галерия “Никола Петров”, Филхармония, Регионална библиотека ”Михалаки Георгиев”, Ансамбъл за народни песни и танци “Дунав”, градски духов оркестър, куклен театър, Народно читалище “Цвят” и читалища в по-голяма част от населените места, Исторически музей, младежки дом и други.

Читалища, като институция има в почти всички населени места в Община Видин. Със самостоятелни читалищни сгради са читалищата в с.Търняне, с.Покрайна, с.Капитановци, с.Кошава, с.Синаговци, с.Каленик, с.Градец и читалище “Цвят” в гр.Видин. С предоставени стаи в кметствата, училищата или общински сгради са читалищата в Иново, Сланотрън, Кутово, Слана бара, Бела рада, Гомотарци, Дружба, Буковец, читалище “Лулузи” в кв. “Нов път” в гр. Видин, частно читалище “Бъднина” - Видин и читалището в с.Дунавци. Без предоставена сграда е частното читалище “Виделина”. Като цяло материално-техническата база на читалищата е остаряла, но последните години на доста от тях бяха извършени ремонти със средства отпуснати целево от Министерството на културата или по проекти.

Читалищата осъществяват предимно събирателна дейност в областта на фолклора, което осигурява приемственост и запазване на традиции, бит и фолклор. Във всички читалища в селата има читалищни библиотеки, такива няма в читалищата на територията на гр.Видин, тъй като в града има достатъчно голяма библиотека, която задоволява нуждите на населението.

Финансирането на читалищата и тяхната дейност е регламентирано, средствата от държавния бюджет са разпределени за поддържане на щатовете, както и за осъществяване на дейност. Но въпреки това има доста читалища, които само вегетират. Най-дейните читалища са: читалище “Цвят” и читалище

“Виделина” – гр.Видин, читалище “Просвета”- с.Градец, читалище “Паисий”-с.Иново, читалище “Радост” – с.Търняне

Значим е приноса и на творческите съюзи – СБА, СБП, САБ и други.

В общината се провеждат следните по-важни културни празници и чествания:

- Богоявление – хвърляне на кръста в р.Дунав;
- Честване на годишнина от обесването на Васил Левски;
- Честване на 3 март – национален празник на РБългария;
- Честване на годишнина от рождението и смъртта на Жул Паскин;
- Цветница;
- Майски празници “Дунавска пролет” – включват чествания и празници от национален и местен характер;
- Отбелязване на международния ден на детето;
- Международен фолклорен фестивал “Танци край Дунава”;
- Областен събор за автентичен фолклор “Дунавски ритми”;
- Преплуване на р.Дунав;
- Съединението на България
- Дена на независимостта на България;
- Димитровден – духовен празник на гр.Видин;
- Ден на народните будители;
- Коледно-новогодишни празници и концерти.

Изводи:

Материално-техническата база на културата е остаряла, няма средства за ремонт и поддръжка;

Необходимо е и обновяване на техниката; работи се с доста остаряла техника.

Използвайки целия наличен потенциал, общинската културна политика през следващите години ще бъде насочена към :

- създаване на условия за творческа дейност и творческа изява;
- създаване на условия за съхраняване и развитие на културните дейности, насочени към възпитание и образование на деца и младежи и свободното време на хората от общината;
- ефективно използване културния потенциал на общината при реализиране на приоритетните дейности.

3.7. Младежки дейности и спорт

Спортна база

Съществуващата спортна база в общината е достатъчна, но не може да удовлетвори нуждите на желаещите да спортуват, тъй като се намира в лошо състояние. Съоразенията са големи, отдавна построени и доста амортизирани. Отопление на спортна зала “Фестивална” и другите обекти няма. Не всички

училища на територията на общината имат салони с добри условия за физическа дейност и спорт.

За оцеляването на спорта в нашата община и за утвърждаването ни като град със спортна слава е необходимо да се диференцират средствата от национални и международни програми за извършване на ремонт и реконструкция на спортната база. Към настоящия момент спешно трябва да се ремонтират: гребната база, спортната зала “Фестивална”, лекоатлетическата писта, стадион “Г.Бенковски” и колодрума.

“Гребна база” – Видин е построена през 70-те години и притежава всичко необходимо за едно съвременно спортно съоразение. За съжаление след построяването до днешни дни не е извършван ремонт на съоразението.

Спортна зала ”Фестивална” е построена през 1968 г. През годините са правени частични козметични ремонти, последният от които през 2004 г. със средства по програма “Красива България”. Спешна е необходимостта от средства за ремонт на основни възли на спортната зала, тъй като тя е най-голямото и представително съоразение не само за спорт, но и за всички други мероприятия, свързани с живота на Видин.

Стадион “Г. Бенковски” е построен 1961 г. Към момента спортното съоразение се нуждае от реконструкция и модернизация, така че напълно да отговаря на съвременните изисквания на БФС и службите за сигурност.

“Колодрума” е един от най-старите циментови колодруми в страната, но в момента не е годен, както за пълноценна подготовка, така и за провеждане на състезания.

Друг проблем в областта на спорта е ниската квалификация на педагогическите кадри. Към момента около 50 % от специалистите, работещи в спортните клубове са бивши спортисти без специално образование и завършени треньорски школи. В бъдещи периоди трябва да се подобри подборът на специалисти и/или да се търсят механизми за повишаване на тяхната квалификация.

Спортни клубове на територията на Община Видин.

Спортен клуб ”Кану каяк” – водещ спорт в нашия град, с множество медали от световни и европейски игри. Клубът разполага с една от най-модерните гребни бази в страната. Историята и настоящите успехи на спорта Кану каяк ни задължават да си поставим като приоритетна задача спешното намиране на средства и извършване на основен ремонт на Гребна база - Видин, което може да бъде основна база за подготовка и възстановяване и на други спортове и спортисти от нашата община.

На територията на общината развиват дейност и Спортен клуб по баскетбол ”Вида баскет”, “Вдигане тежести”, Клуб “Самбо и джудо”, Волейболен клуб “Бдин-Вида”, “Тенис на маса”, Футболен клуб ”Бдин”, Клуб ”Атлет”, Колоездене, Спортен клуб по карате, шах, спортен бридж, дартс и три клуба по спортни танци, които ползват собствена база.

Изводи:

Лошо състояние на материално-техническата база;
Недостатъчни средства за извършване на строително-ремонтни дейности;
Ниска квалификация на педагогическите кадри.

4. Околна среда

Основно екологичната обстановка на общината се определя от състоянието на въздуха, водата, почвите, радиационния фонд и твърдите битови отпадъци.

В условията на пазарна икономика, постоянен бюджетен дефицит, нарастващите потребности на населението изискват балансиран подход при решаване на икономическите, социалните и екологични проблеми. Основен подход за постигане на устойчиво решаване на екологичните проблеми в общината, без това да става на парче, стана възможно след като Община Видин разработи и бе приета от Общинска съвет-Видин, Програма за опазване на околната среда в Община Видин 2005-2009 г.

4.1. Въздух

Обстоен анализ на състоянието на качеството на атмосферния въздух в Община Видин е направен с изработването на Комплексна програма за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми в район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух /КАВ/- Видин.

Мониторинг за замърсяването на въздуха в община Видин и по-точно в гр.Видин се извършва в един стационарен пункт в СОУ "Л.Каравелов", който е пункт от Националната мрежа за контрол на качеството на въздуха. В него се отчита нивото на вредни вещества в атмосферния въздух за показателите: прах, серен диоксид, азотен диоксид, сероводород и оловни пари.

Основен фактор за състоянието на въздуха в района е стабилността на атмосферата. Особено значение за нея има температурната стратификация и вятъра. Времето с вятър е характерно за по-голямата част от годината (повече от две трети). Най-силни са ветровете от североизток и северозапад. Сравнително равнинния терен, способства за свободното разсейване на замърсителите, изпускани от различни източници независимо от ниската скорост на вятъра.

Характерно за сумата на валежите е доближаването на стойностите за зимния и летния период. Летните валежи са обикновено кратковременни с висока интензивност, което води до порои. Валежния режим е от много съществено значение за естественото пречистване на атмосферния въздух, както от вредни газове, представляващи анхидриди на различни киселини (въглена, серниста и пр.), така и от праха. От друга страна, обаче, поройните дъждове предизвикват ерозия на почвения слой, с което след засушаване предпоставят емисии на прах.

Мъглите са един от факторите, които водят до влошаване на разсейването на замърсителите. Във района на Община Видин те са характерни за периодите с ниски температури (зимния период). Ако за периода април-септември броя на дните с мъгла е 12, то за периода октомври-март той е 47. До голяма степен влияние върху това, оказва големия воден обект – река Дунав.

Общото замърсяване на атмосферния въздух в Община Видин, освен от двата индустриални района – тези на гр.Видин и с.Кошава, зависи от гъстотата на селищната система и в най-голяма степен от дейностите, които се развиват в нея. Гъстотата на селищната мрежа е 1.37 пъти по-голяма от средната за населените райони в България. Като се има предвид, че производствени дейности освен в споменатите два района, със сериозно влияние върху КАВ няма, по голямата гъстота не би могла да окаже, каквото и да е по-сериозно влияние върху чистотата на въздуха.

Всяко от населените места, при нормалното си функциониране, предизвиква замърсяване на атмосферния въздух в една или друга степен. Ярко може да се открие сезонността в замърсяването. Ако за летния период е характерно замърсяването на въздуха с общ суспендиран прах и отпадъчни газове от двигателите с вътрешно горене, отделящи се от МПС, движещи се по улиците или пътищата минаващи в близост до населените места, през зимния период основното замърсяване на въздуха е с отпадъчните газове от битовите горивни инсталации.

Липсата на развита топлофикационна мрежа в Общината е причината за използване на битови горивни инсталации, които заедно с промишлените горивни инсталации при всички случаи (поради не оптимално протичане на горивните процеси) водят до значително по големи емисии на вредни вещества.

Открити складове за насипни материали има на пристанищата на Пристанищен комплекс Видин. На пристанище “СЕВЕР” има зърнен терминал, а на Пристанище “ЮГ”, открит склад за въглища, които се използват за гориво в ТЕЦ “ВИДАХИМ”. Наред с това, в “Южната индустриална зона” на гр.Видин има сгуроотвал и неорганизирано депо за производствени отпадъци. Тези обекти са източници на емисии на прах.

Петролните бази, складовите резервоари за течни горива и бензиностанциите са източници на емисии на Леснолетливи Органични Съединения (ЛОС емисии). На територията на Община Видин има една Петролна база, склад за нефтопродукти към речен терминал, различни складове за течни горива за собствени нужди към промишлени предприятия, пристанищен и фериботен комплекс и около 20 бензиностанции.

Горските масиви и зелените площи имат съществено значение за КАВ. Те имат значителен пречиствателен ефект по отношение на серните и въглеродните оксиди и праха .

Разгледаните дотук “предпоставки” са условията при които протичат различните процеси на емитиране на вредни вещества в атмосферата и тяхното разсейване.

Обобщените данни за мощността на емисиите от източниците на замърсяване в Община Видин са показани в таблицата по-долу:

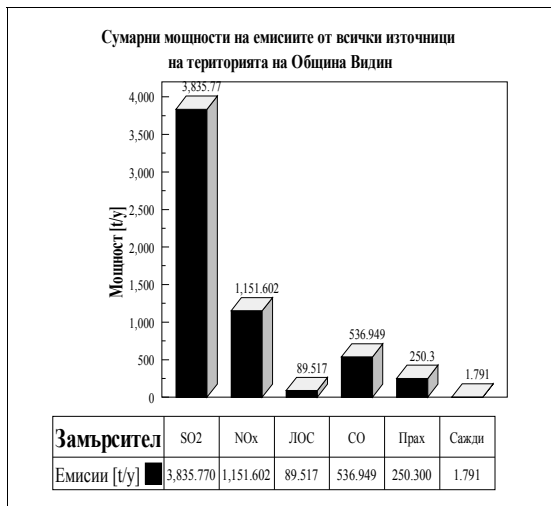
Обобщени данни по източници на замърсяване в Община Видин

Таблица №42

№	Сектор	SO _x	NO _x	ЛОС	СО	Прах	Сажди
		t/y	t/y	t/y	t/y	t/y	t/y
1.	Транспорт						

1.1	Автомобилен транспорт	-	10.4900	7.98000	90.7900	0.05246	0.21000
1.2	Корабен транспорт	4	6.5025	0.72216	1.6677		0.68546
Транспорт общо		4.59	16.9925	8.70456	92.4577	0.05246	0.89546
2.	Промишленост						
2.1	Добивна	17.0378	116.9700	0.8355	1.08615	80.2100	
2.2	Строителни материали	28.2090	3.9246	0.0604	0.33210	40.4607	
2.3	Обработка на метали	3.54288	0.5808	0.2904		3.7752	
2.5	Парокотелни централи с мощност над 0.5MW към пром.предприятия	283.0842	29.1231	0.5761	3.0284	5.2912	
Промишленост общо		331.8739	150.5985	1.75244	4.4467	129.7371	
3.	Енергетика						
3.1	ТЕЦ "ВИДАХИМ"	3357.92	971.55	3.0361	24.29	80.9625	
Енергетика общо		3357.92	971.55	3.0361	24.29	80.9625	
4.	Битов сектор						
4.1	Битови горивни уредби	141.3878	12.4610	22.7001	415.7543	7.110E-3	
Битов сектор общо		141.3878	12.4610	22.7001	415.7543	7.110E-3	
5.	Претоварване и съхранение на нефтопродукти						
5.1	Бензиностанции и			5			
Претов. и съхранение общо				5			
6.	Неорганизиран източници (площни и процеси на обработка на насипни товари)						
6.1	Неорганизиран и източ.					39.5877	
Неорганизиран източници общо						39.5877	
ВСИЧКО		3835.8	1151.6	89.5	536.95	250.3	1.791

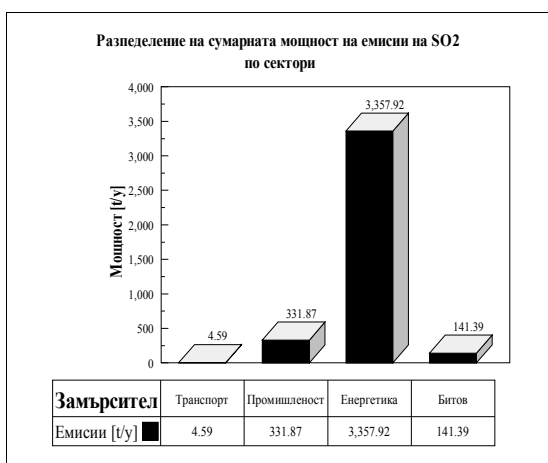
Сумарните мощности по замърсители и по сектори в графичен вид са показани на графиките, които следват – графики № № 11, 12, 13, 14, 15, 16.

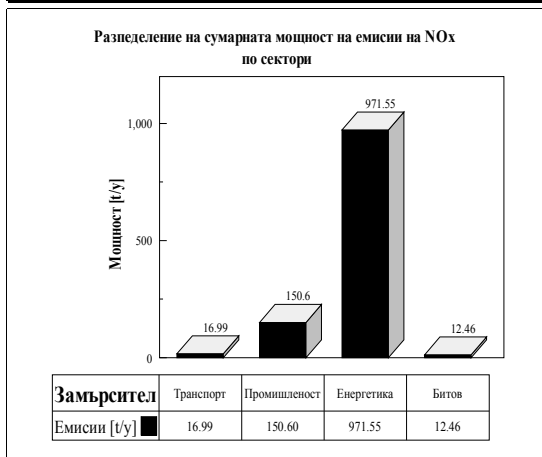
графика № 11

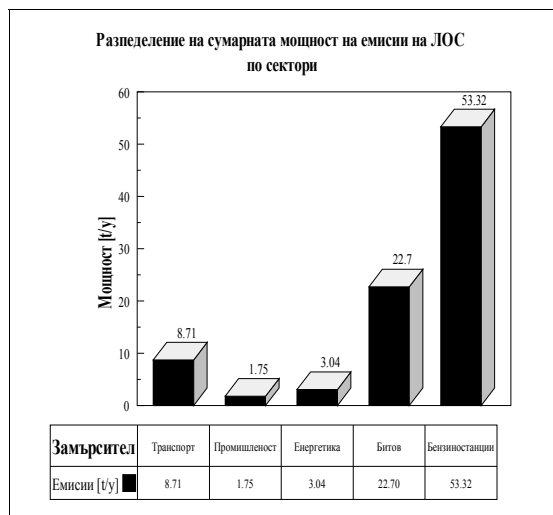
графика № 12

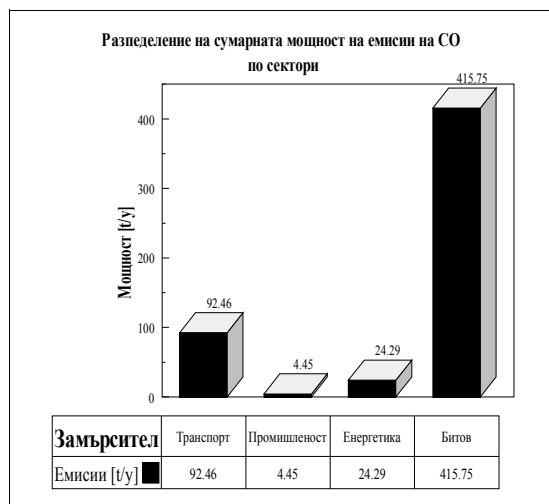
графика № 13

графика № 14

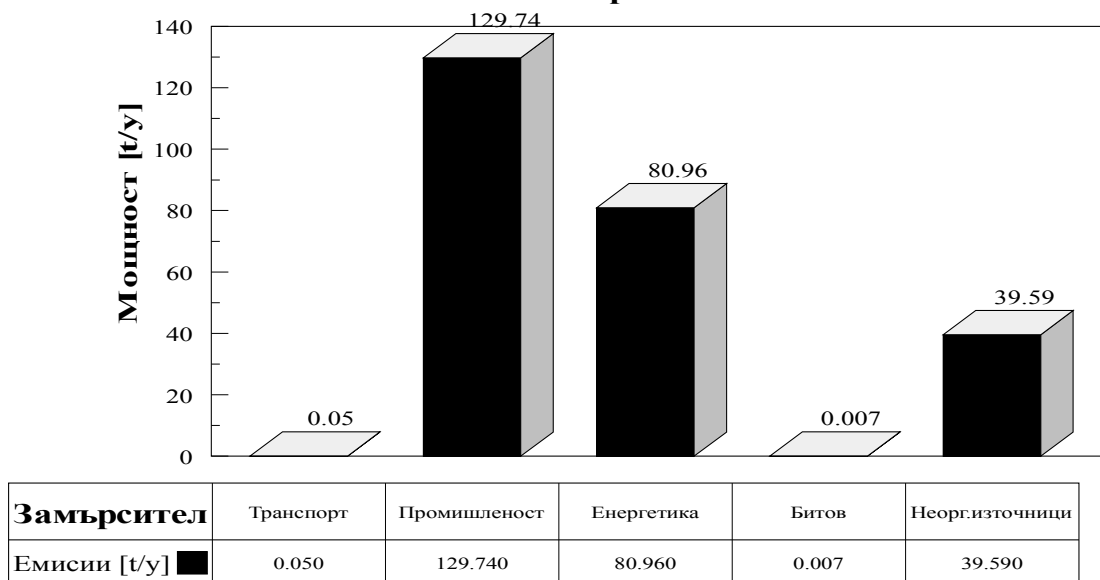

графика № 15

графика № 16

Разпределение на сумарната мощност на емисии на прах по сектори

графика № 17

Данните от Таблица № 42 и фигурите от Графиките от № 11 до № 17 показват, че:

В раздел “Замърсители”, най-голям дял от замърсяването на въздуха се пада на серния диоксид (65 %). На второ място са Азотните оксиди.

В раздел “Сектори”, най-голямо замърсяване се предизвиква от сектор “Енергетика” (ТЕЦ “ВИДАХИМ”). Емисиите на серен диоксид от ТЕЦ са 87,5% от общите емисии на този замърсител. Емисиите на азотни оксиди са 84,4% от общите емисии на NOx, а тези на прах – 32,3 %. По отношение на емисиите на въглероден оксид, водеща роля има Битовия сектор с 77,4 % от общото замърсяване. Най голям дял в замърсяването с ЛОС имат бензиностанциите. На тях се падат 59.6 %. Промислеността с 51,8 % от общите емисии на прах заема първо място. От този процент 32 % се падат на “ГИПС”АД. В раздел “Процеси”, най-голям дял в общото замърсяване на въздушния басейн на Община Видин имат

горивните процеси. От сумарните емисии на основните замърсители, на горивните процеси се падат 98,6 % от общите емисии на серен диоксид, 87,98% от общите емисии на азотни оксиди и 82,5 % от общите емисии на въглероден оксид.

От комплексното анализиране на качеството на атмосферния въздух /КАВ/ на територията на общината може да се направят следните

Изводи:

Замърсяването на атмосферния въздух на територията на гр.Видин е от слабо до умерено.

Метеорологичните условия в района предпоставят умерена устойчивост на атмосферата, отговаряща на клас "В" съгласно класификацията на Гифорд-Паскуил, което означава, че условията за разсейване на замърсителите на територията на общината не са от най-добрите, но не са и най-лошите.

Основно въздуха в общината се замърсява в района на гр.Видин с индустриалните зони и инфраструктурни обекти.

Липсата на развита топлофикационна мрежа в гр.Видин е причина за използването на битови горивни инсталации, което при всички случаи води до значително по-високи емисии на вредни вещества.

Атмосферното замърсяване има ясно изразен сезонен характер. Ако през летните месеци е характерно замърсяването на въздуха с общ суспендирана прах и отпадъчни газове от двигателите с вътрешно горене, отделящи са от МПС, то през зимните месеци основното замърсяване е с отпадъчните газове от промишлените и битовите горивни инсталации.

Липсата на газопреносна мрежа на територията на общината в следващите години би попречило за подобряването на КАВ.

Общината провежда системна политика за подобряване състоянието на общинската пътна мрежа оптимизиране на транспортната схема на гр.Видин за ограничаване вредното въздействие от транспорта.

4.2. Води

Повърхностни води

Хидрографската мрежа в общината е представена от р.Делейнска, р.Видбол, р.Тополовец, р.Войнишка и други незначителни рекички. Водните артерии са маловодни и някои от тях пресъхват през лятото.

Режимът и количеството на валежите и изпарението, наклона на релефа и характера на постилащата повърхност в Западна Дунавска равнина, обуславят генезиса на оттока и проявеното смесено-дъждовно и снежно подхранване на речните артерии. По-голямата част от общината е заета с обработваеми земи и незначителен наклон, които притежават мощна льосова и карбонатна водопрониклива основа.

Непостоянството в подхранването на реките и пълноводието, което е характерно само за пролетния сезон, обуславят необходимостта от регулиране на

повърхностния отток за акумулиране на пролетните води с цел – задоволяване нуждите за напояването във Видинската низина.

Хидроложките наблюдения показват, че през територията на общината се отточат средногодишно следните водни маси:

Таблица № 43

Реки	Дължина км	Водосборна област кв.км	Водно количество куб.м/сек	Годишна водно маса куб.м. x 10 ⁶
Тополовец	67,6	528,6	1,30	40,99
Войнишка	55,2	276,5	0,78	24,60
Видбол	61,8	329,8	0,80	25,23

Недостигът на води в общината, поради маловодни течения, се компенсира с обилните водни маси на р.Дунав.

За предотвратяване на наводнения във Видинската низина са изградени около 37 км защитни съоръжения – диги на брега на р.Дунав. Направена е корекция на притоците на р.Дунав, представляващи потенциален риск от наводнения.

Качеството на повърхностните води на р.Дунав, в участъка преминаващ през територията на общината за анализирания период, не се наблюдават отклонения от нормите за III категория по показателите, като по някои от тях има традиционно ниски концентрации. Биогенните замърсявания се характеризират с измереното съдържание на азотни и фосфорни съединения. Нитратният азот, съдържанието на желязо и манган във всяко измерване за периода отговарят на изискванията на I категория. Дори стойностите на желязото и мангана са доста под допустимите норми за I категория води. По показатели като електропроводимост, БПК₅, перманганатна окисляемост, разтворени вещества, хлориди и сулфати измерените стойности също отговарят на допустимите норми /ПДН/ за I категория води. Наситеността с кислород и съдържанието на фосфати в дунавските води се движи в нормите за I и II категория. Разтвореният кислород и амониевия азот по стойности са твърдо в II категория, а нитритният азот по съдържане е между нормите за II и III категория. При анализиране на данните се вижда, че показателите характеризиращи кислородния режим на реката отговарят на изискванията за I и II категория води. Най-високи, но в изискванията на III категория са нерезтвормте вещества и рН на водата.

Подземни води

В кватернерните седименти на Видинската низина е формиран изключително водообилен грунтов, а на места и слабо напорен водоносен хоризонт с дълбочина на залягане от 0 - 4-5 м от повърхността, което е в зависимост и пряка хидравлична връзка с водите на р.Дунав.

Водите на водоносния хоризонт се характеризират като пресни - хидрокарбонатно-магнезиево-калциев тип с ниска минерализация (от 0,600 до 0,670 гр/куб.дм).

В зависимост от характера на подземните води, литологократи-графските, геоморфоложките условия на територията на общината е направено хидрогеоложко райониране по степен на водообилност и са определени следните хидрогеоложки райони:

- район с порови води - в алувиални и пролувиални отложения и с голяма водообилност.

- райони с порови води в лъоса и лъосовите седименти, и с малка водообилност.

- район с порови води в плиоценски пясъци с малка водообилност-предимно плиоценски седименти, които имат сравнително малка водообилност.

- район с пукнатини, карстови и порови води със средна водообилност-плиоценски материали със средна водообилност.

Основен източник на замърсяване на подземните води са дифузните източници от селското стопанство, употреба на торове от животински произход; липсата на канализация в населените места за фекални и битови води, както и изхвърляне на промишлени и битови твърди отпадъци на нерегламентирани места.

В резултат на дълбоко нефтопроучвателно сондиране през 1958/59 г. са открити термоминерални води край с.Сланотрън и с.Кошава. От сондажни проучвания и хидрогеоложки обобщения и прогнози е известно, че в недрата на крайдунавското пространство на Видинската община са развити два артезиански термоводоносни пласта (хоризонта), които съдържат големи ресурси минерални води и нискоенталпийна геотермална енергия.

Експлоатацията и на двата хидротермални резервоара е възможно само с помощта на дълбоки сондажи.

Минералните води, намиращи се в недрата на видинското дунавско крайбрежие, северно от гр.Видин са необикновени по състав - силно минерализирани води и разсоли с високо съдържание на хлориди, сулфати, сероводород, йод, бром, бор, стронций, флуор и др. биологично активни вещества и елементи, които имат силно въздействие върху човешкия организъм. През 1986 г. се затварят всички сондажни минерални водоизточници в с.Кошава и с.Сланотрън. Причина за това, е че дълги години сондажните минерални водоизточници са били оставени без надзор и грижи, което е довело до безконтролното им изливане във водайната зона на гр.Видин и е предизвикало опасност от силно замърсяване и засоляване на пресните подземни води.

Екологичната оценка на водите е: те са токсични за растителни и животински организми и е не допустимо да се изливат на повърхността или да се втичат в малки реки и водотоци. След определена обработка би могло да се допусне изхвърлянето им в р.Дунав, но в редуцирано количество, например под 8-10 л/с.

Видинските минерални води съчетават лечебно-профилактични качества и възможности, които поотделно притежават сероводородните, солените и йодобромните минерални води. Тези комбинирани качества позволяват водите да се използват, чрез капални, пулверизационни, аерозолни (инхалационни) и иригационни (промивни) въздействия и процедури.

В България не е развито нито едно балнеолечебно средище с пълноценни сероводородни минерални води. В Южна България няма и е невъзможно да се открият сулфидни води със съдържание на сулфидна сяра повече от 10-15 мг/л.

В Северна България има редица потенциални пространства с богати на сероводород солени минерални води но те са отдалечени от Дунава и усвояването им ще породи неразрешими екологични проблеми. В този смисъл крайдунавското пространство на Видинска община е единствено в България място за развитие на модерен сероводороден водолечебен център, който е необходим на стотици хиляди български граждани и на не по-малко потенциални гости от други страни.

Изводи:

Повърхностният отток в общината не е голям по размер и е със значителна неравномерност по разпределение в годината и в поредица от години. Водните артерии на територията на общината са маловодни, а някои от тях пресъхват през лятото.

Обилните водни маси на р. Дунав компенсират донякъде недостига на води в общината, поради хидравличната връзка на реката с подземните води.

Подземните води в общината са плитко разположени.

Общината разполага с термални води, които са уникални по своите качества, но няма изградена система за тяхното ползване и приложение.

Повърхностните води отговарят на нормите за съответната категория. Редки са случаите на изключения в това отношение.

Подобряването на качеството на повърхностните течения може да се подобри чрез изграждане на ГПСОВ в съчетание с доизграждане на канализацията за отпадни води в гр. Видин.

4.3. Почви

Най-разпространени почвени типове в района са карбонатните черноземи и алувиалните, които са високопродуктивни. Почвите в района се характеризират като високо продуктивни – III категория с над 70 бала и IV категория (от 60 – 70 бала). Най-голям процент в землището на гр. Видин заемат земите от IV категория – 64,6 %, а земите от III категория – 21,3 %. По-слабопродуктивните земи от V категория заемат 11,7 %, а от VI – едва 2,4 %.

Районът на общината се характеризира с голямо почвено разнообразие. Разпространени са няколко почвени видове:

- излужени черноземи - като най-голямо разпространение са получили средно излужените черноземи. Срещат се в района на с. Динковица, с. Майор Узуново, с. Бяла Рада и с. Слана бара;
- карбонатни черноземи- разпространени са в землищата на селата с. Капитановци, Покрайна, Антимово и Кутово.

Благоприятстват за отглеждането на ред селскостопански култури: пшеница, ечемик, ръж, царевича, слънчоглед, цвекло, фасул, зеленчуци и др.

- алувиално-наносни - срещат се в землището на с. Майор Узуново, с. Сланотрън, с. Иново, с. Градец, с. Рупци, гр. Видин, гр. Дунавци, с. Буковец, с. Арчар и др. Това са едни от най-плодородните почви в Общината.
- ливадни черноземи - разпространени са в землищата на гр.Видин, Слана бара и Новоселци;
- хумусно-карбонатни почви - разпространени са на малки петна между другите почви, върху основна скала варовик. Заемат изпъкнали, стръмни и примесни склонове.
- тъмносиви горски- разпространени са в землищата на Дунавци и с.Синаговци - подходящи за отглеждане на зърнено -житни култури и овощарство.

Заблацията на терени и земеделски земи в близост до речния бряг се наблюдава при покачване нивото на р.Дунав. След отдръпване на водите площите се ползват основно за паша на животни. Процента на заблатените земеделски земи е минимален.

От досегашната дейност на “Гипс” ЕАД с.Кошава е констатирано замърсяване на площ от 87,9 дка от генерираните кекови производствени отпадъци, съдържащи тежки метали, флуор и радионуклеиди. За последните три години предприятието е изгребало и предало за обезвреждане около 20-30 хил.тона кек, като успоредно с това е направена биологична рекултивация на 13 дка от замърсената площ.

Няма информация за други замърсявания на почвите от производствени източници.

Решен е проблема с изоставените пестициди от дейността на старите ТКЗС-та в общината. Негодните пестициди са изгребани и събрани в “Б-Б кубове” на площадка край с.Жеглица. В момента там по безопасен начин за околната среда и човешкото здраве се съхраняват около 130м³ негодни пестициди. Окончателно бе ликвидиран проблем касаещ замърсяването не само на полезни терени, но и възможностите за неконтролирано замърсяване на всички екосистеми.

Характерно за българския дунавски бряг е засилената ерозия и заблацията. Особено интензивна е бреговата ерозия в участъка от км.803 до км.791 (Сланотрън-Видин). Близо 1600 м е обрушения бряг на реката в рамките на общината. Около 150 дка са отнети от територията на страната, само в Община Видин от ерозия. Трябва да се вземат съответни мерки за укрепване на брега.

На територията на общината няма данни за засолени и вкислени почви.

Изводи:

Районът на общината се характеризира с голямо почвено разнообразие;

Почвите са с голяма продуктивност-предпоставка за успешно развитие на селското стопанство в общината;

Няма регистрирани замърсявания на почвите с тежки метали;

За предпазване на българския бряг от ерозия е необходимо изграждането на укрепителни съоръжения – надлъжни и напречни от рода на буните, които имат най-широкоприложение нв нашата страна.

2 4.4. Биоразнообразие

3

Флора и растителност

Според “Горско растителното райониране на Република България”, Община Видин спада в Мизийската горкорастителна област, пообласт Северна България, Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори – подпояс на заливните и крайречни гори и равнинно-хълмист подпояс на листопадните дъбови и ксеротермични гори. Горските територии в общината са малко – 11,10 % от общата площ на общината или 55 161,1 дка. Горските масиви са обособени в северозападната част на територията на общината с по-хълмист характер. Горските пасища заемат 4% от площта на горския фонд. Основен проблем при стопанисването и ползването на горите в Община Видин и не само в нея, е свързан със тяхната собственост. Към 2004 г. около 52% от площта на горския фонд се заема от недържавни гори, имотите в повечето случаи са разпокъсани и малки като площ, с много голям брой собственици и наследници.

Районът на общината, макар и не голям, в различните му части показва разнообразие по отношение на релеф, почви и растителност. Това обстоятелство е причина районът да бъде поделен на следните зони:

- Низинна зона- тясната крайбрежна ивица между реката и дигата, както и островите в р. Дунав. При тези терени като свидетели от естествената растителност са някои запазени гори от черна елша с участието на бяла върба, крехка върба, черна топола и бяла топола. На откритите площи, между групите дървета, а на места и под самите дървета, развитие получава блатната хигрофитна растителност. Най-често срещани са тръстиката, папура, блатната перуника и др. Тревната растителност е на открити места, но с много ниско покритие и с присъствието на рудерални растения (вълча ябълка). Обликът на растителността в низинната зона се определя от създадените изкуствени насаждения от хибридните тополи между видовете канадска топола и черна топола. За укрепване на почвата има насаждения и от салкъм.
- Равнинна зона – разположена зад дигата и обхваща части на терена с относително равнинен характер – на север от гр. Видин до северната граница на района /селата Кошава, Гомотарци, Неговановци/ и равнинните терени западно от гр. Видин. Нивото на подпочвените води е високо. Свидетели на естествената растителност в зоната има на изолирани места – в долините на реките. Това са гори от полски бряст, полски ясен и дръжкоцветния дъб. В съществуващите ливади най-широко разпространение има мезофитната тревна растителност със съобщества на броевичестата ливадина, ливадна власадка, пълзящ репей, пасищен райграс, полевица, лисича опашка. В тези посочени растителни съобщества, видовото разнообразие е много високо /повече от 100 вида/.
- Хълмиста и полупланинска зона – отделя се от равнинната зона с увеличаване надморската височина в посока северозапад, запад и непосредствено на юг от гр. Видин. Растителността е характерна за ксеротермния дъбов пояс.

Естествената /коренна/ горска растителност е представена от голям масив от церови гори между реките Делейнска и Тополовец. Тези гори имат многодоминантен дървостой. Често в тях има формиран подлес от храстите на черния глог, птичия дрян, дряна, брадавичестия чашкодрян, упъл и др.

Редки и застрашени растения включени в Червената книга на Р.България /1984 г./ от Видинско са: блатно кокиче, ръбестостъблест лук, дунавски зановец,, прешленолист надводник, снежно кокиче и др.

Фауна

В зоогеографски аспект фауната е от палеарктичен тип и то от видове, предимно от умерените географски ширини, като в района се срещат и някои видове с южно разпространение за Европа, т.е. с ареали в Средиземноморската подобласт на Палеарктика- т.нар. средиземноморски видове. За коритото на р.Дунав, непосредствените брегове и острови,като цяло е характерна богатата гръбначна фауна от палеарктичен тип.

От типа на Гръбначни в района на р.Дунав и Община Видин включително се срещат и представители на подтип Черепни, в т.ч. и от двата надкласа- Рибии Четирикраки. От първият надклас във водите на реката се срещат представители на класовете Безчелюстни и Челюстни, а от втория – от всичките му 4 класа. Най-разпространени видове от гръбначната фауна са :

- земноводни – във водните басейни в района около 10 вида;
- влечуги – 12 вида;
- птици – *от непойните*: 60 вида, *от пойните*: 56 вида;
- бозайници– 27 вида;
- риби –26 вида;

В района се срещат и значителен брой прилепи.

От защитените животински видове от гръбначната фауна в „Червената книга на Р.България” за общината могат да бъдат посочени 72 вида; от вида риби -13 вида; влечуго 1 вид; 54 вида птици; 4 вида бозайници; земноводни - 3 вида.

Обект на ловен туризъм в общината, по данни на ДЛ-Видин, са традиционните видове дивеч показани в таблица № 44. Увеличават се запасите на дребния дивеч, особено на яребицата. Увеличават се запасите и на хищниците, особено на чакала.

Ловно стопанство

Таблица № 44

Вид дивеч	1999 г.	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.
Елен лопатар	45	54	46		
Сърна	2107	2083	1966	747	797
Дива свиня	380	768	804	548	536
Заек	16170	17020	16830	16170	16680
Яребица	9260	11580	12000	12593	16830
фазан	8790	9490	6590	5970	4920

Лечебни растения, гъби, горски плодове

Територията на общината е богата на лечебни растения.

На територията на общината в ДГФ има 4 растителни вида, които са защитени на територията на цялата страна и са включени в Приложение №3 на Закона за биологичното разнообразие.

За видовото разнообразие на лечебните растения в общинския поземлен фонд, Община Видин е разработила “Предварителен проект на ресурсите и възможностите за ползване на лечебни растения от земи, води и водни обекти-общински собственост и лечебни растения от поземления фонд на Община Видин”, който е неразделна част от “Програма за опазване на околната среда в Община Видин 2005-2009 г.” В общинския поземлен фонд са описан 97 вида лечебни растения от 40 семейства и техните ресурсни запаси.

Възстановяването на собствеността върху земеделските земи, разораването на синурите, намаляването на пустеещите обработваеми площи, интензивните мелиоративни мероприятия, химичната борба срещу плевелите (много от които са ценни билки), слага своя отпечатък върху видовото разнообразие и ресурсни запаси от лечебни растения.

Ползването на лечебните растения на територията на общината става съгласно Закона за лечебните растения и придружаващите го наредби. Ежегодно общината издава разрешителни документи за ползването на лечебни растения от общинския поземлен фонд. Най-често обект на това ползване е цвета от липата.

Изводи:

Растителната покривка в района се отнася към растителността на низините и ксеротермния дъбов пояс. Тя обаче, има изцяло производен характер или е напълно унищожена, под влияние на стопанската дейност на човека. На места има запазени остатъци /свидетели/, от които съдим за естествената /коренна/ растителност. В голямата си част на мястото на унищожената растителна покривка, площите са превърнати в селскостопански земи. Въпреки ограничения по площ район, различията в степента на овлажняване на почвения субстрат и орографията на терена, са предпоставка за разнообразието във флората и растителността.

4.5. Зелени площи в населените места

Озеленените площи са структуросвързващи елементи в селищната композиция и осъществяват връзка с околната среда.

С най-многобройни, свързани в стройна система озеленени площи, разполага град Видин.

Озеленените площи на гр.Видин, се класифицират в три групи:

- Озеленени площи за широко обществено ползване - включват всички паркове, градини, скверове и уличното озеленяване в селищната територия

- Озеленени площи за ограничено обществено ползване - включват всички озеленени площи към жилищните, обществените и производствени сгради;
- Озеленени площи с друго специфично предназначение - включват стария и новия гробищен парк и парк “Нора Пизанти”.

В първата група се включват всички паркове, градини, скверове и уличното озеленяване в селищната територия. Трите най-големи обекта от тази категория, които по устройство, функционално предназначение и разположение изпълняват общоградски функции са:

- Крайдунавски парк
- парк “Рова”
- парк “Владикина бахча “

Крайдунавският парк е най-стария запазен до днес парк в града, но и един от най-хубавите по Дунавското крайбрежие. Със своето местоположение по протежение на р.Дунав, с красивия си силует и великолепни дървета парка доминира над всички озеленени площи на територията на града.

Паркът е разположен на площ от 156 дка и е обособен в две части, отличаващи се в стил и композиция. Голямото видово разнообразие от 26 дървесни вида и 32 храстови са добра предпоставка за обемно изграждане с разнообразен хабитус, колорит и изразителен силует на парка. Сред пейзажа от зелени нюанси се открояват топлите багри на цветните фигури. Алейната мрежа е развита пейзажно. Съотношението между закрити и открити пространства в проценти е 70:30.

Парк “Рова” е втория по големина и значимост на територията на града и представлява алтернативен коридор от централната част на града до крайните жилищни квартали в северна посока. Построен върху засипания крепостен ров ограждал квартал “Калето”, той е решен в класически стил. Разположен е на площ от 47 дка. Доминиращи се дървесно-храстовите масиви – 17 дървесни и 12 храстови вида. Съотношението между закрити и открити пространства в проценти е 65:35.

Парк “Владикина бахча” е третата по големина озеленена площ във Видин. В миналото тук е била разположена местната резиденция на Видинския митрополит, а днес служи като преход към спортния комплекс на града. За малката си площ от 33 дка, той се характеризира с добро насищане с растителност, но е необходимо да се работи по моделиране на отделните пространства и композицията на растителността. Съотношението между закрити и открити пространства в проценти е 60:40.

Към озеленените площи за широко обществено, освен изброените паркове се отнасят и някои градини, скверове и обществени пространства. Сред градините най-открояваща се е тази пред катедралата “Св. В.М. Димитър”.

Към втората група се включват всички озеленени площи към жилищните, обществените и производствени сгради. Обект на поддръжка от страна на общината са озеленени площи в жилищните комплекси. Озеленените площи около обществени и производствени сгради се поддържат до колкото това е възможно от съответните собственици. Общото характерно за тази група

озеленени площи, е че не се поддържат достатъчно или загубват предназначението си. Промени настъпват от реституционни процеси и други променящи собствеността на терените. Озеленяването и благоустрояването на зелените площи към промишлените и складовите терени започна да се съживява след ликвидацията им като държавни и преминаването им като собственост на частни фирми. Това са една голяма част от промишлените зони в гр.Видин. Подобряване на общото състояние на тези площи ще бъде един по-бавен процес изтеглен във времето.

Към третата група спадат стария и новия гробищен парк и парк “Нора Пизанти”. Старият гробищен парк е изчерпал своя капацитет, а новият все още се облагородява и озеленява.

Паркът “Нора Пизанти” е един от старите паркове на града, но никога не е имал истински парков облик. Преди години на част от неговата територия се провеждаше традиционния Видински панаир. В останалата територия са разположени къмпинг “Нора Пизанти”, селекционен център за животни, който ще се преустрои в изложбен комплекс за селскостопански животни. Правени са многократни опити за залесяването му. Трудностите по опазване на новозасадените дървесни видове и тяхното недобросъвестно, доведе до оголване на по-голямата част от парка. Самият парк се нуждае от цялостно озеленяване с подходящи декоративни растителни видове. От друга страна все още нерешеният въпрос с доизграждане на градската канализация в този район възпрепятства възстановяването и цялостното му изграждане като парк.

Озеленените площи в останалите населени места на общината в последните две години са обект на специализирани поддържащи дейности. Тяхното възстановяване бе първостепенна задача, след като години наред не са били поддържани. Работи се по възстановяването на обособените паркове на с.Слана бара, с.Градец, гр.Дунавци и с.Кутово. Успоредно с това се изградиха нови озеленени площи в с.Буковец, с.Търняне, с.Жеглица, с.Новоселци, с.Симеоново и др. Дейностите за поддържане и озеленяване в населените места не са интензивни, както в гр.Видин, но на този етап са максимално възможните, които общината може да си позволи, съобразявайки се с финансовите си възможности.

Изводи:

Приоритетни дейности в озеленените площи трябва да останат поддържането, опазването, реконструкцията и увеличаването на техните територии.

4.6. Отпадъци

За да се постигне устойчив подход за решаване проблемите с отпадъците, общината има действаща Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Видин 2005-2009 г., която е неразделна част от “Програма за опазване на околната среда в Община Видин 2005-2009 г.”

Количествата образувани отпадъци по основни групи са както следва:

Годишно количество отпадъци по основни групи

Таблица № 45

Вид отпадък	2000г./т/	2001г./т/	2002г./т/	2003г./т/	2004г./т/
Битови отпадъци	16 717	20 721	19 710	32 132	40 377
Строителни отпадъци	215	60	65	88	200
Производствени отпадъци	5015	3 000	2 000	2 000	14 152
О Б Щ О :	21 947	23 781	21 775	34 220	54 729

Битови отпадъци – Увеличението на количествата през отчетните години (графика №11) не се дължи на увеличение на генерирането на тези отпадъци. То се дължи на:

- започване на премахване на нерегламентирани сметища и стари замърсявания около населените места;
- въвеждане от 2003 г. на организираното сметосъбиране във всички населени места на общината и подобряване обхвата на отчетността.

Количества депонирани битови отпадъци, тона

Графика № 11

Натрупваните отпадъци на един жител за година е :

Таблица № 46

година	2000г	2001г	2002г	2003г	2004г
натрупване- кг/ч/г	200	248	236	369	503

Норма на натрупване, нг/ж/г

Графика № 12

И тук увеличението се дължи на горепосочените причини.

При оценка на количествата трябва да се има в предвид, че те са определени по разчетен път, а не са определени чрез измерване, тъй като депата не разполагат с кантар. Налице е известно смесване на строителни отпадъци с битови, което влияе върху натрупването на човек.

Строителни отпадъци – Количеството на тези отпадъци са определени по експертен начин. Може да се каже, че това не е реалното количество поради това, че няма входящ контрол на депото и все още значителна част от тях се изхвърлят на нерегламентирани места. В голямата си част тези отпадъци се генерират в гр. Видин.

Производствени отпадъци - Производствените отпадъци се генерират основно в предприятия, които са разположени на територията на града. Годишните количества са променливи и зависят от производствените мощности, вида на производството и точността на отчитането.

Опасни отпадъци - Генерират се основно в производствените предприятия, автомивките, автосервизите, бензиностанциите и др. Те са: задържаните нефтопродукти на каломаслозадържателите към автомивките и гаражите, нефтосъдържащите отпадъци от дренването на резервоарите на бензиностанциите, отработени моторни масла от моторните превозни средства, изтощените акумулатори, изгорените луминесцентни и живачни лампи от уличното осветление на населените места и промишлените предприятия, препарати от бита и др. Няма надеждни данни за количествата на тези отпадъци.

В Община Видин е изградена добра система за събиране на битовите отпадъци. На територията на цялата община – гр.Видин, гр. Дунавци и 32-те села на общината, е въведено организирано сметосъбиране. Внедрена е съвременна технология за извършване на дейностите по събиране. Във всички населени места са разположени контейнери за битови отпадъци – контейнери тип “Бобър” от 1,1 м³, контейнери от 4.0 м³ и контейнери тип “Мева” от 0.11м³. Типът на контейнерите е в зависимост от установената система за сметосъбиране в съответното населено място. Събирането на отпадъците от контейнерите се извършва от специализирани автомобили. Събраните битови отпадъци от гр.Видин се извозват на градското депо а отпадъците от селата се депонират на депото на съответното населено място.

В общината няма организирана система за събиране на строителни отпадъци. Транспортирането на тези отпадъци се извършва от притежателите им на депото за строителни отпадъци.

Производствените отпадъци, които нямат опасни свойства се събират от причинителя в собствени съоръжения. Транспортирането им се извършва основно от притежателите на отпадъците и в ограничени случаи с външен транспорт. Използването на специализирани автомобили е ограничено.

Генерираните опасни отпадъци се съхраняват в подходящи съдове на производствените терени. Събирането на опасни отпадъци, с цел рециклиране е ограничено до изкупуване на акумулатори, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Работи се по изграждането на система за събиране на луминесцентни лампи и предаването им за рециклиране на инсталации в чужбина.

Депонирането на отпадъци остава основния метод за обезвреждане на отпадъци в общината. Цялото количество събрани битови отпадъци са обезвредени чрез депониране.

Основен проблем си остава изхвърлянето на битови отпадъци от граждани и фирми извън разположените съдове и на нерегламентирани места около населените места, което води до образуването на малки сметища.

Много от гражданите и фирмите в гр. Видин не спазват определения от закона ред и изхвърлят образуваните строителни отпадъци на нерегламентирани места. Въпреки големите усилия от страна на общината изхвърлянето на строителни отпадъци около града си остава голям проблем. В останалите населени места строителните отпадъци, които не са в големи количества, се депонират на съответното депо за битови отпадъци.

Не се спазват правилата за депониране на производствените отпадъци, особено от малките фирми. Практика е смесването на производствени с битови отпадъци.

Не всички притежатели на опасни отпадъци спазват изискването да ги предават за обезвреждане на лицензирани фирми. Все още някои ги изхвърлят в контейнерите за битови отпадъци или около града. Решен е изцяло въпроса за изоставените пестициди на територията на общината. Към настоящия момент те се съхраняват на специална площадка край с. Жеглица в общо 27 "Б-Б кубове" и тяхното количество е 108 000 кг.

В Община Видин няма изградена система за разделно събиране на отпадъците. Събирането на отпадъци за рециклиране като хартии, стъкло, пластмаси и метали, се свежда до изкупуване на разделно събрани отпадъци от населението или отпаднали от различни производства отпадъци. Събирането им се извършва в зависимост от моментното търсене на пазара и е ограничено единствено до отпадъците, за които разходите за събиране, сортиране и транспорт са по-ниски от пазарната цена на събраните материали, която се заплаща от крайните преработватели.

Третирането на отпадъците в общината се извършва в депа.

Депата за битови отпадъци са 36 бр., от които: градското депо в местността "Рамова ливада" (Козя гърбина) в землището на с. Жеглица; по 2 бр. депа в с. Градец, с. Кутово и с. Гомотарци и по едно депо в останалите населени места без

с. Новоселци, което няма собствено депо. От всички депа само градското депо е отредено и контролирано. Останалите депа са определени с кметска заповед на съответното селище.

Градското депо се намира на 13 км. от гр. Видин и заема площ от 67 дка. На него се депонират отпадъци от гр. Видин, гр. Дунавци и с. Новоселци. Депото е изчерпало своя капацитет и експлоатацията му е невъзможна в съответствие с нормативните изисквания. Достъпа до него е затруднен, а през зимата в някои периоди и практически невъзможен, не може да се прилага в пълен размер технологията на депониране, превръща се просто в купа от отпадъци разнасяни от вятъра на всички посоки. Реално съществува опасността да няма къде да се депонират битовите отпадъци с всичките произтичащи от това екологични последици. Общината полага усилия за удължаване живота на депото, но те имат временен резултат и поглъщат допълнителни средства.

Затова са предприети съответните действия за изграждане на ново депо. Общинската администрация работи по бъдещ ИСПА проект “Регионално управление на отпадъците – Видин“, с реализацията на който ще бъде изградено и ново съвременно регионално депо, отговарящо на европейските изисквания. В пред инвестиционното проучване на новото депо се разглежда възможността за заделяне на клетка за временно съхранение на опасни отпадъци. Съществуването на този проект ще бъде решен и проблема със останалите депа на територията на общината, които се предвижда да бъдат поетапно закрити и отпадъците да бъдат депонирани само на новото депо.

Депо за строителни отпадъци има само в гр. Видин – южна промишлена зона, отредено със заповед на кмета.

Едно е и депото за производствени отпадъци – на “Видахим”, което не отговаря на нормативните изисквания.

На територията на общината няма депо за опасни отпадъци. Пестицидите с изтекъл срок се съхраняват на специална площадка до с. Жеглица в “Б-Б кубове”.

Инсталация за изгаряне на опасни отпадъци има в МБАЛ “Св. Петка” –гр. Видин, която е в процес на закриване и заменяне с инсталация за биологично обезвреждане.

Изводи:

Количествата на образуваните битови отпадъци ще нарастват, в резултат на: очаквания икономически растеж; повишаването на доходите и потреблението в домакинствата; изграждането и пускането в експлоатация на Дунав мост-2 и обслужващите го пътища, митница, товарна гара и др.

Върху количеството на производствените отпадъци ще продължи влиянието на колебанията в дейността на промишления сектор.

В средносрочен и дългосрочен аспект може да бъде прогнозирано намаляване на количествата на образуваните опасни отпадъци, в резултат на изпълнението на мерките, свързани с предотвратяване на образуването и намаляване съдържанието на опасни вещества в отпадъците.

Нарастване на разходите и инвестициите за третиране, преработване и обезвреждане на отпадъците, в резултат на прилагане на законодателството и съвременните технически стандарти;
Преминаване към регионални съоръжения за обезвреждане на отпадъците;

Въвеждане на нови методи и технологии за третиране на отпадъците (напр. физико-химично третиране, компостиране).

Необходимост от повишаване на таксите, заплащани от домакинствата, поради преминаването към регионални съоръжения за обезвреждане на битовите отпадъци, по-високите разходи за транспортиране и необходимите инвестиции за закупуване на нова специализирана техника;

Налице е обществена съпротива срещу повишаване на таксите за битови отпадъци, като това в значителна степен се дължи на липса на информация за рисковете за околната среда, в резултат на неправилно третиране на отпадъците, липсата на прозрачност и обществено обсъждане при определяне на таксите и обществен контрол върху разходите за опазване на околната среда.

Наблюдава се обществена съпротива срещу изграждането на нови съоръжения за обезвреждане на отпадъци

Прилагането на различни схеми за разделно събиране ще бъде в пряка зависимост от повишаването на общественото съзнание и активното участие на гражданите в различните схеми за разделно събиране. Това изисква по-големи усилия от страна на местните власти за информиране на обществеността, с цел предоставяне на възможно най-подробна информация за участието в различни схеми за разделно събиране. В тази връзка, обществото следва да бъде по-добре информирано за рисковете и ползите за околната среда, в резултат на дейностите с отпадъците.

Инвестициите от страна на частния сектор и привличането на външни инвестиции в областта на управление на отпадъците ще бъдат важен фактор в модернизиранието на управлението на отпадъците в България.

Изпълнението на регионални проекти, обединяващи усилията на няколко общини за изграждане на съвместна инфраструктура за третиране на отпадъците, както и участието на общините в смесени дружества с български или външни инвеститори при реализиране на подобни проекти ще играят значителна роля и за изпълнение на заложените в програмата мерки и за постигане на нови по-високи стандарти при управление на отпадъците.

4.7. Шум

Източници на шум на територията на община Видин са типичните източници, характерни за съвременните населени места ,а именно:

-потоците на автомобилния транспорт по улично-пътната мрежа на града и населените места;

-релсов и воден транспорт;

-локални източници (промишлени, спортни, комунално-битов обекти).

От данните, с които разполага Община Видин за акустичната обстановка на транспортните потоци по пътищата I и II клас преминаващи на нейна територия, може да се направи извода, че нивата на шум се движат в интервала 50-60 dBA. Нивата на шума излъчвани от транспортните потоци по пътищата III клас са в интервала 50-56 dBA.

Ежегодни замервания на шумовите нива се извършва на територията на гр.Видин. За 2005 г. извършените замервания в пет пункта на града е установено превишаване на допустимите нива, с изключение само в един пункт, намиращ се в кв.Калето. Преобладаващите шумови нива са в диапазона 58-62 dBA и 63-67 dBA. Процентното разпределение на регистрираните шумови нива през 2005г. е следното:

- под 58 dBA – 12,2%
- 58-62 dBA – 51,6%
- 63-67 dBA – 36,1%

Не са регистрирани стойности над 68 dBA. Данните показват отчетливо неблагоприятна акустична обстановка в централните градски части, около основните транспортни артерии в града и в зоната на ЖП гара-Видин. Причина за това е непрекъснато нарастващия уличен трафик, недобрата шумозащита, голямата възраст на автомобилния парк и др. За гр.Видин основен източник на шум са шумовите нива създавани от движението на лекотоварните автомобили, които съставляват около 90% от уличния трафик.

Няма данни от измервания на шумовото натоварване на териториите на промишлените зони и по границите с тях. Промишлените зони контактуват от частично до слабо с жилищните зони на града.

Специфичен локален източник на шум за града е пристанище “Видин”. Източник на шум в пристанищата (“Север”, “Юг”) е дейността им с използваната техника – кранове, камиони, челни товари и др. В близост до тях няма територии с нормиран шумов режим. Пристанище “Център” е в непосредствена близост до централната градска част. Но дейността му, включително и преминаващият речен транспорт, не е източник на наднормен шум в околната среда.

Основните дейности в охраняемата зона (вход/изход) на ферибота, по данни от измервания, създават нива на шум при максимално натоварен режим, както следва:

- до павилиона за “Пътни такси и разрешителни”: 53-56 dBA
- между двата паркинга: 58-61 dBA

Измерените нива на шум не превишават нормата от 70 dBA, съгласно действащите у нас изисквания за такъв вид зона. В близост и до този локален източник на шум няма зони с нормирани изисквания за шум.

На територията на града действат точкови обекти (локални източници на шум) с ограничен периметър на действие (работилници, автосервизи и др.п.).

В района на гр.Видин ще се изгражда обект “Дунав мост 2” и съоръженията към него (път Е-79, скоростна ж.п.линия, ж.п. гара). Това неминуемо ще доведе до промяна на нивото на шума.

Изводи:

Необходимо е подобряване на организацията на движение в гр.Видин /промяна на параметрите на транспортните потоци, изнасяне на транзитния и тежкотоварн транспорт по обходни трасета, трансформация на съществуващите кръстовища и на входно-изходните пътища на града, поддържане на транспортните средства и пътните настилки в добро експлоатационно състояние и др./

Необходимо е осъществяване на строг контрол върху точковите източници на шум в населените места на общината - работилници, автосервиси, питеини заведения и др.

5. Анализ на инфраструктурата на Община Видин

Ускореното изграждане и реконструкция на техническата инфраструктура от областно и местно значение е един от най-важните приоритети на Националния план за регионално развитие. Важен акцент се поставя върху изграждането на пътищата от третокласната и четвъртокласната мрежи, които осигуряват междуселищните връзки и разширяват ефекта от изграждането на главните транспортни артерии. Осъществяването на основните инфраструктурни проекти може да окаже пряко и косвено стимулиращо влияние върху развитието на туризма и от там върху цялостната икономика на общината. Това ще рефлектира благоприятно към преодоляване на съществуващите остри социални проблеми и ще доведе до:

- намаляване на безработицата (повишаване на заетостта);
- опазване на околната среда;
- насърчаване на дребно и средно предприемачество;
- повишаване качеството на услугите;
- увеличаване чуждестранните инвестиции;
- подобряване на условията за развитие на съвременен, конкурентно способен туризъм.

5.1. Водоснабдяване и канализация

Сферите водоснабдяване и канализация имат изключително важно значение не само за благоустройството, но и за цялостното икономическо и социално развитие на населените места. Качеството на услугите, които се предоставят чрез него в голяма степен определят облика на едно населено място и неговите възможности за привличане на инвестиции за развитие на индустрията и туризма.

Критериите за качеството на тези услуги в Европейските страни са изключително високи. Те са залегнали в директивите на Европейския съюз.

Предстоящото членство на нашата страна в Европейската общност и задълженията, които тя поема в преговорния процес ни задължават в кратки срокове да постигнем съществен напредък в тази област.

Същевременно макар да има някои положителни резултати, водоснабдяването и канализацията в общината ни не е в много добро състояние. Все още не са окончателно решени основни проблеми, свързани със собствеността на активите на инфраструктурата, моделите за управлението на услугите и пътищата за развитието на сектора въпреки многобройните дискусии по тези проблеми, все още няма ясна формулирана политика за развитието и управлението на сектора, както и необходимата нормативна рамка, определяща основните правила и принципи на това развитие.

Необходимо е да се анализира съществуващото състояние на сектора и се определят основните насоки за развитие му за периода до 2013 г.

Водоснабдяване

Състояние на водоснабдяването по населени места в Община Видин.

Град Видин и селата: с.Гомотарци, с.Кошава, с.Сланотрън, с.Кутово, с.Антимово, с.Покрайна, с.Капитановци, с.Иново, с.Акациево, с.Рупци, с.Слана бара, с.Майор Узуново, с.Динковица, с.Градец, с.Плакудер се водоснабдяват от 4 броя кладенци "Раней" при с.Сланотрън с общ дебит 920л/сек и 5 броя кладенци на помпена станция "Кос" гр. Видин с дебит 100л/сек.

Водата по количество е достатъчна ,но проблем са големите загуби, дължащи се на амортизиран външен водопровод-главен /стоманен/ от п.ст. Сланотрън до гр.Видин .

Амортизирана е и вътрешната водопроводна мрежа. Част от главните клонове оформящи основния пръстен-стоманени от вътрешната водопроводна мрежа на гр.Видин са подменени но остават за подмяна участъка по бул. "Панония" от Надлеза до ул. "Екзарх Йосиф", по ул. "Хр. Ботев", главните клонове минаващи през к-с "Бонония" и кв. "Калето" но липсват средства .

Водопроводната мрежа на с.Градец е силно амортизирана и непрекъснато се отстраняват аварии. Необходими са средства за частична подмяна.

Почти цялата второстепенна водопроводна мрежа на гр.Видин и селата е изградена от азбесто-циментови /етернитови/ тръби, които са в експлоатация повече от 30 години, което обуславя значителните водни загуби.

Град Дунавци и с.Търняне се водоснабдяват от помпена станция Дунавци.

Водопроводната мрежа е изградена от азбесто-циментови/етернитови/ тръби,амортизирани и непрекъснато създаващи проблеми.

Населеното място е с най-много аварии. Необходимо е актуализация схемата на водоснабдяване на гр. Дунавци и реконструкция на по голяма част от водопроводната мрежа.

С.Дружба, с.Генерал Мариново, с.Пешаково, с.Бела Рада и с.Войница се водоснабдяват от Водоснабдителна група гр.Кула т.е от помпена станция Вила Пчела и помпена станция Дружба .Тук проблем създава тласкатела от помпена станция "Вила Пчела"-стоманен- необходима е частична подмяна.

С.Ивановци и с.Жеглица се водоснабдяват от помпена станция Ивановци и помпена станция Жеглица.

С.Въртоп и с.Гайтанци се водоснабдяват от каптаж Жидовец.

С. Цар Симеоново и с.Ботево се водоснабдяват от помпена станция Симеоново.

С.Долен Бошняк се водоснабдява от самостоятелно водоснабдяване т.е от помпена станция Долен Бошняк.

С.Буковец се водоснабдява от помпена станция Буковец-водопроводна мрежа е изградена от азбестоциментови тръби силно амортизирани нуждаещи се от подмяна.

С.Синаговци –водоснабдява се от помпена станция Синоговци.

Обхванатите водоизточници осигуряват необходимите водни количества на населените места.

Водопроводната мрежа и съоръженията на отделните водоснабдителни групи и самостоятелни водоснабдявания са оразмерени по начин, който позволява подаване на нормативните водни количества за населените места. Не е въвеждан режим на водопотребление в нито едно населено място.

Най–голямата група включваща Видин работи с намален капацитет /под 50%/. Свиването на водопотреблението през последните години се дължи на намаление на дяловото участие на промишлеността, повишаващата се цена на водата и тенденция към намаление на населението в областта. Промислените предприятия не изразходват водните количества, които се ползвали преди. Причините са спряло производство и че някой от тях в последствие са изградили собствени водоизточници.

Изводи:

Съществуващата водопроводна мрежа особено в гр.Видин, гр.Дунавци и някои от селата като Градец и Буковец е остаряла и се и се нуждае от подмяна и реконструкция.

Амортизираната водопроводна мрежа е причина за значителните загуби на питейна вода.

Канализация и пречистване на отпадните води

Населените места от Община Видин се характеризират с ниска степен на изграденост на канализационна система.

В отделни села има изградени частично канални колектори – дъждовни, смесени или само битови, които не отговарят на изискванията за опазване на повърхностните и подземните води, както и за подържане на жизнена среда.

Битовите отпадъчни води от сградите се заустват в септични ями и попивни кладенци или се отвеждат неперечистени в някой естествен приемник. Изградените частични канализации не се стопанисват от “ВиК” ЕООД- Видин.

Град Видин е с изградена смесена канализационна мрежа. Градът е разположен на равнинен терен, което позволява изграждане на канали с минимални наклони.

Проектното решение за препомпване на отпадъчните води в 5 бр. помпени станции не е осъществено. Изградени са 2 бр. помпени станции ПС-1 и ПС-5. Помпена станция 5 е междинна. Тя препомпва сухия отток на част от територията на гр. Видин в ПС-1, а дъждовните в р. Дунав. Препомпаните води от ПС-5 заедно с водите от черпателен резервоар на ПС-1 се заустват в р. Дунав.

Изградена е канализация на 70 % от територията на гр. Видин. Не е изградена канализация в нито една от промишлените зони.

В Южна промишлена зона канализацията е решена с местни помпени станции, които тласкат директно в р. Дунав.

В града няма изградена пречиствателна станция. Отделно кало, маслоуловители има изградени в промишлените предприятия.

Предстои преразглеждане схемата на канализационната система на гр. Видин, търсене на технически решения и средства за проектиране и изграждане на пречиствателна станция за града.

Изводи:

Канализационната мрежа в гр. Видин е изградена с минимални наклони. нарушава се самоочистващата скорост в колекторите и това води до затлачване с пясък.

Желателно е модернизация и реконструкция на каналната мрежа и изграждане на пречиствателна станция.

Отпадането на проектираните 3 бр. помпени станции утежнява експлоатацията и поддръжката на гравитачната мрежа.

5.2. Транспортна инфраструктура. Пътища

Община Видин отстои на 200 км от столицата на България – София с много добра достъпност и заема особено важно място в националната и европейска транспортна система.

През общината преминават два европейски транспортни коридора - № 4 – Крайова (Румъния) – Видин – София – Кулата и № 7 по река Дунав. Град Видин е най - подходящото място за построяване на втори мост на р. Дунав, което с решението на ЕО е вече факт. Основната стратегия на изграждане на моста и транспортен коридор № 4 по направление Север-Юг е да се рационализира движението на транспортните европейски товари и пътници при значително увеличаване на относителния дял на железницата на транспортния пазар.

В района на град Видин в 9-километров участък по протежение на речния бряг се намира Пристанище Видин – север, разположено в непосредствена близост до ферибота и Свободната безмитна зона и е най-новото и модерно съоръжение на град Видин. Изграденото товарно пристанище “Юг” нефункциониращо в момента, е специализирано за обработка и съхранение на въглища и насипни товари, изискващи специфични условия на обработка. Има специализирани терминали RO–RO и RO–LA, както и действащ ферибот Видин – Калафат, който е най-прекия път от Западна Европа, България и Беломорието. Сериозно преимущество на град Видин е изградената на брега на р. Дунав

Свободна безмитна зона, която е в реална експлоатация от 1992 г. Модерната закрыта складова база от 7 300 м² и 3 000 м² открити складове, изградена техническа инфраструктура и съвременни телекомуникационни връзки, създават всички необходими условия и възможности определени от международния стандарт за специалните икономически зони. Предлага на чуждестранни фирми и чуждестранни физически лица безмитен внос и износ в и от зоната, обработка на необмитени стоки, техният транзит и реекспорт, със средна натовареност на закрытите площи едва на 35–45 % и 10–15 % за откритите.

Община Видин е свързана посредством железопътен и шосеен транспорт с всички населени места в страната и граничните пунктове.

Пътна мрежа

С вътрешно и външно регионално значение е шосейната пътна мрежа, която по-важен път е Видин – Монтана – Враца – Ботевград – София, който е част от международен път Е – 79.

На територията на Община Видин преминават пътища от първокласната, второкласна, третокласна и четвъртокласна мрежа със следните дължини по съответните направления:

I – клас - 30.5 км.

II – клас – 33.0 км.

III – клас – 60.0 км.

IV – клас – 94.8 км.

- Първокласна пътна мрежа:

I клас - I-1 (E79) ферибот до границата с общ.Монтана – 30.5 км.

- Второкласна пътна мрежа :

1. II клас – II –11 Видин – Димово до границата с общ.Монтана – 10.5 км.

2. II-12 Обход на Видин – Брегово – Границата с Югославия - 7.5 км.

3. II-14 Обход на Видин – Кула – Границата с Югославия – 15.0 км.

- Третокласна пътна мрежа :

1. III-121 Видин – Брегово – през Иново и Кула – 14.5 км.

2. III-122 Брегово – Ново село – Капитановци – Обходен път на Видин – 17.6 км.

3. III-3039 от път I-1 на Видин – Буковец – Раковица – 17.6 км.

4. III-3041 от II-122 – Видин - Покрайна – Кошава – 15.0 км.

5. III-3043 от I-1 (от Дунавци) – Синаговци – Грамада – 7.3 км.

-Четвъртокласна пътна мрежа:

Пътищата от IV клас общо за Община Видин включват 16 отсечки с обща дължина 59 км.

Общото състояние на пътната мрежа на Община Видин е средно и добро. Първокласната пътна мрежа е “изкърпена“ и състоянието и е добро. За второкласната пътна мрежа може да се каже, че вече също е в добро състояние след основното и “изкърпване “ до средата на месец Октомври 2001 г.

Третокласната пътна мрежа е донякъде в добро състояние – път III-121 . Останалата пътна мрежа, както и тази от четвъртокласните пътища от общината са в лошо състояние, като за някои от тях е нужен и основен ремонт.

Гъстотата на пътната мрежа е 0.42 км/км^2 - по-голяма от средната за страната - 0.35 км/км^2 и по ниска от средната за крайдунавските общини в България - 0.44 км/км^2 .

Съществуващо положение

От областно пътно управление–Видин е предоставена информация за изпълнението на текущия ремонт през 2001 г. общо за областта. Закърпената и асфалтирана пътна настилка заедно с фрезването възлиза на 130 000 лв., което е крайно недостатъчно за извършване на необходимите ремонтни дейности.

За есенно-зимния период за 2001-2002 г. планираните средства за собствена и наета механизация са за 285 000 лв.

Информацията за развитието на републиканската пътна мрежа на Община Видин за периода до 2006 г. установява следните проблеми:

- Настилката на пътищата на територията на Община Видин е износена
- Лошо състояние на пътната мрежа, което е продиктувано от липсата на средства за ремонти.

За периода 2000–2006 г. са предвидени следните проекти за изпълнение: За първокласната пътна мрежа – общо с дължина 30,5 км. За второкласната пътна мрежа – 20,5 км. За третокласна пътна мрежа – 28.5 км.

Всички тези обекти се финансират от бюджета и фонд “Републиканска пътна мрежа”.

Като особено тежко може да се посочи състоянието на пътищата от четвъртокласната пътна мрежа, за които финансирането на ремонтите се извършва със средства на бюджета , директно чрез Община Видин.

За четвъртокласната пътна мрежа с обща дължина 47.3 км. няма изготвени проекти.

Изводи:

Системата от радиални пътища, изхождащи от центъра на общината е добре развита и не е необходимо изграждането на нови трасета. Изключение е необходимостта от провеждане на път, изхождащ от града и достигащ до с.Сланотрън, непосредствено покрай защитната дига.

Системата от концентрични пътни рингове, които свързват населените места разположени околоръст на гр. Видин е недобре изградена, като липсват пътни връзки между съседни села.

Проектно решение за усъвършенстване на пътната мрежа

С новия план се предлага развитие на съществуващата пътна мрежа чрез изграждане предимно на общински пътища. Изключение прави трасето Гайтанци – Арчар, който ще бъде част от републиканската пътна мрежа. Той ще се използва

като алтернативна връзка Арчар – Видин, когато крайбрежния път в участъка Арчар – Ботево се наводнява от високите води на р. Дунав.

Стремежът на авторския колектив е новите трасета да се проектират върху съществуващи черни пътища, отчитайки релефа на местностите, през които преминават.

За реализиране на връзки между населените места, представляващи първия концентричен ринг около гр. Видин се предвижда изграждането на следните участъци:

- Слана Бара – Рупци – 3,6 км;
- Рупци – Акациево – 1,0 км;
- Акациево-път II-12 – Иново – 2,3 км;
- Иново – Капитановци – 1,5 км;
- Капитановци – Покрайна – 1,1 км.

За свързване на населените места, съставляващи втория ринг на гр. Видин, са проектирани връзките:

- Търняне-път III-3039 (Буковец) – 2,8 км;
- Буковец – Бела Рада – 3,4 км;
- Бела Рада – Пешаково – 1,7 км;
- Генерал Мариново – Градец – 4,6 км;
- Динковица-път II-12 – 1,5 км;
- Майор Узуново – Винарово – 0,8 км;
- Гомотарци – Ясен – 3,3 км

С новия устройствен план, за реализирането на пътната част от инфраструктурен коридор № 4, след провеждането ѝ през територията на гр. Калафат и новия мост, в околорадската зона на гр. Видин трасето ще премине по следния начин:

- От моста ще се изгради ново трасе, преминаващо южно от Антимово и Покрайна до включването му в съществуващия околоръстен път до съществуващата развръзка, осигуряваща преминаване към Капитановци и Ново село.
- Пътни съоръжения за безконфликтна връзка са предвидени с: път III-122 /за с.Ново село/, път II-12 /за гр.Брегово/, път II-14 /за гр.Кула/, пътен възел осигуряващ връзка с главната входяща улица към града в посока от гр. Дунавци, възел при Чубан кюприя осигуряващ надмостване на новия ж.п. клон за южната производствена зона и пътен възел при влизането за гр. Дунавци от към гр. Видин.

В обхвата на проектната територия, трасето на новата автомагистрала ще се изгради с две платна по две ленти по 3,5 м и разделителна ивица от два метра. В следствие трасето ще продължи със същия профил в посока към гр. Монтана.

Улична мрежа. Съществуващо положение

Съществуващата улична мрежа на гр. Видин е сравнително добре развита, както по отношение на нейното структуриране и йерархизация, така и по отношение на провеждането на автомобилния поток и лесния достъп до

отделните структурни части на града. По-съществените проблеми се отнасят до отделни участъци и пунктове, каквито са :

- транспортната проходимост в областта на ж.п.гарата;
- достъпът до комплекс “Калето”;
- окончателното провеждане на трасето на ул.”Хр. Ботев”;
- транспортната достъпност и обезпечаване на паркирането в централната част на града и други.

Конфликтен момент е пресичането на част от главната улична мрежа със съществуващите ж.п. клонове-за южната производствена зона, за ж.п. ферибот и за мина Кошава. Предстоящ проблем за решаване е проектирането на нови улици, свързано с бъдещото развитие на града.

Териториално–статистическото бюро - Видин дава следните показатели за уличната мрежа в гр. Видин: 97 % от уличната мрежа има даден вид трайна настилка, като изградеността на тротоарните настилки представлява почти същия процент – 93 %.

Проектно решение

По-съществени промени и развитие на трасетата на автомобилната транспортна комуникация са заложени за областния център – гр. Видин.

С новия план се предвижда усъвършенстване на уличната мрежа, както за градската територия, така и в зоните, в които тя пресича транспортните елементи на инфраструктурен коридор № 4– автомагистрала и ж.п. магистрала

За гр.Видин проекта за ТУП предвижда нови улични участъци:

- ул. “Яворов” в комплекс “Химик” да мине южно от съществуващия ж.п. ареал и новата гранична гара и чрез пътно съоръжение да се включи в бъдещето разширение на околновръстния път на гр. Видин. Продължението на тази улица е до Ловния парк.
- Проектирана е улица в територията между града и ферибота с цел да обслужи, както територията предвидена за отдих, спорт и развлечения, така и терена за перспективно жилищно развитие на града.
- ул. “Плиска” ще продължи успоредно на земления редут на североизток до включването и в бул.”Панония”
- ул. “Железничарска” ще продължи чрез пробив в слабозастроени жилищни квартали на к-с “Баба Тонка” до включването и в ул. ”Цар Иван Асен II”. Тя ще бъде с функции на районна артерия и главен носител на транспортно движение от централна градска част в посока към новата автомагистрала и гр. Кула.
- Проектира се нова улица от бул. ”Панония”, преминаваща от северната страна на майски лес в посока към Ловния парк.
- В кв. “Нов път” е проектирана нова събирателна улица, във връзка с разширението на жилищната зона.
- Входящият път от с. Рупци ще осъществява връзка с гр. Видин по ново трасе, преминаващо покрай източните квартали на Новоселци до включването му в първокласния път Кула-Видин.

- Проектиран е нов път от ул. “Широка”, преминаващ покрай новия гробищен парк до изходящия път за Рупци, както и две улични връзки започващи от ул. ”Широка”, преминаващи в южна посока от двете страни на ж.п. линията.
- Предвижда се бул. ”Панония” да продължи в южна посока със същия габарит и преминавайки през част от Майски лес да се включи със съоразение към входящия булевард от София.

Предвидени са две нови съоразения, пресичащи съществуващата ж.п. линия, по чието трасе в рамките на перспективния период ще се изгради ж. п. частта от коридор №4. Едното съоразение е на ул. “Широка” при пресичането и с ж.п. линията в посока ГКПП “Брегово”, а другото е при пресичането на ж.п. линия при гробищния парк в посока ГКПП “Връшка чука”.

Уличната мрежа в останалите населени места на общината да се изгради в съответствие с действащите подробни устройствени планове.

Транспортни услуги

Транспортът в Община Видин може да се раздели на:

Автобусен транспорт

През последните години голямо развитие получи автомобилния транспорт, дължащо се на :

- ✓ наличието на главен път Е – 79, продължаващ непосредствено от фериботния комплекс и добри пътни връзки със Сърбия по линиите Видин – Кула – Зайчар и Видин – Брегово – Неготин.
- ✓ двата ферибота пригодени за превоз на пътници, автобуси и лекотоварни автомобили.

Община Видин има приета Общинска транспортна схема съдържаща три градски линии, три допълнителни линии и тринадесет междуселски линии. С изключение на шест населени места до останалите в общината има осигурени ежедневни транспортни връзки. Общинската транспортна схема в пълна степен задоволява съществуващия пътничкопоток.

Чрез Областната транспортна схема има осигурени транспортни връзки до всички общински центрове в област Видин.

Чрез Републиканската транспортна схема са осигурени редовни транспортни връзки до София, Враца, Плевен, Стара Загора, Бургас, Лом, Козлодуй, Вършец и други по малки населени места извън област Видин. Предстои отриване на автобусна линия до Велико Търново.

Превозите по всички линии се осъществяват от лицензирани транспортни фирми след проведени конкурси съгласно Наредба №2/15.03.2002 г. на МТС. Транспортните фирми работещи на територията на общината разполагат с достатъчен брой и вид превозни средства в това число и резервни за поемане и на по-голям от съществуващия пътничкопоток. Проблемите на транспортните фирми са, че автобусния парк, с който разполагат с малки изключения е морално остарял, не отговаря на съвременните изисквания за комфортност и екологичност и изисква големи разходи за поддръжка. Поради малкият пътничкопоток се реализира

твърде малка печалба, която е недостатъчна за инвестиране в нови превозни средства. Повечето от фирмите по различни причини не могат да си позволят кредитиране. В последните години е налице трайна тенденция на намаляване на пътникопотока поради демографски и икономически причини. Пречка се явява и лошото състояние на пътната инфраструктура на територията на общината. Нелоялната конкуренция от нелицензирани леки автомобили също е проблем пречещ на развитието на автобусния транспорт.

С цел да се подобри транспортното обслужване Община Видин следва следните приоритети:

- реконструиране, ремонт и поддръжка на пътната инфраструктура;
- осъществяване на корекции в транспортните схеми с оглед да се задоволят максимално нуждите на пътуващите;
- при провеждането на конкурси за избор на превозвачи се залагат критерии за нови транспортни средства, екологичност на транспортните средства и насочване на транспортните средства с малка пътниковместимост по линии с малък пътникопоток;
- поощряване на обединяването на транспортните фирми;
- модернизация на съществуващата Автогара или построяването на нова такава.

Таксиметров превоз

Таксиметровия превоз на пътници е добре развит, на територията на общината има 12 фирми получили разрешения за таксиметров превоз на пътници с 150 автомобила. Все по-отчетлива е тенденцията за подновяване на автомобилния парк с нови модерни автомобили. Тук основните проблеми са свързани с състоянието на пътната мрежа и нелоялната конкуренция.

Железопътен превоз

Голямо значение за Община Видин има и железопътния транспорт, който се състои от ж.п. гара Видин за пътнически превози и извършва средно до 10 пристигания и тръгвания на ден при 17 до 15.01.2000 г.

При така съществуващата техническа характеристика на хоризонталните криви при ж.п. линията, засега все още не може да функционира експресен влак до Видин, а пътуването до София се извършва с бърз влак до 5 – 5 ½ часа, което е едно сериозно неудобство за пътуващите от и за Видин.

Товарната ж.п. гара, която е сравнително нова, с площ от 230 дка, капацитет от 20 – 30 т товаро - разтоварни работи и обработка на товари на ден, неизползваема пълноценно в момента. Има изградени и действащи товарни ж.п. гари Видбол, Кошава, Синаговци, Жеглица, гара Ферибот.

Изграденият с големи транспортно - пропускателни възможности железопътен ферибот не функционира в момента.

Въздушен транспорт

На 5 км от град Видин се намира пътническо летище, което в момента не функционира. При необходимост и след обезщетяването на правоимащите собственици на земеделски земи с извършен въвод във владение, засягащи летището, изградената и налична материално-техническа база представлява сериозен актив и преимущество за нейното възстановяване и функциониране.

Транспортните комуникации минаващи през Видин, осигуряват добра достъпност, възможности и предпоставки за интегрирането им с националната и европейска транспортна система, осигуряват практически достъп до почти всички Свободни безмитни зони в Европа.

Община Видин разполага с възможности за управление на пътната, пристанищната, складовата дейности и използването на тези възможности ще доведе до подобряване инфраструктурата и икономическата активност в общината.

5.3. Съобщителна инфраструктура

Единната съобщителна система обхваща комплекс от технически съоръжения, мрежи и дейности, които осъществяват далекосъобщенията, пощенските услуги, радиоразпръскването и телевизионните предавания. Подсистемата на далекосъобщенията включва телефонните и телеграфните услуги и мрежи. Степента на развитие на телефонните съобщения се приема като обслужващ показател за развитието на цялата подсистема на далекосъобщенията.

Състоянието на телефонната система в Общината е добро. В гр. Видин са монтирани и действат аналогова и цифрова централа с капацитет над 20 000 поста, а в останалите населени места функционират около 2 000 телефонни абоната.

Във всички села има изградени местни радиотранслационни връзки. На територията на общината има покритие с качествен сигнал от националните радиопредаватели и телевизионни канали, както и изградена система за кабелна телевизия, която предлага около 30 програми. Съществува достъп до модерни комуникации – интернет и електронна поща.

Нарастването на броя абонати и трафика в прогнозния период, трябва да бъде осигурено с модернизация на съоръженията и подмяна на аналоговата с цифрова технология на връзките. През 2006 г. предстои да се реализира проект MSAN 2005, който ще осигури допълнителен цифров капацитет за нуждите на бизнеса и населението на гр. Видин и цели подмяна на част от съществуващия аналогов капацитет с цифров.

Изводи:

Развитието на системата и качеството на връзките са на относително добро равнище.

Почти всички населени места в общината са включени в националната система за автоматично телефонно набиране.

Съществуват проблеми с навременните пощенски услуги в някои по-малки населени места.

В раздел **електроснабдяване** да остане цялата част дадена от “Електроразпределение-Плевен ЕАД – клон Видин в общия устройствен план на община Видин.

5.4. Електроснабдяване

През 2003 год. се реализира проект за “Енергийно ефективна реконструкция и модернизация на уличното осветление в гр. Видин”. Монтирани са нови 3 296 бр. енергоспестяващи осветителни тела с натриеви лампи с високо налягане (НЛВН). Старите живачни лампи с мощност 400вт, 250вт. и 125вт. са заменени с нови улични и паркови осветителни тела, както следва :

НЛВН 50вт. –1304 бр.

70вт - 354 бр.

100вт. - 391 бр.

150вт. - 700 бр.

паркови осв.тела : ПОТ 1x26вт – 208 бр.

ПОТ 1 x50вт.- 339 бр.

Отчитането на консумираната от уличното осветление ел. енергия се осъществява посредством едно и двойнотарифни електромери, като включването и изключването на осветлението става с програматори и ел. часовници. Това доведе до намаляване консумацията на ел. енергия близо 2 пъти, при 90 % светещи осветителни тела.

Осветлението на улиците във всички 33 селища от общината, се осъществява все още с неефективни живачни лампи. Извършвана е частична подмяна на някои от тях с нови енергоспестяващи лампи, но това не е достатъчно. Наложително е и в селата да бъде извършена цялостно подновяване и модернизация на уличното осветление, пълна подмяна на старите неефективни осветителни тела с нови. За целта е необходимо да се закупят около 3 000 бр. нови осветителни тела.

Необходимо е да се извърши енергийно ефективно външно осветление на входните и изходни пътни артерии на гр. Видин.

В процес е прехвърляне собствеността на уличното осветление от “Електроразпределение – Плевен” ЕАД клон Видин на Общината. Това налага бързи и ефективни действия свързани с поддържане техническото състояние на уличното осветление. Това може да стане чрез отдаване на концесия на уличното осветление на територията на община Видин най-малко за 10-15 години.

През 2005 г. Община Видин, със съдействието на Областна управа-Видин, изгради фасадно художествено осветление на 6 обекта, паметници на културата в гр. Видин, което значително подобри архитектурния облик на сградите вечер. Това са следните обекти: Общински драматичен театър”Вида”, художествена галерия “Никола

Петров”, “Стамбол капия”, Храм-паметник “Св. Димитър”, Видинска Св.Митрополия и турска джамия в гр. Видин.

На основата на извършения задълбочен социално-икономически анализ, отчитайки негативното влияние от преструктурирането и ликвидирането на индустриални структуроопределящи предприятия, довели до спад в производството и увеличаване на безработицата, ниско равнище на доходите и обезлюдяване, се очертава основния извод че Община Видин отговаря на показателите за район в индустриален упадък, визирани и в чл.7а, ал.2 от Закона за регионалното развитие.

6. Обобщен SWOT анализ на Община Видин

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> - благоприятно географско положение; - наличие на богати водоизточници за комунално-битови и производствени цели; - значителен земеделски фонд от обработваеми земи; - наличие на воден път по река Дунав до страните от Западна, Централна и Източна Европа; - наличност на природни ресурси – гипс, минерални извори в околностите на гр. Видин; - предстоящото изграждане на Дунав мост 2, ще свърже Източна Европа и Близкия Изток, което ще разположи общината на ключово място в транспортната мрежа по най-краткия път при сегашната макрополитическа ситуация на континента; - добра екологична среда; - добре съхранената култура и традиции на общността; - добре изградена система на средното образование със специфика изразена от многообразието на професионални и профилирани училища; - добре изградени културни 	<ul style="list-style-type: none"> - лошо състояние на пътната мрежа; - високо ниво на безработица; - висока смъртност и заболяемост от социалнозначими заболявания на населението; - ниско технологично развитие на общността; - недостатъчната квалификация на човешкия ресурс; - ниско равнище на доходите на населението; - транспортни комуникации; - висок процент население в надтрудоспособна възраст; - неразвита система за социални услуги на населението; - липса на центрове за икономически анализи, проучвания и планиране; - липсата на квалификационни програми за населението от ликвидираните предприятия; - липса на система за непрекъснато образование и квалификация; - висок процент на населението с основно и по-ниско образование; - висок процент на безработица сред висшисти с инженерно-техническо образование и на младите хора до 24 години;

<p>институции;</p> <ul style="list-style-type: none"> - активно работещи нестопански организации и граждански сдружения и изграден център на 	<ul style="list-style-type: none"> - рестриктивна кредитна политика на банките и финансиращите организации; - неразвити пазарни структури;
<p>НПО за координация и сътрудничество;</p> <ul style="list-style-type: none"> - изградена система за телеграфопощенски услуги; - изградено електроснабдяване; - ниска престъпност; - добре развити печатни и електронни медии; - наличие на свободна работна ръка - липса на междуетническо напрежение; - разработване на нов териториално-устройствен план и общ градоустройствен план; 	<ul style="list-style-type: none"> - недостиг на финансови средства за развитие на потенциалите на общината; - неизползване на наличните водни ресурси и липса на напояване на земеделските земи; - липса на пречиствателни станции; - недоизградена канализационна мрежа; - недостатъчно изградена телекомуникационна мрежа; - липса на централна топлофикация; - липса на ВУЗ и изследователски центрове; - слаба експортна насоченост на индустрията и бизнеса; - липса на иновационна стратегия за развитие на малкия и средния бизнес; - амортизирана и недостатъчна материално-техническа база на туризма; - нисък дял на чуждестранните инвестиции в икономиката на района; - пустееща земя; - липса на тържища за селскостопанска продукция; - амортизиран жилищен фонд; - липса на опит и капацитет за усвояване на европейските фондове;
Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> - свободна Безмитна Зона; - свободен сграден фонд от привати-зирани и ликвидирани общински и държавни предприятия; - учреден Еврорегион “Дунав 21” за трансгранично сътрудничество 	<ul style="list-style-type: none"> - недоизградена защитна дига на град Видин; - допускане на замърсяване на въздуха, почвите и водите с твърди отпадъци, природни и химически замърсители; - увеличаване на престъпността,

<p>с Р.Румъния и Сърбия и Черна гора;</p> <ul style="list-style-type: none"> - наличие на Национален план за регионално развитие, който поставя общината в приоритетни позиции за иконом. възстановяване и преструктуриране на местното 	<p>емиграцията;</p> <ul style="list-style-type: none"> - продължаващ икономически спад; - липса на инвестиции; - недостатъчен бюджет за
<p>стопанство;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Програми за развитие на Североза-падния регион, привличане на инвестиции и развитие на транзитния туризъм, селското стопанство, МСП, леката промишленост, инвестиране в квалификацията и преквалификация на човешкия ресурс, развиване на консултантски услуги за стопанска инициатива и бизнес; - изграждане на обекти за отдих, спорт и туризъм; - наличие на свободни общински терени за изграждане на обществено, жилищно, промишлено и зелено строителство; - наличие на нормативна база за предоставяне на концесии върху природните ресурси; - използване на културно-исторически паметници и съхранения фолклор за развитието на туризма; - отваряне на пазар за работна сила; - наличие на целенасочена политика на местната и централна власт по развитието на региона; - приключване на аграрната реформа и възможности за окрупняване на земята; - увеличаване на населението в трудоспособна възраст; - разширяване на електрозахранването на общината; 	<p>здравеопазване, образование и социални дейности;</p> <ul style="list-style-type: none"> - неразчистване на река Дунав; - неблагоприятни демографски тенденции - висок процент застаряващо население, обезлюдяване на областта, отрицателен естествен прираст, нисък жизнен стандарт; - увеличаване на безработицата; - да не се изгради втори мост на р.Дунав при Видин; - бавно навлизане на икономиката на знанието, както и забавяне и нереализиране на финансирането по международни и Европейски програми.

<ul style="list-style-type: none"> - развитие на речен транспорт; - възстановяване на въздушния транспорт; - възможности за развитие на модер-ни информационни технологии; - социално интегриране на малцинствата и на групите в неравностойно положение на пазара на труда. 	
--	--

7. Стратегия за развитие на Община Видин.

Изхождайки от данните и изводите за социално-икономическото състояние на Община Видин, състоянието на околната среда и инфраструктурата, SWOT анализа и след приоритизиране на проблемите и задачите, които стоят за решаване, бяха формулирани Визията, приоритетите, целите и мерките на Общинския план за развитие на Община Видин за периода 2007-2013 г.

Разработването на насоките за бъдещото развитие на Община Видин е съобразено с Националната стратегия за регионално развитие на Р.България за периода 2005-2015 г., Областната стратегия за развитие за периода 2005-2015 г., Програма за опазване на околната среда в Община Видин за периода 2005-2009 г. и Общинската стратегия за развитие на здравеопазването за периода 2007-2013 г.

7.1. Визия за развитие на Община Видин.

Община Видин – проспериращ и динамично развиващ се транспортен и комуникационен център с национално и международно значение, постигащ устойчиво социално-икономическо развитие, запазващ богатото културно-историческо наследство

7.2. Приоритети и цели на Общинския план за развитие на Община Видин за периода 2007-2013 г.

Приоритет 1	Развитие на транспортна, техническа и социална инфраструктура, международно и трансгранично сътрудничество	
	Цел 1	Реконструкция и модернизация на транспортната инфраструктура
	Цел 2	Развитие на водоснабдителната и канализационната инфраструктура
	Цел 3	Изграждане на газопреносна мрежа
	Цел 4	Енергийна ефективност
	Цел 5	Подобряване на социалната инфраструктура
	Цел 6	Евроинтеграция, международно и трансгранично сътрудничество
Приоритет 2	Стимулиране развитието на местната икономика	
	Цел 1	Подобряване на бизнес средата и привличане на инвестиции
	Цел 2	Развитие на конкурентно земеделие
	Цел 3	Подобряване на условията за развитие на туризма
Приоритет 3	Подобряване качеството на живот	
	Цел 1	Подобряване на здравните и социални услуги
	Цел 2	Обновяване на жилищния фонд
	Цел 3	Развитие на образованието и инвестиции в човешките ресурси
	Цел 4	Обществен ред и сигурност
	Цел 5	Повишаване на заетостта
	Цел 6	Развитие на културата, спорта и младежките дейности
Приоритет 4	Опазване и подобряване състоянието на околната среда в съответствие с европейските стандарти	
	Цел 1	Управление на твърди битови отпадъци
	Цел 2	Екоравновесие на жизнената среда
	Цел 3	Брегоукрепващи мероприятия

Развитието на Община Видин в посока на очертаните приоритети се гарантира чрез разработването на конкретни мерки с предвидени необходими финансови средства по години, които са обхванати в индикативна финансова таблица.

8. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Финансова таблица на Плана за развитие на Община - Видин за периода 2007 - 2013 год.												
Приоритет/ Мярка/ Година	Общо финансиране	Национално съфинансиране						Европейски съюз				Друго безвъзмездно финансиране
		Общо	Държавно			Частни търговски дружества	Общо	Структурни фондове		Предприемателни фондове		
			общо	Републикански бюджет	Общински бюджет			Държавни търговски дружества	Структурни фондове		Кохезионен фонд	
П Р И О Р И Т Е Т 1: Развитие на транспортна, техническа и социална инфраструктура, международно и трансгранично сътрудничество												
Цел 1.1 Реконструкция и модернизация на транспортната инфраструктура												
Мярка 1.1.1: Благоустройство и доизграждане на транспортната инфраструктура в общината												
2007	6 000 000	6 000 000	6 000 000	5 700 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	10 666 667	7 233 333	7 233 333	6 866 667	366 667	0	0	3 433 333	3 433 333	0	0	0
2009	12 666 667	9 233 333	9 133 333	8 766 667	366 667	0	100 000	3 433 333	3 433 333	0	0	0
2010	12 666 667	9 233 333	9 133 333	8 766 667	366 667	0	100 000	3 433 333	3 433 333	0	0	0
2011	12 666 667	9 233 333	9 133 333	8 766 667	366 667	0	100 000	3 433 333	3 433 333	0	0	0
2012	12 666 667	9 233 333	9 133 333	8 766 667	366 667	0	100 000	3 433 333	3 433 333	0	0	0
2013	12 666 667	9 233 333	9 133 333	8 766 667	366 667	0	100 000	3 433 333	3 433 333	0	0	0
	80 000 000	59 400 000	59 400 000	56 400 000	2 500 000	0	500 000	20 600 000	20 600 000	0	0	0
Мярка 1.1.2: Развитие на комуникационната и информационната инфраструктура												
2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	75 000	7 500	0	0	7 500	0	0	67 500	0	67 500	0	0
2009	75 000	7 500	0	0	7 500	0	0	67 500	0	67 500	0	0
2010	75 000	7 500	0	0	7 500	0	0	67 500	0	67 500	0	0
2011	75 000	7 500	0	0	7 500	0	0	67 500	0	67 500	0	0
2012	75 000	7 500	0	0	7 500	0	0	67 500	0	67 500	0	0
2013	75 000	7 500	0	0	7 500	0	0	67 500	0	67 500	0	0
	450 000	45 000	0	0	45 000	0	0	405 000	0	405 000	0	0

Мярка 1.1.3: Осигуряване на актуални кадастрални и регулационни планове и цифровите им модели

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	1 566 667	1 566 667	1 566 667	1 141 667	425 000	0	0	0	0	0	0	0
2009	1 566 667	1 566 667	1 566 667	1 141 667	425 000	0	0	0	0	0	0	0
2010	1 566 667	1 566 667	1 566 667	1 141 667	425 000	0	0	0	0	0	0	0
2011	1 566 667	1 566 667	1 566 667	1 141 667	425 000	0	0	0	0	0	0	0
2012	1 566 667	1 566 667	1 566 667	1 141 667	425 000	0	0	0	0	0	0	0
2013	1 566 667	1 566 667	1 566 667	1 141 667	425 000	0	0	0	0	0	0	0
	9 400 000	9 400 000	9 400 000	6 850 000	2 550 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 1.2 Развитие на водоснабдителната и канализационната инфраструктура**Мярка 1.2.1. Реконструкция и обновление на водоснабдителната мрежа**

2007	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
2008	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
2009	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
2010	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
2011	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
2012	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
2013	1 714 286	771 429	771 429	685 714	85 714	0	0	942 857	942 857	0	0	0
	12 000 000	5 400 000	5 400 000	4 800 000	600 000	0	0	6 600 000	6 000 000	0	0	0

Мярка 1.2.2: Реконструкция на канализационната мрежа

2007	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
2008	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
2009	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
2010	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
2011	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
2012	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
2013	1 428 571	642 857	642 857	571 429	71 429	0	0	785 714	785 714	0	0	0
	10 000 000	4 500 000	4 500 000	4 000 000	500 000	0	0	5 500 000	5 500 000	0	0	0

Мярка 1.2.3: Изграждане на пречиствателни станции за питейни и отпадни води, колектори

2007	400 000	400 000	400 000	0	400 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	5 733 333	666 667	666 667	0	666 667	0	0	5 066 667	5 066 667	0	0	0
2009	5 733 333	666 667	666 667	0	666 667	0	0	5 066 667	5 066 667	0	0	0
2010	14 533 333	441 667	441 667	0	441 667	0	0	14 091 667	14 091 667	0	0	0
2011	14 533 333	441 667	441 667	0	441 667	0	0	14 091 667	14 091 667	0	0	0
2012	14 533 333	441 667	441 667	0	441 667	0	0	14 091 667	14 091 667	0	0	0
2013	14 533 333	441 667	441 667	0	441 667	0	0	14 091 667	14 091 667	0	0	0
	70 000 000	3 500 000	3 500 000	0	3 500 000	0	0	66 500 000	66 500 000	0	0	0

Мярка 1.2.4 Възстановяване и изграждане на напоителни системи

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	4 166 667	4 166 667	3 958 333	3 958 333	0	0	208 333	0	0	0	0	0
2009	4 166 667	4 166 667	3 958 333	3 958 333	0	0	208 333	0	0	0	0	0
2010	4 166 667	4 166 667	3 958 333	3 958 333	0	0	208 333	0	0	0	0	0
2011	4 166 667	4 166 667	3 958 333	3 958 333	0	0	208 333	0	0	0	0	0
2012	4 166 667	4 166 667	3 958 333	3 958 333	0	0	208 333	0	0	0	0	0
2013	4 166 667	4 166 667	3 958 333	3 958 333	0	0	208 333	0	0	0	0	0
	25 000 000	25 000 000	23 750 000	23 750 000	0	0	1 250 000	0	0	0	0	0

Цел 1.3. Изграждане на газопреносна мрежа –Видин**Мярка 1.3.1: Изграждане на газопреносна мрежа –Видин**

2007	96 667	96 667	96 667	87 000	9 667	0	0	0	0	0	0	0
2008	96 667	96 667	96 667	87 000	9 667	0	0	0	0	0	0	0
2009	96 667	96 667	96 667	87 000	9 667	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	290 000	290 000	290 000	261 000	29 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 1.4. Енергийна ефективност

Мярка 1.4.1. Повишаване на енергийната ефективност

2007	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
2008	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
2009	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
2010	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
2011	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
2012	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
2013	1 857 142	1 471 428	1 471 428	1 285 714	185 714	0	0	385 714	0	385 714	0	0
	13 000 000	10 300 000	10 300 000	9 000 000	1 300 000	0	0	2 700 000	0	2 700 000	0	0

Цел 1.5 Подобряване на социалната инфраструктура**Мярка 1.5.1. Обновяване, изграждане и модернизация на инфраструктурата за социални и обществени дейности**

2007	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 260 000	140 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	3 096 666	1 717 000	1 717 000	1 407 000	309 666	0	0	1 380 000	1 380 000	0	0	0
2009	3 096 666	1 717 000	1 717 000	1 407 000	309 666	0	0	1 380 000	1 380 000	0	0	0
2010	3 096 666	1 717 000	1 717 000	1 407 000	309 666	0	0	1 380 000	1 380 000	0	0	0
2011	1 563 333	1 563 333	1 563 333	1 407 000	156 333	0	0	0	0	0	0	0
2012	1 563 333	1 563 333	1 563 333	1 407 000	156 333	0	0	0	0	0	0	0
2013	1 563 333	1 563 333	1 563 333	1 407 000	156 333	0	0	0	0	0	0	0
	15 380 000	11 240 000	11 240 000	9 702 000	1 538 000	0	0	4 140 000	4 140 000	0	0	0

Мярка 1.5.2. Изграждане на достъпна среда

2007	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
2008	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
2009	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
2010	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
2011	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
2012	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
2013	77 143	77 143	77 143	69 429	7 714	0	0	0	0	0	0	0
	540 000	540 000	540 000	486 000	54 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 1.6 Евроинтеграция, международно и трансгранично сътрудничество

Мярка 1.6.1. Международно сътрудничество

2007	42 857	4 286	4 286	0	4 286	0	0	22 500	0	0	22 500	32 143
2008	342 857	34 286	34 286	0	34 286	0	0	292 500	0	270 000	22 500	32 143
2009	342 857	34 286	34 286	0	34 286	0	0	270 000	0	270 000	0	32 143
2010	42 857	4 286	4 286	0	4 286	0	0	0	0	0	0	32 143
2011	42 857	4 286	4 286	0	4 286	0	0	0	0	0	0	32 143
2012	42 857	4 286	4 286	0	4 286	0	0	0	0	0	0	32 143
2013	42 857	4 286	4 286	0	4 286	0	0	0	0	0	0	32 143
	900 000	90 000	90 000		90 000	0	0	585 000	0	540 000	45 000	225 000

Мярка 1.6.2. Трансгранично сътрудничество

2007	17 143	1 714	1 714	0	1 714	0	0	25 000	0	0	25 000	8 286
2008	1 450 476	145 047	73 381	0	73 381	0	71 667	25 000	0	0	25 000	1 298 286
2009	1 450 476	145 047	73 381	0	73 381	0	71 667	0	0	0	0	1 298 286
2010	1 450 476	145 047	73 381	0	73 381	0	71 667	0	0	0	0	1 298 286
2011	1 450 476	145 047	73 381	0	73 381	0	71 667	0	0	0	0	1 298 286
2012	1 450 476	145 047	73 381	0	73 381	0	71 667	0	0	0	0	1 298 286
2013	1 450 476	145 047	73 381	0	73 381	0	71 667	0	0	0	0	1 298 286
	8 720 000	872 000	442 000	0	442 000	0	430 000	50 000	0	0	50 000	7 798 000

ПРИОРИТЕТ 2: Стимулиране развитието на местната икономика**Цел 2.1 Подобряване на бизнес средата и привличане на инвестиции****Мярка 2.1.1 Стимулиране на предприемачеството и малкия и среден бизнес**

2007	67 143	13 571	13 571	0	13 571	0	0	50 000	0	0	50 000	39 285
2008	332 143	48 571	38 571	0	38 571	0	10 000	230 000	0	0	230 000	192 618
2009	332 143	48 571	38 571	0	38 571	0	10 000	0	0	0	0	192 618
2010	167 143	33 571	23 571	0	23 571	0	10 000	0	0	0	0	92 618
2011	67 143	13 571	13 571	0	13 571	0	0	0	0	0	0	39 285
2012	67 143	13 571	13 571	0	13 571	0	0	0	0	0	0	39 285
2013	67 143	13 571	13 571	0	13 571	0	0	0	0	0	0	39 285
	1 100 000	185 000	155 000	0	155 000		30 000	280 000	0	0	280 000	635 000

Мярка 2.1.2 Насърчаване внедряването на иновации

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2009	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2010	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2011	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2012	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2013	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
	60 000	60 000	60 000	0	60 000	0	0	0	0	0	0	0

Мярка 2.1.3 Развитие на публично - частното партньорство

2007	28 571	28 571	14 286	0	14 286	0	14 286	0	0	0	0	0
2008	11 695 238	2 278 571	97 619	0	97 619	0	2 180 953	9 416 667	9 416 667	0	0	0
2009	11 695 238	2 278 571	97 619	0	97 619	0	2 180 953	9 416 667	9 416 667	0	0	0
2010	11 695 238	2 278 571	97 619	0	97 619	0	2 180 953	9 416 667	9 416 667	0	0	0
2011	11 695 238	2 278 571	97 619	0	97 619	0	2 180 953	9 416 667	9 416 667	0	0	0
2012	11 695 238	2 278 571	97 619	0	97 619	0	2 180 953	9 416 667	9 416 667	0	0	0
2013	11 695 238	2 278 571	97 619	0	97 619	0	2 180 953	9 416 667	9 416 667	0	0	0
	70 200 000	13 700 000	600 000	0	600 000	0	13 100 000	56 500 000	56 500 000	0	0	0

Мярка 2.1.4. Привличане на инвестиции по линия на министерства, агенции, национални фондове, европейски програми и др.донори

2007	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	20 000	20 000	20 000		20 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 2.2 Развитие на конкурентно земеделие**Мярка 2.2.1. Насърчаване развитието на традиционни, алтернативни и екологосъобразни земеделски производства**

2007	7 155 357	7 155 357	7 155 357	7 142 857	12 500	0	0	0	0	0	0	0
------	-----------	-----------	-----------	-----------	--------	---	---	---	---	---	---	---

2008	7 155 357	7 155 357	7 155 357	7 142 857	12 500	0	0	0	0	0	0	0
2009	7 142 857	7 142 857	7 142 857	7 142 857	0	0	0	0	0	0	0	0
2010	7 142 857	7 142 857	7 142 857	7 142 857	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	7 142 857	7 142 857	7 142 857	7 142 857	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	7 142 857	7 142 857	7 142 857	7 142 857	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	7 142 857	7 142 857	7 142 857	7 142 857	0	0	0	0	0	0	0	0
	50 025 000	50 025 000	50 025 000	50 000 000	25 000	0	0	0	0	0	0	0

Мярка 2.2.2. Съдействие за изграждане на преработвателни комплекси и земеделски борси

2007	200 000	200 000	200 000	180 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	200 000	200 000	200 000	180 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0
2009	200 000	200 000	200 000	180 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	600 000	600 000	600 000	540 000	60 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 2.3 Подобряване на условията за развитие на туризма

Мярка 2.3.1. Съхраняване и устойчиво използване на културно - историческото наследство

2007	1 057 143	105 714	105 714	0	105 714	0	0	900 000	900 000	0	0	51 429
2008	1 223 810	122 381	122 381	0	122 381	0	0	1 050 000	900 000	0	150 000	176 429
2009	1 223 810	122 381	122 381	0	122 381	0	0	900 000	900 000	0	0	176 429
2010	1 223 810	122 381	122 381	0	122 381	0	0	900 000	900 000	0	0	176 429
2011	1 223 810	122 381	122 381	0	122 381	0	0	900 000	900 000	0	0	176 429
2012	1 223 810	122 381	122 381	0	122 381	0	0	900 000	900 000	0	0	176 429
2013	1 223 810	122 381	122 381	0	122 381	0	0	900 000	900 000	0	0	176 429
	8 400 000	840 000	840 000	0	840 000	0	0	6 450 000	6 300 000	0	150 000	1 110 000

Мярка 2.3.2. Създаване на нови механизми за устойчиво развитие на туризма

2007	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	10 000	10 000	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	20 000	20 000	20 000	0	20 000	0	0	0	0	0	0	0

Мярка 2.3.3. Активна рекламна кампания и промоция

2007	59 762	31 476	21 476	0	21 476	0	10 000	47 500	0	0	47 500	14 715
2008	59 762	31 476	21 476	0	21 476	0	10 000	47 500	0	0	47 500	14 715
2009	59 762	31 476	21 476	0	21 476	0	10 000	0	0	0	0	14 715
2010	51 429	23 143	13 143	0	13 143	0	10 000	0	0	0	0	14 715
2011	51 429	23 143	13 143	0	13 143	0	10 000	0	0	0	0	14 715
2012	51 429	23 143	13 143	0	13 143	0	10 000	0	0	0	0	14 715
2013	51 429	23 143	13 143	0	13 143	0	10 000	0	0	0	0	14 715
	385 000	187 000	117 000	0	117 000	0	70 000	95 000	0	0	95 000	103 000

Мярка 2.3.4. Възстановяване на съществуваща и изграждане на нова туристическа инфраструктура и комуникации до всички значими обекти

2007	21 429	21 429	21 429	19 286	2 143	0	0	0	0	0	0	0
2008	1 054 762	191 429	88 096	19 286	68 810	0	103 333	696 667	696 667	0	0	166 667
2009	1 454 762	226 429	98 096	19 286	78 810	0	128 333	696 667	696 667	0	0	231 667
2010	1 454 762	226 429	98 096	19 286	78 810	0	128 333	696 667	696 667	0	0	231 667
2011	1 454 762	226 429	98 096	19 286	78 810	0	128 333	696 667	696 667	0	0	231 667
2012	1 454 762	226 429	98 096	19 286	78 810	0	128 333	696 667	696 667	0	0	231 667
2013	1 054 762	191 429	88 096	19 286	68 810	0	103 333	696 667	696 667	0	0	166 667
	6 750 000	1 310 000	590 000	135 000	455 000	0	720 000	4 180 000	4 180 000	0	0	1 260 000

П Р И О Р И Т Е Т 3: Подобряване качеството на живот

Цел 3.1 Подобряване на здравните и социални услуги

Мярка 3.1.1. Подобряване на социалните услуги

2007	328 571	192 857	192 857	181 428	11 429	0	0	135 714	135 714	0	0	0
2008	383 571	247 857	247 857	230 928	16 929	0	0	135 714	135 714	0	0	0

2009	383 571	247 857	247 857	230 928	16 929	0	0	135 714	135 714	0	0	0
2010	383 571	247 857	247 857	230 928	16 929	0	0	135 714	135 714	0	0	0
2011	383 571	247 857	247 857	230 928	16 929	0	0	135 714	135 714	0	0	0
2012	383 571	247 857	247 857	230 928	16 929	0	0	135 714	135 714	0	0	0
2013	383 571	247 857	247 857	230 928	16 929	0	0	135 714	135 714	0	0	0
	2 630 000	1 680 000	1 680 000	1 567 000	113 000	0	0	950 000	950 000	0	0	0

Мярка 3.1.2. Подобряване на здравните услуги

2007	157 143	157 143	157 143	141 429	15 714	0	0	0	0	0	0	0
2008	390 476	390 476	180 476	141 429	39 047	0	210 000	0	0	0	0	0
2009	390 476	390 476	180 476	141 429	39 047	0	210 000	0	0	0	0	0
2010	390 476	390 476	180 476	141 429	39 047	0	210 000	0	0	0	0	0
2011	390 476	390 476	180 476	141 429	39 047	0	210 000	0	0	0	0	0
2012	390 476	390 476	180 476	141 429	39 047	0	210 000	0	0	0	0	0
2013	390 476	390 476	180 476	141 429	39 047	0	210 000	0	0	0	0	0
	2 500 000	2 500 000	1 240 000	990 000	250 000	0	1 260 000	0	0	0	0	0

Цел 3.2. Обновяване на жилищния фонд

Мярка 3.2.1. Строителство на нов общински сграден фонд

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	3 533 334	1 040 000	456 666	186 667	270 000	0	583 333	1 493 333	1 493 333	0	0	1 000 000
2009	3 533 334	1 040 000	456 666	186 667	270 000	0	583 333	1 493 333	1 493 333	0	0	1 000 000
2010	3 533 334	1 040 000	456 666	186 667	270 000	0	583 333	1 493 333	1 493 333	0	0	1 000 000
2011	3 533 334	1 040 000	456 666	186 667	270 000	0	583 333	1 493 333	1 493 333	0	0	1 000 000
2012	3 533 334	1 040 000	456 666	186 667	270 000	0	583 333	1 493 333	1 493 333	0	0	1 000 000
2013	3 533 334	1 040 000	456 666	186 667	270 000	0	583 333	1 493 333	1 493 333	0	0	1 000 000
	21 200 000	6 240 000	2 740 000	1 120 000	1 620 000	0	3 500 000	8 960 000	8 960 000	0	0	6 000 000

Мярка 3.2.2. Саниране на общинския жилищен фонд

2007	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0
2008	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0
2009	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0
2010	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0

2011	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0
2012	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0
2013	571 429	571 429	571 429	514 286	57 143	0	0	0	0	0	0	0
	4 000 000	4 000 000	4 000 000	3 600 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 3.3 Развитие на образованието и инвестиции в човешките ресурси

Мярка 3.3.1. Подобряване на състоянието на материално-техническата база на учебните и детските заведения

2007	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
2008	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
2009	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
2010	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
2011	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
2012	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
2013	717 143	717 143	717 143	645 429	71 714	0	0	0	0	0	0	0
	5 020 000	5 020 000	5 020 000	4 518 000	502 000	0	0	0	0	0	0	0

Мярка 3.3.2. Инвестиции в човешките ресурси

2007	1 841 071	378 214	235 357	0	235 357	0	142 857	0	0	0		1 462 857
2008	2 158 571	434 714	291 857	0	291 857	0	142 857	621 000	0	0	621 000	1 462 857
2009	2 146 071	422 214	279 357	0	279 357	0	142 857	0	0	0	0	1 462 857
2010	1 938 571	376 714	233 857	0	233 857	0	142 857	0	0	0	0	1 462 857
2011	1 828 571	365 714	222 857	0	222 857	0	142 857	0	0	0	0	1 462 857
2012	1 828 571	365 714	222 857	0	222 857	0	142 857	0	0	0	0	1 462 857
2013	1 828 571	365 714	222 857	0	222 857	0	142 857	0	0	0	0	1 462 857
	13 570 000	2 709 000	1 709 000	0	1 709 000	0	1 000 000	621 000	0	0	621 000	10 240 000

Мярка 3.3.3. Укрепване капацитета на местната власт за планиране, разработване, управление и мониторинг на проекти, за кандидатстване пред структурните фондове на ЕС

2007	53 333	21 333	21 333	16 000	5 333	0	0	32 000	32 000	0	0	0
2008	53 333	21 333	21 333	16 000	5 333	0	0	32 000	32 000	0	0	0
2009	53 333	21 333	21 333	16 000	5 333	0	0	32 000	32 000	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	160 000	64 000	64 000	48 000	16 000	0	0	96 000	96 000	0	0	0

Цел 3.4. Обществен ред и сигурност

Мярка 3.4.1. Повишаване сигурността на гражданите

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	128 334	35 000	35 000	11 666	23 332	0	0	0	0	0	0	93 333
2009	128 334	35 000	35 000	11 666	23 332	0	0	0	0	0	0	93 333
2010	128 334	35 000	35 000	11 666	23 332	0	0	0	0	0	0	93 333
2011	128 334	35 000	35 000	11 666	23 332	0	0	0	0	0	0	93 333
2012	128 334	35 000	35 000	11 666	23 332	0	0	0	0	0	0	93 333
2013	128 334	35 000	35 000	11 666	23 332	0	0	0	0	0	0	93 333
	770 000	210 000	210 000	70 000	140 000	0	0	0	0	0	0	560 000

Цел 3.5. Повишаване на заетостта

Мярка 3.5.1. Политики за насърчаване на заетостта

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	12 500	12 500	12 500	0	12 500	0	0	0	0	0	0	0
2009	12 500	12 500	12 500	0	12 500	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	25 000	25 000	25 000	0	25 000	0	0	0	0	0	0	0

Цел 3.6. Развитие на културата, спорта и младежките дейности

Мярка 3.6.1. Превръщане на местните културни институти в съвременни духовни центрове

2007	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0
2008	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0
2009	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0
2010	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0

2011	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0
2012	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0
2013	660 000	660 000	660 000	594 000	66 000	0	0	0	0	0	0	0
	4 620 000	4 620 000	4 620 000	4 158 000	462 000	0	0	0	0	0	0	0

Мярка 3.6.2. Развитие на спорта

2007	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
2008	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
2009	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
2010	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
2011	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
2012	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
2013	571 428	571 428	571 428	514 286	57 142	0	0	0	0	0	0	0
	4 000 000	4 000 000	4 000 000	3 600 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0

Мярка 3.6.3. Развитие на младежките дейности

2007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2008	140 000	14 000	14 000	0	14 000	0	0	126 000	126 000	0	0	0
2009	140 000	14 000	14 000	0	14 000	0	0	126 000	126 000	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	280 000	28 000	28 000	0	28 000	0	0	252 000	252 000	0	0	0

П Р И О Р И Т Е Т 4: Опазване и подобряване състоянието на околната среда в съответствие с европейските стандарти

Цел 4.1. Управление и третиране на твърдите битови отпадъци

Мярка 4.1.1. Регионално депо за битови отпадъци

2007	3 189 524	279 476	279 476	120 000	159 476	0	0	3 267 190	0	2 767 190	500 000	0
2008	3 189 524	279 476	279 476	120 000	159 476	0	0	3 267 190	0	2 767 190	500 000	0
2009	3 189 524	279 476	279 476	120 000	159 476	0	0	2 767 190	0	2 767 190	0	0
2010	2 922 857	146 143	146 143	0	146 143	0	0	2 633 857	0	2 633 857	0	0

2011	2 922 857	146 143	146 143	0	146 143	0	0	2 633 857	0	2 633 857	0	0
2012	2 922 857	146 143	146 143	0	146 143	0	0	2 633 857	0	2 633 857	0	0
2013	2 922 857	146 143	146 143	0	146 143	0	0	2 633 857	0	2 633 857	0	0
	21 260 000	1 423 000	1 423 000	360 000	1 063 000	0	0	19 837 000	0	18 837 000	1 000 000	0

Мярка 4.1.2. Завод за рециклиране

2007	1 066 667	0	0	0	0	0	0	1 066 667	0	1 066 667	0	0
2008	1 066 667	0	0	0	0	0	0	1 066 667	0	1 066 667	0	0
2009	1 066 667	0	0	0	0	0	0	1 066 667	0	1 066 667	0	0
2010	160 000	0	0	0	0	0	0	160 000	0	160 000	0	0
2011	160 000	0	0	0	0	0	0	160 000	0	160 000	0	0
2012	160 000	0	0	0	0	0	0	160 000	0	160 000	0	0
2013	160 000	0	0	0	0	0	0	160 000	0	160 000	0	0
	3 840 000	0	0	0	0	0	0	3 840 000	0	3 840 000	0	0

Мярка 4.1.3. Усъвършенстване на системата за сметосъбиране

2007	818 358	15 714	15 714	0	15 714	0	0	802 643	0	802 643	0	0
2008	818 358	15 714	15 714	0	15 714	0	0	802 643	0	802 643	0	0
2009	802 858	15 714	15 714	0	15 714	0	0	787 143	0	787 143	0	0
2010	802 858	15 714	15 714	0	15 714	0	0	787 143	0	787 143	0	0
2011	802 858	15 714	15 714	0	15 714	0	0	787 143	0	787 143	0	0
2012	802 858	15 714	15 714	0	15 714	0	0	787 143	0	787 143	0	0
2013	802 858	15 714	15 714	0	15 714	0	0	787 143	0	787 143	0	0
	5 651 000	110 000	110 000	0	110 000	0	0	5 541 000	0	5 541 000	0	0

Цел 4.2 Екоравновесие на жизнената среда

Мярка 4.2.1. Благоустрояване на зелените зони в населените места в общината

2007	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0
2008	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0
2009	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0
2010	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0
2011	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0

2012	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0
2013	400 000	200 000	200 000	0	200 000	0	0	200 000	0	200 000	0	0
	2 800 000	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	0	0	1 400 000	0	1 400 000	0	0

Цел 4.3 Брегоукрепващи мероприятия

Мярка 4.3.1 Брегоукрепващи и противосвлачищни мероприятия

2007	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
2008	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
2009	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
2010	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
2011	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
2012	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
2013	1 428 571	714 286	714 286	714 286	0	0	0	714 286	714 286	0	0	0
	10 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	0	0	0	5 000 000	5 000 000	0	0	0

9. Ред и начин за осигуряване на информация и публичност на плана. Индикатори за наблюдение и оценка.

Общинският план за развитие на Община Видин се разработва с участие на местната общност и на практика включва всички заинтересовани страни. Предварителната подготовка по разработване на плановия документ е стартирана от общинската администрация през 2005 г. Започнало е събиране на документи и консултации с някои заинтересовани страни. В средата на 2005 г. ръководството на Община Видин създава работни групи с участието на общински служители и общински съветници. Беше приет график за разработване на плана, в който беше засегнало включването на различните заинтересовани страни, институции, организации и граждани в разработването. Проведеха се поредица от срещи с представители на заинтересованите страни за разглеждане на отделни елементи на плана:

- за извършване на SWOT анализа;
- за представяне на анализа на ситуацията, основните изводи и тенденции, както и за дефиниране на потребности и приоритети, както и за първоначално определяне на визията на общината;
- за представяне на проекта за план.

Едновременно с това през целия процес на планиране местната общност ще бъде системно информирана за отделните етапи на разработване на плановия документ и за очакванията за мнения и коментари. Този подход определя плановия процес като достатъчно отворен и публичен за всички, които са желали и са могли да изкажат мнение, да препоръчат и защитят потребностите на своята група, институция или заинтересована страна.

Наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за развитие.

Изпълнението на планов документ от средносрочен тип, каквато се явява Общинският план за развитие на Община Видин представлява продължителен, сложен и многообхватен процес, който зависи от фактори и промени във вътрешната и външната среда. Ето защо той подлежи на постоянно наблюдение и контрол на изпълнението на предвидените приоритети, цели и мерки.

Непосредственият контрол и отговорност по изпълнението на Плана е на Кмета на Общината. В рамките на тази отговорност Кмета ще определи Група за наблюдение изпълнението на Общинския план за развитие на Община Видин за периода 2007-2013 г. Групата ще бъде в състав:

- двама заместник кмета на община Видин;
- двама директори на специализирани дирекции от общината;
- трима общински специалисти;
- трима общински съветника;
- двама представители на НПО;
- двама представители на бизнеса и/или на браншови организации;

Кметът ще определи конкретния състав на Групата със своя Заповед, като представителите на Общинския съвет в групата за наблюдение се определят на заседание на Общински съвет – Видин.

Групата за наблюдение има следния обхват на работа:

- наблюдава процеса на реализация на Общински план за развитие;
- на база на по-долу посочените оценки изготвя различен тип документи, основно доклади с оценка, препоръки и предложения;
- групата ще извърши 4-ри вида оценки:
 - ежегодни - за оценка на изпълнението и напредъка по реализация на плана. Тази оценка се извършва като се сравни програмата за реализация на ОПР за съответната година, в изпълнението на поставените в нея цели, използването на финансовите ресурси, необходимост от актуализация, препоръки и предложения за актуализация и за следващата ПРОПР и др. Групата изготвя ежегоден доклад.
 - При необходимост – при сериозна промяна в ситуацията, при задание от Общинския съвет и други, групата изготвя документ съгласно поставената задача.
 - При влизане на България в ЕС в края на 2006 г. или началото на 2007 г. Групата изготвя доклад за изпълнението на Общинската стратегия 2000-2006 г. с препоръки и предложения за актуализация на Плана.
 - В края на периода Групата изготвя доклад за цялостното изпълнение на Общинския план за развитие с оценка на постиженията и въздействието от реализация на Плана, оценка на ефективността на ресурсите, анализ на изпълнението, изводи и препоръки за новия ОПР и други. Препоръчва се включването на външни експерти.

Индикатори за наблюдение и оценка

Качествени индикатори

Изградена и рехабилитирана общинска пътна мрежа.

Благоустроена селищната и пешеходна инфраструктура на територията на Община Видин

Изграден втори околоръстен път с.Антимово – гр. Дунавци.

Реконструирано летище Видин

Изградена единна информационна система в населените места на община Видин.

Изработени специализирани кадастрални карти за нуждите на градоустройството в населените места на Общината

Изработен кадастър на подземната инфраструктура на населените места в общината

Изработени подробни устройствени планове на населените места в Общината

Изградена водоснабдителна мрежа в населените места в община Видин

Изградена канализационна мрежа в населените места в Община Видин
Изградена градска пречиствателна станция за питейна вода
Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води и колектори
Изградени напоителни системи
Постигане на енергийна ефективност на обществените сгради в община Видин
Изградено енергоспестяващо осветление в населените места и обществените сгради
Изградени домове за стари хора
Изграден регионален център за хора с увреждания
Изградени нови гробищни комплекси в населените места
Изградени съоръжения за достъп на хора с увреждания
Изграден Туристически евро-информационен център
Побратимяване с градове от страните членки на ЕС
Изграден международен експо-център
Проведени форуми за трансгранично сътрудничество
Проведени икономически форуми
Изграден център по занаяти
Изградена алея на занаятите
Създаден иновационен фонд
Изграден индустриален парк за малки и средни предприятия
Създаден гаранционен фонд в подкрепа на бизнеса
Разработена инвестиционна стратегия
Извършена комасация на земеделска земя
Изграден животински пазар с прилежаща инфраструктура
Изграден комплекс за отдих и туризъм "Рова"
Изградено етнографско селище "Рома
Разработена стратегия за устойчиво развитие на туризма
Разработена програма за реклама и промоция на община Видин
Създадена мрежа от туристически информационни центрове
Организираны регионални и международни туристически борси и изложения
Изработени рекламни материали за община Видин
Изграден панорамен крайдунавски път
Изградена крайбрежна атракционна-увеселителна зона
Изграден плажен комплекс "Баба Вида"
Изградени еко - вело маршрути на територията на община Видин
Изградени защитени жилища
Изградени дневни центрове за възрастни лица
Изграден център за социална адаптация
Изградени социални жилища
Извършен ремонт и рехабилитация на здравните заведения, предоставящи болнична и доболнична помощ
Изграден общински балнеоложки център

Изградена инфраструктура за комплекс еднофамилни къщи в североизточната част на Видин

Саниран общинския жилищен фонд

Извършен ремонт и реконструкция на учебните и детските заведения

Изграден център за обучение през целия живот

Изграден център за квалификация и преквалификация

Създадено Висше учебно заведение

Реконструирана сграда за университетски център

Разработена стратегия за развитие на образованието в община Видин

Изградено звено Общинска полиция

Изградени системи за наблюдение и контрол на обществените места и обекти

Разработена стратегия за заетост на община Видин

Ремонтиран и реконструиран сграден фонд на културните институти

Ремонтирани и реконструирани спортни съоръжения

Изградени нови спортни съоръжения

Изграден младежки ресурсен център

Изградено регионално депо за битови отпадъци

Закрити и рекултивирани съществуващи депа в населените места и изградени нови контейнерни станции

Изградено регионално съоръжение за извличане на рециклируеми материали

Изграден център за обработка на материали

Изградено съоръжение за компостиране

Въведено разделно събиране на отпадъците

Поддръжка на зелените зони и паркове в населените места в общината

Изградени защитни диги и брегоукрепващи и противосвлачищни съоръжения

Количествени индикатори, с които ще се измерва постигането на целите на Общинския план за развитие са:

- Основни демографски показатели (население, гъстота на населението, раждаемост, смъртност, прираст, население под, в и над трудоспособна възраст);
- Стойности и изменение на доходите и разходите на населението (средна работна заплата, среден общ доход, среден общ разход);
- Трудова заетост и безработица;
- Темп на нарастване на Брутен вътрешен продукт (БВП) и Брутна добавена стойност (БДС);
- Инвестиции (разходи за придобиване на ДМА, инвестиции, чуждестранни и преки инвестиции в нефинансовите предприятия);
- Динамика на потреблението (нетни приходи от продажби);
- Показатели на селското стопанство (обработваема и използвана земя по култури, брой животни, добиви, брой земеделски производители);
- Състояние на околната среда (разходи за опазване и възстановяване на околната среда, изменение на параметрите на въздуха и водата);

- Динамика на изменението на социални и културни дейности.